National Library
Bibliothèque Nationale
MAR 4 1980

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited

Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada Editor-in-Chief KRISS SIDARS. Phone 465-7902. United States Editorial Offices: New York: Editor V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y. 10466; V. JAUNKALNIETIS, 1305 Taylor Ave., Racine, Wis. 53403; California — Editor KARLIS KALEJS, 3622 Markridge, La Cressento, Ca 91214.

NR. 8 SESTDIENA, 1980. GADA 23. FEBRUĀRIS, 30. GADS SATURDAY, FEBRUARY 23, 1980

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 70 centu

Bataljoni pret divizijām

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Prezidenta Kārtera ultimātu izvākties no Afganistānas līdz 20. februārim Kremlis ignorēja. Protams, amerikāņu sportisti nepiedalīsies Maskavas olimpiadā. Šis Maskavas olimpiadas boikots patiesībā ir tikai sīknauda par Kremļa upuri — Afganistānu. Pašā Afganistānā nacionālo partizānu pretestība nav salauzta, un Maskava ir spiesta papildināt savu okupācijas spēku kontingentu. Britu diplomāti norāda, ka Pad. savienība turpina Afganistānā iepludināt arvien jaunas sarkanarmijas vienības. Patlaban Afganistānas okupācijā iesaistīti vismaz 100.000 Kremļa zaldātu. Nekas nestāv ceļā šī kontigenta palielināšanai uz 150.000 vai pat 200.000 vīru. Pastāv iespēja, ka jau aprīlī vai maijā Kremlis drāmatiski pieteic sava „labā prāta" demonstrāciju — daļēju sarkanarmijas atvilkšanu no Afganistānas. Un patiesi, no Afganistānas dažas atvilktās sarkanarmijas divīzijas pasaulei var likties itin nozīmīgs solis, bet rūgtā dzīves īstenība būs tā, ka Afganistānā paliks vismaz 100.000 sarkanarmiešu, kas nodrošinās faktisku kontroli par šo stratēģiskā ziņā tik ļoti svarīgo territoriju.

Pagājušā nedēļā Gromiko negaidot aicināja amerikāņus izbeigt „starptautiskā sasprindzinājuma histēriju", kas apdraudot pasaules mieru. Kad nevajadzīgais satraukums Vašingtonā būšot norimis, nekas nestāvēšot ceļā SALT-II līguma atjaunošanai un arī šī līguma ratificēšanai. Zināmas aprindas cenšoties saindēt amerikāņu un padomju attieksmes, bet šiem „kara kūdītājiem" nebūšot panākumu. Pad. savienība stāvot par mieru un ne par ko citu. Vašingtonas un Maskavas detante esot viens no svarīgākiem pasaules miera pamatakmeņiem. Šo Gromiko runu varētu uzskatīt par eventuālu epilogu Pad. savienības invāzijai Afganistānā. Ir cits jautājums, vai Vašingtona pievienosies Gromiko tezei, ka rietumi par Afganistānu sacēluši neattaisnojami lielu brēku. Diemžēl, Gromiko labi apzinās, ka ASV Irānas konfrontācijā vēl ir militāri nedrošas. Viņš zina arī to, ka amerikāņu sabiedroto gaidītais militārais atbalsts nav īstenojies un droši vien arī neīstenosies.

Pagājušā nedēļā ASV ārlietu ministrs Vēnss devās uz Eiropu, lai tur pārliecinātu NATO aliansi par draudošo tālāko notikumu attīstību. Kas notiks Austrumeiropā pēc Tito nāves? Vai Brežņeva doktrīnu neattiecinās arī uz Dienvidslaviju, un sarkanarmijas divīzijas nāks talkā „nodrošināt mieru un kārtību" šajā daudzu nacionālu pretišķību sašķeltā valstī?

Nenoliedzami, Dienvidslavijā Kremlim jārēķinājas ar labi noorganizētu partizānu pretestību. Maskavai draudzīgos komūnistus Tito bez žēlastības ir izravējis, bet tas nenozīmē, ka arī Dienvidslavijas politbirojā Maskava nebūtu paspējusi ieperināt savus dzeguzēnus. Katrā gadījumā Dienvidslavija nepieļaus sarkanarmijas divīziju iesoļošanu savā zemē rokas nolaidusi. Ja tas tā, tad militāra konflikta uzliesmošana Austrumeiropā jāuzskata par ļoti reālu iespējamību. Protams, ka Rumānija vienaldzīgi nenoskatīsies Dienvidslavijas atgriešanā „pie pareizās ticības", jo nākošā kārta tādā gadījumā būtu Bukarestai.

Kremļa iespējamā invāzija Dienvidslavijā atbalsosies arī Polijā, Čechoslovakijā, Ungārijā un droši vien arī pašā sarkanā imperijā. Varbūt, ka Dienvidslavijas formulas noformulēšanu Brežņevs atliek uz izdevīgāku laiku, kad pasaules uzmanība pievērsta kādam citam starptautiskās politikas sarežģījuma mezglam. Nav šaubu, ka Tito atraisīšanās no Kremļa virskundzības bija asa skabarga sarkanās impērijas vadoņa acīs. Tas bija Tito, kas sašķēla internacionālā komūnisma hegemoniju un izņēma no Maskavas rokām nemaldīgā vadoņa zizli. Staļins savā ilgajā valdīšanas laikā zaudēja tikai vienu cīņu — konfrontāciju

(Turpinājums 20. lp.)

Trudo atgriežas pie varas

Kanadas 18. februārī notikušajās parlamenta vēlēšanās Pjēra Eliota Trudo vadītā liberāļu partija ieguva absolūtu vairākumu ar 146 no 282 deputātiem. Džo Klarka konservātīvo partija — 103, Brodbenta jaundemokratu (sociālistu) — 32, bet kreditisti neieguva nevienu deputātu. 1979. gada maija vēlēšanās konservātīviem bija 136 deputātu, kamēr liberāļiem — 114, jaundemokratiem — 27 un kreditistiem — 5 vietas.

Liberāļu uzvaru šajās vēlēšanās izšķīra galvenokārt Ontario provinces iecirkņi. Toronto, Hamiltonas, Niagaras, Londonas, Otavas un Kičeneras liberāļi ieguva atpakaļ savas vietas, ko zaudēja konservātīvajiem pirms deviņiem mēnešiem. Pirmoreiz kopš 16 gadiem konservātīvie 1979. gadā nāca atkal pie varas. Šajās vēlēšanās Klarka konservātīvie zaudēja 5 agrākos ministrus, kuŗus vēlētāji savos iecirkņos vairs neievēlēja. Džo Klarks, konservātīvo vadītājs, šinīs vēlēšanās uzvarēja savā iecirknī Albertas provincē.

Februārī mūsu kaimiņtautas atzīmēja Lietuvas un Igaunijas 62. gada dibināšanas atceri — lietuvieši 16. februārī un igauņi 24. februārī. Augšējā attēlā skats uz Igaunijas galvaspilsētu Tallinu.

Ziņojums ASV kongresam

ASV ārlietu ministrija nodevusi kongresam ziņojumu par cilvēka tiesību stāvokli 154 zemēs. Šajā gadskārtējā pētījumā cita starpā minēts, ka Pad. savienība Baltijas valstīs, kā to visas pazīmes rāda, lieto sistēmātisku pārkrievināšanas politiku. Ziņojumā arī minēts, ka ASV neatzīst šo valstu varmācīgo iekļaušanu Pad. savienībā un ka par līdzekli pārkrievināšanai lieto nepārtrauktu krievu nometināšanu Baltijā.

Ārlietu ministrija arī norāda uz vairāku t.s. 45 baltiešu memoranda parakstītāju vajāšanām un uz sankcijām pret lietuviešu katoļu baznīcu. Tāpat atzīmēti vairāku baltiešu aktīvistu vārdi, kas patlaban nīkst padomju cietumos, piem. Viktoras Petkus Balis Gajauskas, Antanas Terļeckas, Žanis Skudra un Kalju Matiks.

PBLA-IB

Dr. Pēteŗa Babŗa grāmata

SILENT CHURCHES

ir dokumentācija par reliģijas, cilvēka tiesību apspiešanu un vajāšanām Padomju imperijā. Par grāmatu ļoti atzinīgi izteikušies pasaules reliģiskie, laicīgie vadoņi un prese. Grāmata dabūjama latviešu vai amerikāņu/kanadiešu veikalos, — vai pasūtinot tieši no apgāda. Turpat dabūjama tā paša autora grāmata

BALTIC YOUTH UNDER COMMUNISM
RESEARCH PUBLISHERS, 108 S. Patton Ave
Arlington Heights, IL 60005, USA

Lūdzu sūtiet man:

( ) SILENT CHURCHES ..... cena $19.50
( ) BALTIC YOUTH UNDER COMMUNISM $7.95

uz sekopošu adresi: .....

.....

Pievienoju čeku, Money Order, skaidrā naudā $....., samaksu nosūtīšu vēlāk

PAVASARA JAUSMĀS

līksmo līdz ZĪLĒM dziesmā un dejā

SESTDIEN, 1. martā, pl. 19.30 — Lietuviešu namā, 1021 College St.

Jautra programma:

solo, ansambļi, koris — diriģents Arvīds Purvs — Dz. Egle, A. Liepiņa, K. Vikmane, Ž. Vītola, A. Vītols, A. Ikše - Vītola.

Bufete - Atspirdzinājumi - Loterija - **Runču deju mūzika**

Biļetes iepriekšpārdošanā pie koristēm, DV Grāmatnīcā, tel. 921-7121, Broadview Delik. tel. 465-9905, Gardenia 466-1951.

Galdiņi rezervējami - tel. 466-1951.

Ieeja $7.00. **Laipni aicina ZĪLES**

LATVIJA AMERIKA

SESTDIENA, 1980. G. 23. FEBRUĀRIS, 8. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdē — E. Treilons, A. Šterns, Z. Akots. Laikraksta atbildīgais redaktors Krišs SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y.10466, U.S.A. Tālr. 934-7917. — Čikagas redakcijas vad. V. Jaunkalnietis, 1305 Taylor Ave., Racine, Wis. 53403. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personisks uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 30 dol., 6 mēnešiem — 16 dol., 3 mēnešiem — 8.50 dol. Atsevišķa numura cena 70 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $3.50, tekstā $5.75, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1 par rindiņu, atkārtojot atlaide.

Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514

Baltiešu sanāksmē ar Kanadas parlamenta deputātu kandidātiem Toronto kāds no vēlētājiem jautāja, „vai politiskās partijas turpinās traucēt policijas darbību (RCMP), kas vērsta pret valsti graujošām aktivitātēm"?

P. Grods

Sveiciens ziemeļu māsai

IGAUNIJAS DIENĀ

Iedīgli kaiminzemes Igaunijas centieniem pēc neatkarības paudās jau ap 19. gadsimta vidu, kad arī sākās igauņu tautas atmoda. Tā bija vērojama dažādos veidos un izpausmēs: tautas eposā Kalevipoegs, preses izdevumos, biedrību organizēšanā un tapšanā, dziesmu svētkos un daudzās citās nacionālpolitiskās rosmēs, ko nespēja apslāpēt pārkrievināšanas centieni, kas tolaik kā ass un postīgs vilnis vēlās pāri Baltijas jūras krastam. 1917. gada revolūcijas secībā igauņi jau iedrošinājās ievēlēt savas zemes augstāko pašvaldības iestādi — Zemes padomi. Taču tā paša gada rudenī arī Igaunijā nodibinājās lielinieku valdība, izvēršoties par nopietnu šķērsli Igaunijas nacionālpolitisko nolūku īstenojumam. Bet ņemot vērā igauņu drošsirdību, neatkāpību un risku, Zemes padome vēl 1917. gada novembrī pulcējās sanāksmē, pasludinot padomi par augstāko varu Igaunijā.

Lielinieku pretestības secībā tā tomēr nevarēja izvērst savu darbību. Tikai gadu vēlāk, kad vācu karapulki ielauzās Igaunijā, bet lielinieku varas nesēji to pānikā atstāja, padome 24. februārī publicēja manifestu, ar kuru pasludināja Igauniju par neatkarīgu demokratistu republiku. Bet vācu okupācijas vara neatzina Igaunijas valsti, jo okupantu nodomos bija no Latvijas un Igaunijas izveidot Vācijai pakļautu hercogisti.

Kad 1918. gada novembrī, sakarā ar neveiksmēm rietumu frontē, Vācijā, izcēlās revolūcija, Igaunijas pagaidu valdība, kurai zemes padome uzticēja valdības funkcijas, kāpināja savus nodomus. Pēc vācu karaspēka izvākšanās tam uz pēdām sekoja krievu lieliniekuļ pulki. Sākumā igauņiem bija lielas grūtības tos apturēt, jo nebija pašiem nedz sava karaspēka, nedz apbruņojuma. Tomēr pagaidu valdība ar lielu enerģiju stājās pie valsts aizsardzības organizēšanas, ieceļot par armijas vienību virspavēlnieku ģen. J. Laidoneru. Bet jau pirms karaspēka pulku pilnīgas noorganizēšanas lielinieki bija ieņēmuši lielāko Igaunijas territorijas daļu.

Šajā kritiskajā situācijā igauņi tomēr bija paspējuši tiktāl noorganizēt pirmos aizsardzības spēkus, ka varēja uzsākt pretestību iebrucējiem. Šī norise tik strauji pieauga un izvērtās plašumā, ka jau februārī visa Igaunijas territorija bija atbrīvota no lieliniekiem, kas bija paspējuši īstenot neaprakstāmu terroru, slepkavības, laupīšanas un atriebības aktus pret igauņu tautu.

Bet ar to vēl nebija pilnīgi nodrošinātas Igaunijas vēlmes un nolūki drošībai nākotnē. Padzinuši sarkano bandas no savām robežām, kas bija trakojušas kā viņu zemē, tā arī pie mūsu robežām, igauņu vienības turpināja vajāt bēgošo ienaidnieku, ar savām vienībām operējot Latvijas ziemeļu novados. Kā visu lietu sākums ir mazs un ierobežots, tā arī igauņu cīnītāju skaits liecināja pieticību kā bruņojumā, tā ietērpa ziņā. Vienības, kas operēja gar mūsu ziemeļu robežu, bija igauņu vīri un jaunekļi,

(Turpinājums 4. lp.)

Lasītāju vēstules

CĒSINIEKU SVEICIENS

Esmu priecīgs, ka varu būt starp tiem nedaudzajiem Cēsu pulka karavīriem, kas pieredz sava vecākā brāļa — Pirmā Valmieras kājn. pulka sešdesmito dzimšanas dienu. Tagad vēl dzīvie valmierieši atceras un godina savu slaveno pulku un tā komandieri, ne mazāk slaveno pulkvedi Jansonu. Mēs zinām, ka Valmieras pulks ir pati pirmā mūsu bruņotā vienība, kas kā organizēts pulks izgāja cīņā par Latvijas valsti un tādēļ to nosauca par pirmo Valmieras pulku.

Dažiem kungiem nepatīka, ka nevis kalpakietis Jānis Balodis, bet ziemeļnieks Jorģis Zemitāns saformējis pirmos latviešu pulkus, tādēļ to pārdēvēja par 4. Valmieras un 7. Cēsu pulku. Šodien nav vairs pirmā Valmieras pulka, un vēl nedaudzie dzīvie, sirmie cīnītāji viens pēc otra pievienojas aizsaules varoņu pulkiem. Bet nekad nezudīs Valmieras pulka varoņu slava. Uz mūžīgiem laikiem latviešu sirdīs paliks valmieriešu devīze: Visu par Latviju!

Paies gadi, un reiz pienāks diena, kad satītie latviešu pulku karogi atkal plīvos, un arī šoreiz kā pirmais būs Valmieras un Cēsu pulka karogs. Vājas veselības dēļ šos cēsinieku sveicienus nevaru nodot personiski, tādēļ šīs rindiņas.

Vēl dzīvo nedaudzo cēsinieku vārdā, Cēsu pulka bijušais sakaru priekšnieks pensionēts kapteinis

Arturs Vītoliņš Toronto

DAŽI PAPILDINĀJUMI

Kārlis Purmals LA 2. februāra numurā, rakstot par grāmatas serijas — Latviešu karavīrs Otrā pasaules kara laikā — norāda, ka tur daudz nezināmu vai maz zināmu datu. Grāmatas 7. daļas 201. lp. rakstīts par pārvaldes kursiem Latviešu leģionam, norādot, ka „pirmie kursi beidzās 1944. gada sākumā". Tie ir zināmi dati. Pirmais pārvaldes kurss (Verwaltungslehrgang) latviešu leģionāriem sākās 1943. gada 6. aprīlī un ilga divas nedēļas. Kursa dalībnieki bija kāds simts no 1943. gada 26. martā iesaukuma, kas savu iesaukšanas datumu bija nokavējuši. Šo iesaukumu 29. martā nosūtīja uz piefrontes joslu pie Ļeņingradas.

Šis simts bija apmēram puse no tiem, kas nokavējās un Abrenes ielas kazarmās ieradās vēlāk. Otrs simts šajos kursos bija iedalīti no citām vietām. Kursi notika skolas telpās Bolderājā, vācu valodā ar latviešu tulkiem. Bez tam kursos piedalījās arī daži desmiti latviešu pārvaldes virsnieku, kas no rīta ar autobusu ieradās no Rīgas un pēcpusdienā atkal aizbrauca. Pavisam bija četri šādi kursi, katrs ar apmēram 200 dalībniekiem. Pēc kursu beigšanas brīvprātīgi varēja pieteikties uz pārvaldes virsnieku kursiem Vācijā. Kandidātu bija par daudz, un visus nepieņēma. Daļa no virsnieku kursiem atgriezās bez virsnieka pakāpes, jo paaugstināja tikai dažus.

Pēc pārvaldes kursiem skolas telpās Bolderājā notika arī vadu komandieru kursi, un ap 1944. gada sākumu tur mācījās virsnieku vietnieki, ko pēc kursu beigšanas paaugstināja par letnantiem, piedalot jaunos virsniekus jaunformētajiem robežapsardzības pulkiem.

Tāpat grāmatā gandrīz nekas nav rakstīts par galveno pārsiešanas punktu, kur 15. divīzijā parasti bija novietota 1. sanitārā un sanitārā transporta vienība. Nav arī minēts par sanitārās rotas suņu pajūgiem, ne labi iecienīto pirti Sofienvaldē. Tāpat nav atzīmēts, ka sanitārā rota piedalījās atkāpšanās cīņās pie Opočkas, bet Pomerānijā tā pat sedza atkāpšanos. Šīs rotas instruktori ar tanku dūrēm iznīcināja trīs krievu tankus (no pieciem), apmēram kilometru dienvidos no Vandsburgas, saņemot Dzelzs krusta otro šķiru. Sanitārās vienības cieta lielus zaudējumus kā Krievijā, tā Vācijas cīņās. Daži toreizējie kaprāļi, medicīnas studenti, tagad ir ievērojami ārsti ASV un citur.

Kanaks Nujorkā

DRAUDZĪGAIS AICINĀJUMS

Lasu par brīnišķīgo ierosinājumu Gaŗezerā celt ēku latviešu mākslas mūzejam, kur piedalās pirmā ziedotāja A. Grundmane ar 50.000 dolariem. Prezidents K. Ulmanis pirms 45 gadiem 28. janvārī aicināja tautiešus ziedot pirmajai skolai, izglītībai un kultūrai, kas tautā iegāja ar nosaukumu: Draudzīgais aicinājums. Līdz šim Gaŗezerā neviens iestādījums nenes Kārļa Ulmaņa vārdu. Ziedosim Gaŗezera tautas mākslas mūzejam Draudzīgā aicinājuma zīmē, pieminot Kārli Ulmani.

Albertīne Roze Mičigenā

DZĪVE ASV PENSIONĀRU NAMĀ

Tuvojoties pensijas gadiem, ikvienam būtu vērts dzīves apstākļus izgārtot tā, lai mūža nogali varētu netraucēti un bez rūpēm pavadīt pensionāru namā. Tajos dzīves apstākļi ir visumā vienādi, jaunceltnēs pat uzlaboti. Nespējīgākie var dabūt apkopējus. Uz vēlēšanos pieved veselīgas, labas pusdienas.

Nama pirmajās stāvā koptelpas sanāksmēm un sarīkojumiem, ēdnīcai, televīzijai, spēlēm un bibliotēkai. Izsniedz arī brīvbiļetes uz sarīkojumiem. Aizvadītajos Ziemsvētkos pilsēta katram dāvināja mākslīgu eglīti ar svecītēm un krietnu daudzumu konservu un saldumu. Arī tuvākais pārtikas veikals ik gadus sarīko Ziemsvētku cienasta galdu.

Tuvumā vairākas baznīcas. Studenti un jaunie mācītāji arī mūs reizēm apciemo. Mēs esam par visu pateicīgi un dzīvojam kā viena jauka ģimene.

Valentīna Auguste Mičigenā

Pēc ilgākas klusēšanas ar lielāku iestudējumu Toronto latviešu publiku atkal iepriecinās Latviešu biedrības teātris ar Elīnas Zālītes lugas Rudens rozes pirmizrādi 8. martā pl. 19.30 Bikforda vidusskolas zālē. Režisore ir Lonija Vasariņa. Attēlā lugas tēlotāji. Pirmajā rindā no kreisās: A. Marsons, Sandra Ķuze un Arnis Korolkēvics; aizmugurē: O. Bērziņš, Maija Ķuze, Ē K.rēmane, V. Gulbis, A. Bencone, St. Butkēvics, A. Briede, A. Grasmane, V. Brastiņš,režisore Lonija Vasariņa un skatuves meistars V. Ķuze Foto: J. Liģers

Rudens rozes

PIRMIZRĀDE 8. MARTĀ BICKFORDA SKOLAS ZĀLĒ TORONTO

Toronto Latviešu biedrības drāmas ansamblis pašlaik cītīgi iestudē Elīnas Zālītes Rudens rozes. Lugas autore veikli izkārtojusi septiņas mīlestības. Režisore L. Vasariņa ar savu skatuves erudīciju rūpējusies, lai katrs tēlotājs ieaugtu jaunajā, vēl nebijušā raksturā.

Cik sen vēl bija, kad Anna Briede skatuvē „lidoja ar tauriņa spārniem", no mīlestības uz mīlestību, no atziņas uz atziņu? Šoreiz viņa tēlo nobriedušu sievieti, kas Rudens rozēs izsapņo dārgu sapni. Vilnis Brastiņš, izstaigājis Piena ceļu, tagad ņem katru labvēlīgu brīdi. Tepat acu priekšā izaudzis skatuves tēls — viņu meita Sandras Ķuzes veidojumā. Teātŗa apmeklētāji un vērtētāji redz, kā mūsu jaunā paaudze no skolas izrādēm ieaug skatuves pasaulē. Protams, jauns cilvēks satiek jaunu cilvēku, un tā Arnis Korolkēvičš savā lomā jaunības mīlestībā seko Sandras veidotam tēlam.

Maiju Ķuzi jau esam redzējuši dažādās lomās. Šoreiz viņa rāda, ka laiks pienācis „dzīvot un mīlēt". Tas ir daudzu sieviešu sapnis, bet retai izdodas to īstenot — mainīt un atmainīt vīrus pēc sava prāta. Stanis Butkēvics, būdams šai lugā profesora lomā, atrodas vidū starp rudens rozēm un pavasaŗa gavilēm. Oļegs Bērziņš sevī iemieso divus mūžus kādā pērļu rotā, ko veikli savirknē Maija Ķuze.

Arvids Mārsons sevi parāda direktora postenī, un Anete Bencone veikli maina lomu gan darbam, gan viesībām. Dejas skatā satiekas E. Krēmane ar V. Gulbi un Edg. Zēbergu.

Lai visas mīlestības plauktu un reibinātu, L. Klepere gādā par pieskaņotu skatuves iekārtu. Labus pamatus dekorācijām veido Andris Briedis ar palīgu Vili Ķuzi. Par gaismām īstā brīdī rūpējas V. Briedis, Sufliere Ārija Grasmane rūpīgi seko, lai tēlotāji nepazaudētu nevienu teksta vārdu. Daudzie un dažādie administrācijas darbi ir M. Ķuzes ziņā.

Ir patīkami redzēt, ka Latviešu biedrības drāmas ansamblis uzņēmies iestudēt šo Elīnas Zālītes lugu, kas izrādīta jau uz Latvijas skatuvēm. Tā mums atkal izdevība redzēt skatuves darbu un klusībā to salīdzināt ar dažu savu „rudens rozi".

Rūta Atvasara

Domas par mūsu kultūras dienām

EDUARDS ŠMUGAJA RAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ NO AUSTRĀLIJAS

Aizvadītās Austrāljas latviešu 29. Kultūras dienas vēl arvien atbalsojas gan mūsu trimdas presē, gan organizāciju apkārtrakstos un biedrību biļetenos, kā arī sarīkojumos un pie „kafijas galdiem". Visu to lasot, vērojot un klausoties, tiešām jāsaka: cik galvu, tik prātu! Katrs domā un vērtē citādāk. Tas viss dabiski un saprotami, bet ne vairs gluži tik dabiski bijuši paustie diametrāli pretējie ieskati.

Austrālijas Latviešu „Nedēļas piezīmēs" kāds Uldis Ūdrups pastāsta, ka viņa draugi no ASV teikuši: „Uz Austrāliju braukt bija vērts jau tikai jūsu kultūras dienu dēļ vien. Tās bija labi organizētas, daudzpusīgas, dodot augstas pakāpes mākslinieciskū sniegumu". Turpretim melburnietis Kārlis Muške tā paša laikraksta lasītāja vēstulē, rakstot par kopkoŗa koncertu, kas ir viena no galvenajām Kultūras dienu sastāvdaļām, saka: „Es atstāju koncertu ar milzu vilšanos un tukšumu sirdī." Viņš tālāk jautā: „Cik bija klausītāju to 1600 viesu skaitā, kuŗi pazina dziedātās dziesmas un saprata prof. Ķeniņa kompozicijas?" Viņš aicina nākotnē atgriezties „pie mūsu vecajām, tradicionālajām un melodiskajām dziesmām kopkoŗu koncertos, atstājot virtuozās, nesaprotamās tagadnes komponistu skaņas kādam atsevišķam priekšnesumam."

Pieminētais prof. T. Ķeniņš savā referātā Kultūras dienu laikā mudinājis uz kaut ko citu, kā to atstāsta Juris Krādziņš. Viņš saka, ka profesors teicis: „Ar naudu vien nevienu par latviešu komponistu neizmācīs. Labāk būtu atbalstīt kompoziciju jaunradi dziesmu svētku vai kultūras dienu gadījumos. Liekas, ka šoreiz ir pirmā reize Austrālijā, kad komponistiem pasūtināti jau darbi. . . rāda, ka rīkotāji nopietni domā par latviešu mūzikas nākotni un rosina arī komponistus vairāk pacensties."

Noklausoties koncertu apmeklētāju atsauksmes, kas varbūt ir pat svarīgākas par „oficiālajām" kritikām, vairāki izteikušies par to, ka Kultūras dienu koncertos vajadzētu sniegt veco, labo tradicionālo mūziku un dziesmas, bet jaundarbiem rīkot speciālus koncertus. Ir arī izskanējusi doma, ka katrās Kultūras dienās vajadzētu dot vienu speciālu jaundarbu koncertu, kādi reizēm Kultūras dienās jau bijuši, bet kopkoŗa koncertā izvairīties no jaundarbiem, ne jau pavisam, bet lai tie nebūtu pārsvarā, tā kā tas bija Australijā šoreiz.

Par Aspazijas lugu Torņa cēlājs Astrīde Poriņa saka, ka tajā bijusi „viena vadlīnija, kas ar loģisku noteiktību virza visu darbību uz kulmināciju. Tā ir augstu mērķu un lielu, pašaizliedzīgu darbu nepieciešamība paliekamu vērtību un skaistas, labākas nākotnes veidošanai. Torņa cēlājs ilustrē, ka vienīgi satricinātāji līdzekļi var iekustināt tautas masas un valsts administrātorus atbalstam. Tas prasa lielus jo lielus upuŗus, tas prasa pilnīgu individuāla cilvēka ziedošanos: „Lai divkārt svēta mums šī vieta. No divām sirdīm kopā lieta! Mums vajag, kas sevi upurim nes. Lai lielākas kļūtu paaudzes", ir lugas nobeiguma vārdi.

Viņa slavē režisori par lugas saīsināšanu un personāža samazināšanu, beigās konstatējot, ka „Lija Veikina parādīja īsti mākslinieciskū izjūtu un izpratni, skaidru un noteiktu domu, veidojot stilistiski saliedētu, samērā idejiski pārliecinošu un drāmatiski iespaidīgu uzvedumu". Kāds ASV viesis konstatēja, ka Austrālijā latviešu teātris esot pat „uz augstāka līmeņa nekā ASV".

Par foto mākslas izstādi M. Gauja raksta; ka vērojot 29. Kultūras dienu foto izstādē redzamos darbus, „tiešām liekas, ka varētu runāt ne par foto, bet par foto mākslas izstādi". Dzidra Knocha turpretim raksta: „Šī izstāde atgādināja ģimenes albuma stilu un, atskaitot kādus 8 uzņēmumus no visiem 58 darbiem, nekādu sevišķu saviļņojumu skatītājā neradīja".

Par tautas deju sarīkojumu „Tirgū gāju" lasāma šāda atsauksme: „Gandrīz 3 stundu ilgajā priekšnesumā 1900 personu lielo skatītāju saimi priecināja dejotāju raitais solis, un dejā ietvertās izdarības lika atcerēties piedzīvotos vai nostāstos dzirdētos tirgu notikumus." Rakstos gan vēl nekur negatīva atsauksme par tautas dejām nav parādījusies, bet pie „kafijas galdiem" runā, ka zirga un lāča uzvešana uz skatuves esot jau pielīdzināma nevis etnografijai, bet kaut kam citam. Te nu mēs esam — cik galvu, tik prātu!

Ir noticis arī tā, ka viena un tā pati doma, tikai izteikta mazliet citādi, rada pārpratumus. Daudz pārpratumu un „galvu grozīšanu" radījis J. Čečiņa DV sanāksmē teiktais, ka „ja mūs (jauniešus Ed. Š.) dažkārt dēvē par opoziciju, tad gribu pateikt, ka esam viņas majestātes lojālā opozicija, pie kam mūsu majestāte ir Latvija". J. Čečiņš šo domu bija aizņēmies no V. Vīķes-Freibergas referāta, ka jaunie var domāt citādi nekā vecā paaudze, bet viņu domas tomēr vienmēr pieder latvietībai, viņi paliek lojāli latvieši.

Pieminot DV, varu ziņot, ka DV Sidnejas nodaļai ir jauna valde: P. Upenieks — priekšnieks (līdzšinējais), J. Masulāns — sekretārs un A. Urlovskis — kasieris. Valdē vēl darbosies: N. Kapiņš, J. Žeperis, L. Kaufmanis, E. Kalums, E. Ozols, P. Dīriņš, J. Veiss, I. Apelis, R. Miezītis un A. Zariņš. Daugavas vanadzes, tāpat kā līdz šim, vadīs Lilija Priede ar palīdzēm I. Niradi, B. Urlovsku, A. Evertu, L. Stepani, F. Paspārni, A. Miķelsoni, N. Kaufmani un M. Renbušu.

Cerēsim, ka jaunā valde, kaut tā ir „daudzgalvaina", tomēr būs vienprātīga nodaļas darba darīšanā un tās nākotnes veidošanā. Labas sekmes, un lai nebūtu — cik galvu, tik prātu!

Ed. Šmugajs

BIBLIOGRAFIJA

Irma Brača Apsolītā zeme, romāns, apgāda Gaujā izdevums, 233 lp.

Jaunā Gaita, 126. nr., Jaunatnes literārās biedrības Ceļinieks izdevums, Ilmāra Rumpētera vāks, Augusta Kopmaņa kokgriezums, redaktors L. Zandbergs, 68. lp.

Zelta Vārtu Vēstis, 1. nr., Ziemeļkalifornijas latviešu ev. luť. draudzes izdevums, Elzas Krimuldēnas-Reinvaldes vāka zīmējums, redaktors A. Reinvalds, 52 lp.

Montrealas latviešu biedrības Ziņotājs, 2. (371.), redaktors M. Štauvers, 16 lp.

Svešos Krastos, 32. nr., Brīvo latvju biedrības Filadelfijā izdevums, redaktors N. Lazdiņš, 20 lp.

Krājējs, 1 . 139. nr., Latviešu filatelistu apvienības izdevums, galvenais redaktors J. Ronis, 28 lp.

Meie Elu kalendārs 1980. g., igauņu laikr., Meie Elu izdevums, 144 lp.

Mākslinieku vienības
LATVIS
25 GADU JUBILEJAS IZSTĀDE
Sv. Jāņa baznīcas izstāžu telpās,
200 Balmoral Ave., Toronto.
Izstādi atklās LNAK valdes pr-dis T. Kronbergs
š. g. 29. februārī pl. 19.30.
Izstāde turpināsies 1. martā no pl. 12 — 21,
2. martā no pl. 13 — 20.
Ielūgumus neizsūtīs. *Visi laipni ielūgti.*

Latviešu nacionālās apvienības Kanadā politiskās nozaress vadītājs Dr. Linards Lukss nolasa apspiesto tautu rezolūciju lielajā masu demonstrācijā Toronto pilsētas valdes nama laukumā. Demonstrāciju rīkoja septiņu apspiesto nāciju komiteja, kuŗā pārstāvēti arī baltieši. Komūnistu mēģinājums demonstrāciju izjaukt neizdevās.

Foto: Aleksandrs Kalniņš

Sveiciens ziemeļu māsai

(Turpinājums no 2. lp.)

lielāko tiesu tērpti privātdrēbēs, sākumā bez kaut cik ievērojama ugunsspēka. Jo arī igauņiem viss bija jāsāk no mazuma. Taču viņus spārnoja cīņas gars, tēvzemes mīlestība un neatkāpīga cenšanās pēc brīvības savai zemei, ko tie cīņās arī jo spoži apliecināja.

No dažkārt sīkām un retām ugunīm mūsu ziemeļu pierobežā izauga vesels uguns veltnis. Kā savā ceļā aizvien lielumā pieaugusi lavīna, tas vēlās uz mūsu zemes iekšieni, jo arī mūsu cīnītāju vienības veicināja kopējās sekmes. Šai brīdī un šais cīņās izauga vēsturiskā cīņu brālība igauņu un latviešu starpā, tai visspilgtāk reālizējoties vēsturiskajās Cēsu kaujās. Kopš tām esam kļuvuši sabiedrotie – ar viena un tā paša likteņa iezīmētu celu un kopējiem valstiskiem mērķiem. Uz šīs bazes auga, veidojās un nostiprinājās sadarbība abu tautu starpā, līdz pat traģiskajam jūnijam, kad sarkanais koloss Baltijas jūŗas krastam uzsūtīja savu mēri, kas vēl šodien posta, ārda un līdz saknēm iznīcinā treju Baltijas tautu tieksmes pēc brīvības.

Mūsu liktenis ir rada tam, kādā iekalta igauņu tagadne un nākotne. Mēs satveram viens otra roku, klausāmies viens otra sirdspukstos, stiprinām un rūdām sevi tālo dienu brālībā.

Mūsu ziemeļu kaimiņš arī šinī tumsas laikā, kad dažkārt ļodzas cerības un neticība nāk sērst, apliecina savu stāju un ticību labākai nākotnei. Jo nav spēka vai varas, kas uz visiem laikiem spētu nomaitāt kādas tautas centienus pēc brīvības un patstāvības.

Varbūt aizritēs paaudžu mūži, bet gaisma atgriezīsies Baltijas jūŗas krastā. Lai šādā kopējā ticībā un apņēmībā sveicam savus likteņbrāļus igauņus!

Mirdza Muižniece

Baireuta – Vagnera pilsēta

(2. turpinājums

Pirmos uzvedumus Baireutā inscenēja, saprotams, Vagners pats. Saviem dziedātājiem Vagners ieteica ļoti iemācīties vispirms bez mūzikas, izprast tekstu pilnīgi un izstrādāt nepieciešamo spēles veidu, lai tekstu paskaidrotu klausītājiem. Vagners nekādā ziņā nebija pedantisks kāda spēles veida izvēlē. Viņš pats varēja to pašu domu darīt saprotamu dažādiem paņēmieniem un tāda pieeju sagaidīja arī no saviem dziedātājiem. Diemžēl, tā gadījās, ka Vagners, vadīdams režiju, tā paša skata izveidojumam deva dažādus padomus, tā mulsinot aktierus.

Jauns un tajā laikā neparasts paņēmiens bija skatuves tēlu vērtēt augstāk par pašu aktieri, t.i. nedziedāt ārijas publikai, bet dziedājuma laikā uzlūkot savu partneri un dziedājumu veltīt tam, katru mūzikālu frazi vispirms ievadot piemērotām kustībām.

Skatuves iekārtojumu laikam vislabāk varētu paskaidrot, salīdzinot to ar kādu Becklina gleznu. Praktiski Vagnera stils tuvojas vairāk naturālismam vai, labāk sakot, romantiskam reālismam. Savos rakstos Vagners toties runā par skatuves izveidojumu kā neuzbāzīgu praktisku fonu lugas darbībai. Jāsecina, ka skatuves iekārtojumu Vagners nebija tik labi izpratis kā savus mūzikālos un drāmatiskos uzdevumus.

Arī kostīmu jautājumā Vagners atstājis atrisinājumu citu mākslinieku rokās. Kā kuriozs liekas Vagnera vēstule Ludvigam, kuŗā viņš raksta, ka, iekārtojis neredzamu orķestri, viņš tagad vēlētos iekārtot neredzamu skatuvi.

Vagners nebūtu Vagners, ja nedeklarētu, ka katra dziedātāja gods un sūtība prasot piedalīties Baireutas uzvedumos, nerūpējoties par materiālo atalgojumu. Gluži 100% tas arī toreiz neīstenojās, bet līdz šai dienai pastāv ieskats, ka Baireutas festivālā piedalīties ir pagodinājums pats par sevi, un honorāram tikai sekundāra nozīme.

Kozima, kas jau pašā pirmajā savas sadarbības laikā ar Richardu Vagneru deklarēja, ka Vagnera mūzikālās idejas kļuvušas par viņas reliģiju, palika uzticīga šiem saviem vārdiem visā savā aktīvās darbības laikā. Pēc pirmā sēru laika viņa pārņēma festivālu pārraudzību un pēc labākās apziņas centās uzturēt dzīvu Vagnera pieeju savu operu inscenējumiem. Šaubu brīžos viņa, liekas, bijusi spiesta uzlabot savu atmiņu ar pašas ieskatiem, bet nepārtraukti atsaukdamās uz meistaru un rīkodamās viņa vārdā, tā izveidojusi veselu Vagnera kultu, kuŗā bez šaubām uzņēmusies augstās priesterienes lomu.

Vagnera princips, panākt dziedātāja pilnīgu skatuves tēla personificējumu, atteicoties pašam no sevis, valdīja Baireutā pilnā mērā. Tam tajā laikmetā, kad interese par Vagnera darbiem pieauga un Vagnera operas centās izrādīt visas pasaules operu namos, bija ārkārtīga nozīme. Vagnera stils viegli būtu varējis izkust dažādu interpretētāju iespaidos, ja to tik nelokāmi nebūtu sargājusi meistara dzīvesbiedre. Kozima ļoti labprāt nodarbojās ar vēl nepiedzīvojušiem jauniem māksliniekiem, jo tādiem bija vieglāk izskaidrot Vagnera pieeju dziedātāju uzdevumiem. Tā viņa patiesībā nodibināja skolu dziedātāju sagatavošanai, kuŗā izveidojās tā sauktais vecais Baireutas stils. Diemžēl, ik reizes Kozimai neizdevās panākt aktiera paša līdzdarbību skatuves tēla radīšanā, un spēles veids reducējās līdz Kozimas kustību un žestu ātdarināšanai.

Kozimai izdevās uzvest visas Vagnera operas, sākot ar Holandieti, ko Vagners gan bija iecerējis paveikt pats, bet kas viņam vairs neizdevās. Turpmāk tad vairs atlika tikai labās slavas un standarta uzturēšana un eventuāla uzvedumu papildināšana un uzlabošana.

1901. gadā Kozima festivālu vadību nodeva sava dēla Zīgfrīda Vagnera rokās, kam tajā laikā jau bija 38 gadi. Zīgfrīdu Vagneru un viņa laikmetu Baireutā labi raksturo viņa paša vārdi sarunā ar Richardu Štrausu: „Mans tēvs ir, diemžēl, tāda augstiene, kuŗu nav iespējams pārvarēt." Uz to viņam Štrauss esot atbildējis: „Es izpalīdzējos gluži labi. Es apgāju tai apkārt." Tas Zīgfrīdam lāga neveicās vienkārši tādēļ, ka māte viņam nebūtu ļāvusi tik tālu klaiņot. Viņa uzdevums bija palikt, kur tam pienācās, sargāt tēva un mātes mantojumu, un savam liktenim Zīgfrīds padevās bez iebildumiem.

Tādēļ arī atsauksmes par viņu un viņa darbu ir diezgan pretrunīgas. Ir laudis, kas viņu piemin ar nožēlu. Ir citi, kā piemēram Bernards Šovs un Alberts Šveicers, kas apgalvo, ka grūti atrast citu tik aristokratisku un smalkjūtīgu diriģentu, tik tolerantu un liberāļu režisoru. Savu ansambli viņš ne tik daudz pamācījis kā spējis iedvesmot pašiem atrast pareizo izteiksmes veidu.

Ap gadu simteņa maiņu festivāli Baireutā notiek ik pāris gadu, un to ieņēmumi ir stipri ievērojami. Pārtraukums iestājas 1914. gadā, kad nākošo festivālu var sarīkot tikai 1924. gadā.

No Zigfrīda jaunievedumiem var atzīmēt, ka viņš aizstājis savu vecāku lietotās gleznoto audeklu skatuves dekorācijas ar trīsdimensionālu skatuves iekārtu, tādēļ piebūvējis papildinājumu izrāžu nama skatuves galam.

Atkal citēšu viņa paša vārdus savas darbības raksturošanai: „Es neesmu satriecis laktas, nogalinājis pūķus, izbridis liesmu jūras, bet vismaz es neesmu padevies bailēm."

1930. gadā, ar dažu mēnešu atstarpi, mirst Kozima un Zīgfrīds Vagneri, un Baireutas svētku spēles paliek atkal atraitnes, šoreiz anglietes Vinifredas Vagneres rokās. Vinifre-

(Turpinājums no 17. lp.)

Igauņi pret Olimpiadu

Amerikas igauņu nacionālā komiteja Ņujorkā piesūtījusi visu zemju olimpiskajām komitejām un ASV kongresa locekļiem rakstu, kas aicina boikotēt olimpiskās spēles Maskavā, bet it sevišķi olimpisko regati Tallinā. Rakstā izskaidrota Baltijas valstu varmācīgā pievienošana Pad. savienībai, ko ASV un daudzas citas brīvās pasaules zemes nav atzinušas.

Rakstā vēl norādīts, ka sportisti varētu būt sarūgtināti, ja tie nevarētu piedalīties olimpiadā, bet tiem vajadzētu arī saprast apspiesto tautu sajūtu, kādā tām jādzīvo Pad. savienībā. Kā piemērs pieminēts norvēģu sporta žurnāla Seilsport raksts. Tur autors vaicā, kāda sajūta būtu norvēģiem, ja vācieši savā okupācijas laikā būtu rīkojuši līdzīgas spēles Norvēģijā? Vai norvēģu sportistiem vajadzētu tāpēc piedalīties olimpiadas sacensībās, kas notiks krievu okupētajā Tallinā? Raksta beigās norādīts uz Hitlera propagandu 1936. gada Berlines olimpiadā.

Otrā šīs komitejas sagatavotā rakstā arī norādīts, ka igauņi ar lēpnumu sveiktu sportistus brīvās Igaunijas galvaspilsētā Tallinā, bet ne okupācijas varas pārvaldītā pilsētā. Šī gada 2. februārī pagājis 60 gadu kopš Igaunijas un Pad. savienības miera līguma. Šo gadījumu izmantojušas okupētās Igaunijas avīzes savai propagandai. Igaunijas komūnistu partijas sekretārs Karls Vaino apzīmējis šo gadu par „Igaunijas padomju republikas jubileju". Šogad, 21. jūlijā, paiet 40 gadu kopš Pad. savienība okupēja Igauniju, un tieši 21. jūlijā sākas olimpiskās regates sacensības.

Vēl pievienota igauņu lasītāju vēstule Londonas (Anglijā) avīzei The Daily Telegraph. Tur norādīts, ka barons Pjērs de Kubertēns 1936. gadā nebrauca uz Berlīnes olimpiadu politisku iemeslu dēļ. Rakstītājs jautā, vai tagadējais olimpiskās komitejas priekšsēdis lords Killians nevarētu darīt to pašu.

Vk

Lasītāju vēstules

LIELS PALDIES

Ar patiesu interesi var lasīt LNAK valdes priekšsēža Tālivalža Kronberga aprakstus par viņa ciemošanos Austrālijā un pie Austrālijā dzīvojošiem latviešiem. Gribas uzsvērt, ka paša vārdiem atklātais autora garīgais portrets sniedz vislabāko ieskatu šī latviešu sabiedriskā darbinieka personībā. Lai viņam par to liels paldies!

Aivars Ruņģis Kalamazū.

PASKAIDROJUMS

Jānis Dimants, seniors, Latvija Amerikā 2. februāŗa lasītāju vēstuļu nodaļā iecel mani 4. Pasaules latviešu jaunatnes kongresa (1978. g.) rīcības komitejas priekšsēža godā. Paskaidroju, ka nekad neesmu bijis 4. Pasaules latviešu jaunatnes kongresa rīcības komitējā.

Austris Ruņģis

Vudsaidē, Kalifornijā

Lielākā tiranna simtgade

Pasaules presē, radio un televīzijā pērngada beigās atzīmēja Staļina simtgadi. Viņš bijušo Krieviju pārvērta par milzu cietumu un vergu nometni, kas stiepjas no Baltijas valstīm līdz pat ziemeļu polāram lokam. Staļins — īstā vārdā Josifs Džugašvili, dzimis 1879. gada 21. decembrī Gori, Gruzijā, kā kurpnieka dēls. Pēc vietējās skolas beigšanas mācījies Tiflisas seminārā, no kuŗa vēlāk izslēgts par rezolūcionāru darbību. Vairākkārt apcietināts un izsūtīts.

Krievijas sociāldemokratu konferencē Prāgā 1912. gadā ievēlēts par CK locekli. 1917. gadā Petrogradā kopā ar Kameņevu pārņem laikraksta Pravda vadību, bet novembrī kļūst par tautību lietas tautas komisāru Ļeņina pirmajā valdībā. Ar ievēlēšanu partijas ģenerālsekretāra amatā 1922. gadā sākās Staļina varas sagrābšana.

Drīz vien parādījās viņa brutālitāte, kas izraisīja asu kritiku partijas galotnē. Savā iesniegumā XIII partijas kongresā Ļeņins norādīja uz Staļina godkārību, brutālitāti un kā darbam nepiemērotu lūdza atcelt no ģenerālsekretāra amata. Staļins tomēr palika uz savu valdīšanu uzsāka ar masveidīgu cilvēku iznīcināšanu, ko turpināja līdz savas dzīves beigām. Viņš nerēķinājās ar upuŗu skaitu, kas pēc Chruščova publicētajiem datiem tālu pārsniedz Otrā pasaules kaŗa upuŗus.

Staļina mērķis bija — pasaules vara. Tomēr vecums, pārmērīgs asins spiediens padarīja viņu beidzamajos gados vāju un nervozu. Viņš juta, ka vara, ko iekaŗojis ar masu slepkavībām un tautu noverdzināšanu, varētu sākt izslīdēt no viņa asiņainajām rokām.

Un tomēr viņš jutās kā no tautas „iemīļots, apdziedāts vadonis, tautu tēvs un skolotājs". Šajā apziņā viņš 1953. gadā pavēlēja apcietināt daudzus Krievijā ievērojamus medicīnas speciālistus, ieskaitot arī Kremļa šefārstu prof. Plitnevu un Zinātņu akadēmijas locekli Vinogradovu, apvainojot tos par sadarbību ar amerikāņu un britu slepenā dienesta aģentiem. Tomēr šo apcietināšanu īstais iemesls bija — padomju ārstu nespēja garantēt lielajam vadonim nemirstību...

Tomēr Maskavā klīda baumas, ka saslimušajam Staļinam ilgāku laiku neviens nesniedza palīdzību. Nebija arī neviena, kas uzdrošinājās uzlauzt bruņotās durvis, lai nokļūtu telpā, kur no visas pasaules noslēdzies dzīvoja diktātors. Tomēr 1953. gada 1. martā durvis uzlauza. Staļinu atrada daļēji paralizētu. Viņš nespēja arī vairs parunāt. Nākošā vakarā nāve izdzēsa pasaules lielākā diktātora dzīvību.

Tomēr tautai šo vēsti paziņoja tikai 6. martā no Maskavas radiofona, un presē Staļina nāvi ar saviem parakstiem apliecināja ievērojami medicīnas profesori.

Kad Chruščovs pārņēma varu, viņš tūdaļ iesāka „atstaļinizēšanu". (Tā 1956. gada 30. jūnija lēmumā „Par personības kultu un tā seku pārvarēšanu" pieņēma lēmumu par kļūdām Staļina darbā, uz aizdomās dibinātām masu deportācijām pret daudziem godīgiem cilvēkiem, un vēl tagad enciklopēdijās atrodami gaŗi raksti ar Staļina laikā nogalināto vārdiem. No latviešiem: J. Alksnis, K. Baumanis, D. Beika, J. Bērziņš, G. Boķis, V. Dreimanis, O. Dzenis, R. Eidemanis, F. Igaunis, J. Janelis, M. Lācis un citi.).

Daudzus Staļina noziegumus, piem., kollektīvizācijas laikā badā nomērdētos 6 milj. zemniekus, nemaz nepieminēja. Chruščovs lika Staļina vārdiem izzust no laikrakstu slejām un viņa iebalzamēto līķi izsviest no Kremļa mauzoleja.

Ar savu brutālitāti un viltību Staļins 1939. gadā nolīga ar Hitleru līgumu un mēģināja atgūt visas territorijas, kādas Krievija bija zaudējusi Pirmā pasaules kaŗa laikā, arī Baltijas valstis.

Staļinam izdevās iegūt rietumvalstu uzticību un materiālo palīdzību, kas 2. Pasaules kaŗā ļāva Padomijai kļūt par uzvarētāju.

Berlīnes ieņemšanu 1945. gada 2. maijā propagandā uzskatīja par „kaŗa vadoņa Staļina" lielāko gudrības sasniegumu. Konferencēs Maskavā, Jaltā un Potsdamā Rūzvelts un Čerčils Staļinam nodeva vēl daudzas valstis, arī Baltiju.

Pēc kaŗa beigām Staļina rijībai nodeva arī kaŗa gūstekņus, latviešu leģionārus Zviedrijā un daudzus citus bēgļus.

Staļins ir miris, bet viņa rijību mantoja viņa pēcnācēji, un tai joprojām nav gala.

I. Blaževics

Lielā masu demonstrācija Toronto pilsētas vadres nama laukumā plaši atbalsojās arī televīzijas raidījumos un lielajā dienas presē, kādu publicitāti līdz šim nebija piedzīvojušas iepriekšējās apspiesto tautu demonstrācijas. Šoreiz demonstrāciju populārizēšanai „palīdzēja" tā saukto marksistu un ļeninistu grupa, ar kuŗu demonstrantiem izcēlās sadursme, laižot darbā plakātu kātus, kas pievērsa lielāku preses un televīzijas uzmanību nekā demonstrantu iespaidīgie pretpadomju plakāti. Augšējā attēlā visvairāk parādītā demonstrācijas aina. Attēls ņemts no laikrakstā The Toronto Sun; tas parādījās arī uz televīzijas' ekrāniem.

Olimpiadas noskaņojums Anglijā

Par olimpisko spēļu vietu Anglijā tagad runā un strīdas ne tikai politiķi un sportisti, bet arī ļaudis vilcienos, veikalos un uz ielas. Britu ministru prezidente Margarete Tačere patiesi attaisnojusi savu „Dzelzs lēdijas" vārdu, nostādamās pretolimpisko cīnītāju pirmajās rindās, tūlīt aiz prezidenta Kārtera. Tačere ir neapmierināta ar Rietumvācijas un Francijas „mēreno nostāju" un atgādina nelaiķa ģenerāļa Degola kādreizējo atbildi ASV prezidentam Kubas krizes laikā: „Sakiet prezidentam, ka Francija viņu atbalsta." Šādu atbildi visām Eiropas valstīm arī tagad vajadzētu dot prezidentam Kārteram.

Pret Tačeres pašreizējo ārpolitiku nostājies viņas pašas partijas opozicionārs bij. premjērs Hīts. Izdarītajā publiskajā aptaujā tomēr pierādījies, ka vismaz olimpisko spēļu jautājumā vairāk nekā puse britu iedzīvotāju atbalsta ministru prezidentes uzskatu: olimpiskās spēles Maskavā nevar notikt! Daļa britu sportistu sakās Tačeres norādījumus neievērot un uz Maskavu braukt. Daži iebilst, ka sportisti varētu attureties no olimpiadas atklāšanas un slēgšanas ceremonijas. Lords Killinans, kas ir Olimpiskās komitejas prezidents, deklarējis, ka „spēlēm jānotiek Maskavā — vai nekur."

Kā risinās gatavošanās Maskavā, par to pastāsta angļu žurnālists Stefens Pails The Sunday Telegraph 20. janvārī. — Viņš ieradies Maskavā iepazities ar Olimpisko ciemu, sportistu aprūpi, izklaidēšanās iespējām u.c. Vienīgā celtne, kas sportistu ciemā bijusi nobeigta, bijusi — milicijas mītne. Tur paredzēta arī sevišķa muitas kontrole sportistiem, kamēr pārējos Olimpiadas ciemiņus — ārzemniekus, pārbaudīšot lidlaukā, katram veltījot turpat 2 stundas. „Mēs esam sagatavojušies ofensīvai!" paskaidrojis iecelotāju pārbaudes vadītājs Terekovs, jo jau tagad ik neļēļas nākoties konfiscēt vismaz 1500 pretkomūnistiskus izdevumus. Kāds korespondentam stāstījis, ka Pravdā izteiktas bažas, vai laikā paspēšot paveikt pārbūves Ļeņina stadionā. Kad anglis par to jautājis oficiālam Olimpiskās komitejas loceklim, tas atbildējis: „Avīzēm nevar vienmēr ticēt! Un ja arī tā būtu, tad oficiālā padomju avīzē par to nerakstītu!"

Padomju pilsoņi patiesi priecājoties par Olimpiadu, jo cerot, ka arī viņiem, ar visiem ierobežojumiem un aizliegumiem, kaut kas no ciemiņiem domātiem labumiem atkritīšot. Ja ne citādi, varbūt izdošoties nopelnīt kādus dolarus vai mārciņas dzeŗamnaudās. Protesti pret spēlēm Maskavā pamazām sākot sasniegt arī padomju pilsoņu ausis, kādēļ padomju propaganda atkal uzsākusi veco dziesmu par kapitālistu kūdītājiem, kas vēloties kaitēt mieru mīlošai padomju tautai...

Kanada atsaukusi savu 50 atlētu viesošanos Pad. savienībā 1980. gadā, kā arī atteikusi aicinājumu tikpat daudziem padomju atlētiem. Boikotam pievienojusies Ēģipte, tāpat Saudi Arabija un vēl citas valstis. Visvairāk par Olimpiadas izjukšanu uztraucas apdrošināšanas sabiedrības, kam boikota vai atcelšanas gadījumā nāksies atmaksāt milzu summas saviem klientiem.

Boikots pārgāja arī uz mākslas sakariem: pašlaik Londonā viesojas Rustaveli drāmas grupa no Grūzijas padomju republikas ar šekspīra lugu izrādēm. Uzvedums esot ļoti interesants un neparasts, bet demonstrācijas pret izrādēm — kā vienmēr! Aktieŗi izteikušies, ka nejūtoties sevišķi patīkami, bet viņi taču esot grūzīņi — ne krievi.

Padomju iestādes nedod izbraukšanas atļauju jaunajam krievu pianistam Michailam Pletņikovam, kuŗam bija paredzēti koncerti Italijā; holandiešu simfoniskais orķestris atsaucis savu turneju pa Pad. savienību. Britu mākslinieki, kas sapņoja par turnejām „detantes garā", kļuvuši gluži klusi.

A. L.

Mirusi gleznotāja Herta Mora

Pagājušā gada maijā Gertrūdes Dornas mākslas salons Štutgartē atzīmēja H. Moras 75 gadu atceri ar plašu viņas gleznu izstādi, kur profesors Dr. Ernests Šremmers svētku runā norādīja, ka impresionistei Hertai Morai ir paliekama vieta Štutgartes mākslas dzīvē, tāpat kā lielajai rīdziniecei Idai Kerkoviusai. Enerģijas un jaunu nodomu pilna, gleznotāja solījās arī turpmāk kuplināt Štutgartes mākslas dzīvi. Tagad pēkšņi pavediens pārtrūcis. Herta Mora 10. janvārī gribēja doties uz Mincheni, lai piedalītos Paula Klē piemiņas izstādes atklāšanā, bet gaidot satiksmes līdzekli, pēkšņi salimusi bez dzīvības. Mākslinieci apbedija 15. janvārī, piedaloties lielam pavadītāju pulkam. Herta Mora dzimusi 1904. gada 30. maijā Rīgā. Gleznieciību studējusi Latvijas mākslas akadēmijā no 1925. — 1937. gadam pie profesoriem Augusta Annusa, Ģederta Eliasa un Ludolfa Liberta. Vēlāk papildinājusies Zalcburgas akadēmijā pie profesora Oskara Kokoškas. Piedalījusies izstādēs Minchenē, Hamburgā, Parīzē, Ženēvā, Madridē, Ņujorkā, Ričmondā, u.c. Gleznas skatāmas arī vairākos pilsētas un valsts mākslas mūzejos.

J.B.

JAN A. JANSONS ASSOCIATES INC.

INTERIOR DESIGNS AND RESOURCES

855 Alness St., Unit 7, Downsview, Ont. M3J 2X3. Tel. 661-8737

PRIVĀTU MĀJU - VEIKALU - BIROJU

PĀRBŪVJU UN IZDAIĻOŠANAS PLĀNOŠANA

Mēbeles - aizkari - tepiķi - tapetes - mēbeļu pārvilkšana.

Istabu - pagrabu- vannas istabu - virtuvju izbūves

AUSEKLIS JANSONS

Anglijā top 10. Dziesmu dienas

Anglijas latviešu dziesmu dienas paredzētas nākošgad Lesterā, kur notika 10. Dziesmu dienu rīcības komitejas otrā sēde priekšsēža V. Auera vadībā. Pirmās sanāksmes protokolu nolasīja sekretārs Andrejs Ozoliņš. Diriģents Ziedonis Āboliņš raksta, ka koŗi ar mieru svētku dienu mēģinājumus sākt ceturtdien, 1981. g. 23. jūlijā. Jaunās paaudzes soliste un diriģente Lilija Zobena apņēmusies izkārtot jaunatnes koncertu, iepriekš aicinot jauniešus secensties mūzikālās mākās, kā arī noorganizēt un sagatavot orķestri latviešu deju uzvedumam.

Kopkoŗa programmā uzņemtas H. Pavasaŗa, E. Dārziņa, L. Apkalna, J. Vītola, J. Kalniņa, E. Melngaiļa, J. Graubiņa, T. Ķeniņa, V. Bērzkalna, A. Jēruma un A. Jurjāna 17 dziesmas.

Pirmie koŗu mēģinājumi paredzēti jau šī gada martā Vidusanglijā un aprīlī Bradfordā. Latviešu deju uzvedumu vadītāja E. Vilipsone jau sarunājusi Ziemeļanglijas deju kopas, kas piedalīsies uzvedumā. Apmeklētāju un dalībnieku pārgulēšanai jau aizrunātas Lesteras universitātes studentu mītnes.

Inese A. Smite

Valmieras kājnieku pulka 60 gadu atceres sarīkojumā DV namā Toronto. Attēlā rikotāji un apsveicēji pēc svinīgā akta. 1. rindā no kreisās: T. Kronbergs, A. Augulis, K. Tannis, M. Matīsa A. Tirzītis, A Silgailis, B. Senkēviča, A. Ameriks un J. Rucelis. Aizmugurē no kr.: Z. Akots, A. Jākobsone, iga uņu pārst. A. Tomings un B. Lēmans, E. Ozols, V. Slavieša, K. Roze, . Krustiņš, A. Pērkons, M. Lorbergs un R. Norītis Foto: J. Liģers

Divi jubilāri

Uz 60 mūža gadiem 20. februārī Toronto atskatās skautu un DV darbinieks Edmunds Ozols, dzimis 1920. gadā Sesavas pagastā Zemgalē. Otrā pasaules kara laikā iesaukts Latviešu leģionā, kara beigās Vācijā nonācis gūstā un pēc atbrīvošanas sācis darboties latviešu skautu organizācijā. Tagad ir Latviešu skautu centra informācijas daļas vad. Kādu laiku vadījis DV Kanadas valdes jaunatnes daļu. Par nopelniem skautismā un DV organizācijā saņēmis vairākus augstus apbalvojumus un goda zīmes, arī DV augstāko apbalvojumu — DV nozīmi zeltā. Apbalvots arī ar cittautu goda zīmēm, saņemdams arī Kanadas simtgades medaļu. Jubilārs ir akadēmiskās organizācijas konkordijas Zelmenis Toronto kopas seniors un Baltijas kara veterānu korpusa priekšnieks.

Edmunds Ozols 1957. gadā beidzis Ontario provinces lauksaimniecības kolledžu un pēc tam sācis strādāt Ontario zemkopības ministrijā par lauksaimniecības ražojumu un augu inspektoru, līdztekus turpinādams sociioloģijas studijas Jorkas universitātē.

Edmunds Ozols aktīvi darbojās arī mūsu trimdas presē, ilgus gadus būdams DV Mēneša raksta un Latvija Amerikā līdzstrādnieks, sevišķi rakstīdams par skautisma jautājumiem un skautu dzīves norisēm. Ģimenē ar dzīvesbiedri Silviju, DV Toronto nodaļas vanadžu kopas priekšnieci, audzina meitu Veltu, kas čakli mācās latviešu skolā un piedalās latviešu sarīkojumos.

Edmunds Ozols

Uz 80 mūža gadiem 12. martā Toronto savukārt atskatās jubilārs kalpakietis Kārlis Tannis, Savienības Pulkveža Kalpaka bataljona Kanadas kopas vec. un savienības valdes priekšsēdis. Viņš ir arī LNAK valdes loceklis, kasieris un biroja vadītājs, darbodamies arī citās latviešu organizācijās, būdams arī Toronto latviešu pensionāru apvienības sarīkojumu daļas vadītājs.

Jubilārs ir dzimis liepājnieks, kur pēc reālskolas beigšanas brīvprātīgi pieteicies formējamā latviešu sapieru — inženieŗu rotā, no kuŗas 1919. gadā Rudbāržos piekomendēts Kalpaka bataljona sakaru nodaļai. Kara skolas sastāvā piedalījies cīņās pret Bermonta spēkiem. Pēc demobilizēšanās 1921. gadā sācis tautsaimniecības studijas, iestājoties korporācijā Patria. Pēc studiju beigšanas strādājis par revidentu tieslietu ministrijā, vēlāk par revidentu, galveno grāmatvedi un citos amatos bankās un valsts kontrolē.

No Vācijas pēc kara 1947. gadā izceļojis uz Angliju un pēc četriem gadiem tālāk uz Kanadu. LNAK darbojas jau kopš 1953. gada, veikdams dažādus amatus. Kādu laiku bijis valdes priekšsēdis arī DV Toronto nodaļā. Dzīvesbiedri Metu zaudējis 1965. gadā. Ģimenē izaudzināti divi dēli — Egils, Guntis un Jānis.

-ls-

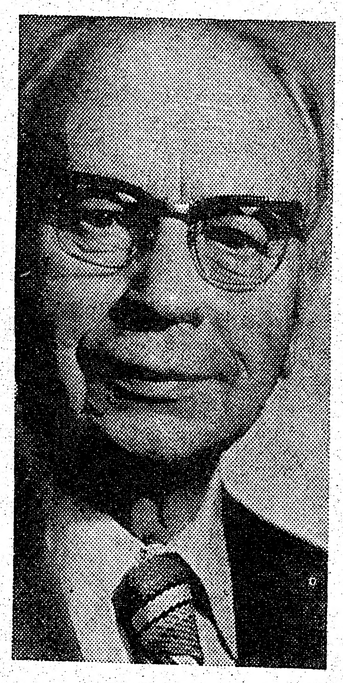

Kārlis Tannis

Kāpināms politiskais darbs

LATVIEŠU NACIONĀLĀS PADOMES LIELBRITANIJĀ SESIJA LONDONĀ

Latviešu nacionālā padome Lielbritanijā pulcējās savā kārtējā sesijā 9. un 10. februārī DVF namā Londonā. Jau sesijas sākumā pieņēma vairākus ierosinājumus politiskai darbībai. Pieņēma A. Liepiņas ierosinājumu iesniegt ministru prezidentei Margaretei Tačerei rakstu, izsakot atzinību par viņas stingro stāju pašreizējās starptautiskās politikas situācijā. Ierosinājumu vēl papildināja ar lūgumu rast iespēju iesākt BBC raidījumus latviešu un citu baltiešu valodā. Tāpat pieņēma J. Andrupa ierosinājumu iesniegt protestu Starptautiskai olimpiskai komitejai, kā arī Lielbritanijas olimpiskai komitejai pret olimpisko spēļu rīkošanu Maskavā. Trešais ierosinājums, ko iesniedza J. Pētersons, bija par Latvijas, Lietuvas un Igaunijas akupācijas un nelikumīgās aneksijas 40. gada dienas atzīmēšanu. Sesija nolēma lūgt to īstenot Baltiešu padomei, atgādinot brīvajai pasaulei šo varmācības aktu.

Sesiju atklāja prezidija priekšsēdis A. Abakuks, darbu ar svētbrīdi ievadīja padomes loceklis mācītājs J. Jurģis. Par sesijas vadītāju ievēlēja Š. Ranku, vietnieku N. Bisenieku, sekretāriem — R. Jefimovu, A. Ozoliņu un V. Sniķeri; revīzijzolūciju komisijā — A. Liepiņu, J. Sapieti un Andri Abakuku. Latvijas lietvedis T. V. Ozoliņš sniedza pārskatu par pašreizējo politisko stāvokli un pēdējiem notikumiem Afganistānā.

Sesijā no 25 locekļiem piedalījās 21. Bija aicināts arī Eiropas latviešu jaunatnes apvienības Anglijas nodaļas valdes priekšsēdis A. Mellakauls. Ar rakstu bija sveicinājis arī DV priekšnieks un LNPL loceklis J. Frišvalds. Prezidija priekšsēdis A. Abakuks nodeva latviešu mājas pārzinim Almelijā J. Veperim Ziemsvētku tirdziņa ziedojumu 480 angļu mārc., ko Draudzīgā aicinājumā bija nodevusi šīs mājas komitejas goda priekšsēde H. Lariņa. Ziņojumu par padomes un prezidija darbību sniedza A. Abakuks.

Administrātīvās nozares vadītājs N. Bisenieks ziņoja, ka saņemti vairāki testamentāri novēlējumi — K. Brunnera par 260 un L. Plienes 3000 mārc.; ziedojumos no plkv. Skurbes atraitnes 400 mārc. Nolēma paaugstināt Nacionālā ziedojuma maksu uz 2 mārc. gadā. I. Andrups ziņoja, ka sagatavoti materiāli iesniegšanai Madrides konferencē. Britu politiķi informēti par apcietinātā Maigona Rāviņa likteni, paziņota arī viņa tagadējā adrese Čistopoles cietumā. P. Reinhards piedalījies Austrumu un Vidus-Eiropas federālistu apspriedēs un uzturējis sakarus ar Starptautiskās Eiropas kustības vadību Briselē un britu ārlietu ministriju, piedalījies arī Brīvo poļu pasaules kongresā Londonā, darbojies LAK EC un sniedzis pārskatus par politisko attīstību un tās tendencēm. Andris Abakuks uzturējis sakarus ar britu jaunatnes organizāciju un darbojies latviešu studiju grupā. Margareta Ausala ziņoja par savu pieredzi Tālo austrumu zemju apmeklējumā un nolasītiem referātiem par komūnisma jautājumiem. Ilgāk uzturējusies Korejā. Kultūras nozares vadītāja M. A. Zariņa papildināja ziņojumu par 5. Eiropas dziesmu svētkiem. Pag. gadā mirušā architekta Laimona Ozoliņa atraitne ziedojusi sava vīra piemiņai 500 mārc. Godinot latviešu architekta piemiņu, Londonas Newham rajona pašvaldība nosaukusi kādu no jaunajām rajona ielām par „Ozolins Way". Izglītības nozares vadītāja Dz. Purmale minēja, ka rūpes sagādā bērnu skaita samazināšanās latviešu nedēļas nogaļu skolās Anglijā. Pašlaik darbojas 6 skolas ar 56 skolēniem un 23 audzinātājiem. Minsteres latviešu ģimnazijā šogad mācās 5 audzēkņi no Anglijas. 17. DV dienās Notinghamā nodibināts Izglītības fonds līdzekļu uzkrāšanai latviskās izglītības pasākumu veicināšanai. Jaunajam fondam ienākušas jau pirmās iemaksas.

Ziņojumā par jaunatnes nozares darbību Gunārs Abakuks norādīja, ka darbojas dziesmu un kokļu ansambļi, dejotāju kopas. Politiskā laukā jauniešu darbība iedzīvināta ar politiska rakstura lekciju cikla un semināra rīkošanu. Jārūpējas, lai bērni un jaunieši, kas tagad visi dzimuši Anglijā, iemācās latviešu valodu pilnīgāk nekā tā nepieciešama ikdienas sarunām. Šajā ziņā visvairāk dod Minsteres ģimnazija.

Interesantu ieskatu savā un britu radio BBC darbā sniedza J. Sapietis. Baltiešu jautājums tagad ieguvis lielāku nozīmi. Jārūpējas, lai jautājums par Baltijas valstu nelikumīgo okupāciju neapklustu. Pašlaik īstais brīdis ierosināt BBC raidījumus latviešu valodā. J. Sapietis pastāstīja arī par savu tiešo darbu BBC, kur viņš nodarbināts pie faktu un notikumu pētīšanas Pad. savienībā.

Nolēma izsludināt jaunās LNPL vēlēšanas no 15. — 24. no-

(Turpinājums 13. lp.)

★ Kubas diktātors Fidels Kastro vēlas sūtīt 10.000 kubiešu strādniekus uz Sibiriju cirst mežus, lai sagādātu kokmateriālus tropiskajai Kubai. Bez tam kubieši varēšot izbaudīt arī „patīkamo Sibirijas klimatu". Kastro izteicies, ka varot iegūt lielu daudzumu Kubai tik nepieciešamo kokmateriālu Sibirijas mežos. „Pad. savienība ir mūsu brāļu tauta, un krievu rezerves ir arī mūsu", izteicies Fidels Kastro.

★ Pad. savienības ārlietu ministrs Andrejs Gromiko ieradies Indijā sarunām ar ministru prezidenti Indiru Gandiju, lai „izskaidrotu" krievu invāziju Afganistānā. Pad. savienība piedāvāšot Indijai arī militāro palīdzību. To izskaidro ar Maskavas pretspēli ASV plāniem apgādāt Pakistānu ar ieročiem.

Valdis Mežezers

TRIOLETS

Vēsma noglāsta egles slaidās.
Rieta spožums uz bērziem līst.
Zeme klususi miera gaidās.
Vēsma noglāsta egles slaidās.
Zemu kāds putns
man pāri laidās,
It kā aicinot līdzi klīst.
Vēsma noglāsta egles slaidās.
Rieta spožums uz bērziem līst.

Alberts Eglītis

LAIKMETA STARPBRĪDĪ

Sviedri — mans piens,
Un — mana pasaule

Kad tīrumos,
Kad Gaujas lejā
Zeķes un sirdi mainu —
Dejodams
Debess apvāršņos,
Kā —— latvietis,
Bez krievu žēlastības . . .

Nikolajs Kalniņš

PESIMISTA IRONIJA

Ir mani nervi diezgan dragāti,
Un cerību vairs nav nekādu —
Es mēģināšu aizmirst pagātni,
Kā čūska nomest veco ādu.

Un tad ar līšanu un viltu,
Ar iztapīgu lišķa smīnu
Es iekarošu vietu siltu
Un strinkšķināšu mandolīnu.

Kad citus aizvedīs uz čoku,
Es dzīvi priecīgs baudīšu,
Lēks krieviņš priekšā kazačoku,
Es saules puķes spļaudīšu.

Edvarts Tūters

NEATRAIDI LAIMI

Saņem katru dienu,
Kas tev dāvāta.
Ieej, esi priecīgs —
Tev tā nolemta.

Neatraidi laimi
Ko var diena dot.
Ja tev svešs kas liekas, —
Centies pārveidot.

Katrai dienai sava
Svētība nāk līdz;
Vai tu lietu saņem,
Vai tev saule spīd.

. . . Saņem katru dienu,
Kas tev dāvāta.
Ieej, esi priecīgs —
Tev tā nolemta.

Marija Urnežus

ĪSINI CIEŠANAS, DIEVS

Latvija, sērdienu māte,
Kliedēts tavs bērnu pulks.
Skaitīt kas spēs tavas vātis?
Važās tavs ciešanu tulks.

Draudos dun pamale visa,
Spārnotais vārds kļuvis sīvs.
Brīvības gaisma kam dzisa
Vairāk tas miris kā dzīvs.

Lūgšanā rokas tev celtas:
—— Īsini ciešanas, Dievs
Asaras neplūst lai veltas,
Taisnīgs jel parādies!

Noņemi verdzības nastu,
Uzvar lai gars ticīgais,
Karogs lai atkal vij mastu
Sarkanbaltsarkanais! —

(137. turpinājums)

Nemanot bija aizritējušas draudzīgi vadītas stundas — pulkstenis rādīja jau pāri pusnaktij. Kad taisījos mājās, Jānis paņēma pabiezu grāmatu, uz kuŗas apvalka ar sarkanu un zilu bija iespiests, Jānis Veselis, Tērauda dvēsele. Paņēmis pildāmspalvu, viņš rakstīja titullapā: Ernestam Brožem sirsnīgā draudzībā — Jānis Veselis. Puteņa laikā, 1962. gada 18. februārī.

Izejot priekšnamā, pie āra durvīm kāds zvanīja. Atverot pretī smaidīja Veseļa cienītājs Valdemārs Osis. Padusē viņš turēja grāmatu saini; teicās tikko pārbraucis no Čikagas.

Nevaru aizmirst brīdi, kad rakstnieks steidzīgi atdarīja saini un izņēma „Labieša" burtnīcu, mīļi apglāstīdams to. Veselis bija izdevuma līdzredaktors, publicēja tur savus dzejoļus un stāstus.

Nebūtu šeit lieki minēt sēru vēsti, ka 1979. gada 10. oktobrī, atrazdamies darbā, Valdemārs pēkšņi tika aizsaukts mūžībā, atstājot dzīvesbiedri un divus dēlus studentus.

Nobeidzot savas atmiņas, kā pēdējo gribu minēt rakstnieka šķiršanos no šīs pasaules, mūsu kopīgo, it kā mistisko braucienu uz otru pilsētu.

1962. gadā no 18. līdz 20. maijam notika ALA kongress Milvokos, kur piedalījos kā Kalamazū Sv. Jāņa draudzes un Korporāciju kopas delegāts kopā ar J. Veseli. Braucot sirsnīgi sarunājāmies. Bijām nonākuši pie pēdējās pieturas, ja nemaldos, 7. vai 8., un bija atkal jāmaksā nodeva (toll). Tā kā visa sīkā nauda bija izgājusi, lūdzu biedru aizdot man piecdesmit centu. To darīdams, viņš noteica: „Lai nu neviens nesaka, ka Amerika nav kapitālistiska valsts, pat braucot maks jātur rokā." „Un mēs abi jau esam tie kapitālisti," abildēju un abi sirsnīgi nosmējāmies. Pēc brītiņa viņš teica: „Mēs, kas savās domās un runās tik labi saprotamies, tomēr vēl saucamies uz jūs."

„Gaidu no jums kā vecākā attiecīgu priekšlikumu," atbildēju.

„Kā mēs to varētu nokārtot?" mans sarunu biedrs bažījās.

„Gluži vienkārši, man blakus uz sēdekļa ir termoss ar stipru kafiju — ieņemsim pa malkam, un lieta būs darīta."

„Bet paraža prasa arī skūpstīšanos," Jānis iebilda.

„To nu pašreiz nevaram, lai neiebrauktu grāvī!" Pametis acis uz ātruma rādītāju, pārsteigts konstatēju, ka tas rāda tuvu pie 80 jūdzēm stundā.

„Mīlīt, drīz mēs sasniegsim mūžību," es iesaucos — un noņēmu kāju no gāzes pedaļa.

Kafiju pēc kārtas iemalkojām, paspiedām viens otram roku, bet bučošanos atlikām uz Milvokiem, vienojāmies, ka to darīsim, noskūpstot katrs kādu daiļā dzimuma pārstāvi.

Veselis izsaucās: „Jums arvien ir gaišas idejas."

„Brālīt, tev jāskūpstās divreiz, otrs skūpsts būs, tā sakot, soda sitiens par to jūs."

„Kaut ko tādu nebiju piedzīvojis," Jānis noteica, vēl piebilzdams: „Tādi lieli prieki un smiešanās neesot uz labu."

„Nieki, Dievs priecīgus cilvēkus mīl," un kā Jānis un Ernests iebraucām Milvokos.

Kongress ritēja savu gaitu un mani ievēlēja divās komisijās. Sakarā ar to, pēc plenārsēdes bija jāuzkavējas. Jānis izteica vēlēšanos braukt pie kādas rakstnieces, ja nemaldos, Ellas Andersones.

Atvadoties rakstnieks sniedza man roku, dziļi acīs skatīdamies, lūdzoši teica: „Neaizbrauc viens mājās, neatstāj mani kājām." Priekšizjūta? Mājās vizināja melns limuzīns dienu iepriekš.

Piedalīdamies DV saietā, dievturīgais teksmotājs bija piecēlies teikt runu, bet jau jirmajā teikumā Nāve bija uzspiedusi savu kaulaino pirkstu

Liktenīgajā reizē atrados Viskonsinas korporāciju kopas konventā. Seniors, mans krāsu dēls Arturs Nīkurs, deva man vārdu runāt. Piecēlos, bet ieraudzīju, ka pa zāles vidu uz prezidiju steidzas kāds, kaut ko saka senioram, un tas dod zīmi man sēsties.

„Tikko miris mūsu tautas rakstnieks Jānis Veselis. Godināsim viņa piemiņu, pieceļoties un dekelējot (atsedzot galvas)." Iestājās klusuma brīdis, un viss tālākais konvents notika sēru zīmē.

Otrā dienā ALA priekšsēdis Dr. P. Lejiņš ziņoja kongresam par drāmatisko notikumu, un man tika uzticēts kongresa vārdā atvadīties no aizgājēja, nolikt vainagu.

Piezīmēšu, ka 1961. gada novembrī, 6 mēnešus vai 180 dienas pirms savas aiziešanas, rakstnieks teica runu svētku aktā Kalamazū latviešiem, Kādam viņš toreiz bija izteicies, ka šī esot viņa pēdējā oficiālā runu. Tā arī iznāca.

„Liepiņs ar Veseli jau bija labi draugi, Vācijā viņi abi braukāja pa sanāksmēm. Draugs draugu atceras . . .", tā piebilda Jāņa Veseļa pēdējā laika mājas saimniece, baltu filoloģe Līlija Puže, kad viņu informēju, ka jaunas atmiņas vēl nāks."

EPILOGS: NEMIRSTĪGAIS DAUDZINĀJUMS

Neatrodot Marijā cerēto atsaucību, Jānis apraui savas vēstules un retās apsveikumu kartītes (isākas). Acīm redzot viņš jūt, ka šī pēdējā mīlestība paliks traģiska, skaista visvairāk iecerētās sievietes nepiepildītajā dievināšanā.

„Priecīgus Ziemas svētkus un laimīgu Jaungadu, 1960. Jānis

Sveicinu Mariju, mīļo un skaisto,
Dieva ir Laimas šai pasaulē laisto,
Mīla viņas mūža dziļākā elpā,
Man veri vārtus, top man šī telpa.

1960. gada 6. decembrī.

Mīļā Marija! Tuvojas Tava dzimšanas diena. Lai Laima Tevi pavada, kā viņa Tevi, skaisto, vadījusi caur dzīvi, nākamā gadā un vienmēr, — to sirsnīgi vēlu.

Sen neesmu no Tevis saņēmis vēstuli. Mūsu mīlestība izdzīvota tikai vēstulēs, bez piepildījuma, bet tagad arī to nav. Tas, kas sācies jaunībā kādā miglainā dienā Jelgavā, tas nav manī zudis un nevar zust.

Sveicinu, sveicinu Tevi, Marija! Tavs Jānis

(Turpinājums seko)

TORONTO ZIŅAS

● Kristīgās jaunatnes sanāksmē Sv. Jāņa baznīcas zālē 14. februāŗa vakarā piedalījās 25 jaunieši iesvētāmā vecumā un vecāki. Vakaru ievadīja māc. I. Gaide ar svētbrīdi. Viešņa, mācītāja Lauma Lagzdiņa no ASV, Princetonas universitātes, apcerēja tematu No sirds uz sirdi, uzsverot Dieva mīlestību un cilvēku milestību uz savu tuvāko. Pēc priekšlasījuma jaunieši saņalījās trijās diskusiju grupās, un vēlāk katras grupas pārstāvis — Ernests Skujiņš, Sarma Eglīte un Aija Auziņa — sniedza katras grupas atzinumu par to, kas mūs atbrīvo, kas paralizē un kā atklājas Dieva mīlestība. Kopējas dziesmas pavadīja Ruta Āze. Māc. J. Cālītis pastāstīja par iepriekšējiem kristīgās jaunatnes kursiem Saulainē un Gaŗezerā, papildinot ar slīdīšu izrādi. Mācītājs arī aicināja jauniešus, studentus un jaunos — vecumā no 18 līdz 30 gadiem, uz kristīgās jaunatnes salidojumu un kursiem, kas notiks no 29. jūnija līdz 5. jūlijam Katskiļu kalnos, Ņujorkas pavalstī. Kursus rīko LELBA jaunatnes nozare, kuŗas vadītājs ir Sv. Andreja draudzes māc. J. Cālītis, tālr. 924-1563.

● Katoļu studentu apvienība Dzintars Toronto vienības rīkotajā jauno mākslinieku labdarības koncertā, kas bija veltīts daudzbērnu ģimeņu atbalstam dzimtenē, 17. februāŗa vakarā Latviešu namā bija ieradušies vairāk nekā 80 apmeklētāju, kuŗus uzrunāja Dr. V. Mileiko. Ar programmas izpildītājiem iepazīstināja Zinta Briede. Koncertā piedalījās Margareta Upeniece un Jenifera Borina (arpa), Daina Gulbe, Jānis Gulbis,, Maŗģers Kravis, Linda Kronberga un Richards Upenieks (klavieres), Beatrise Upeniece (flauta), Silvija Ābola (klavieres) un Jānis Rudzītis (baritons). Koncerts kopā ar ziedojumiem deva 300 dol. atlikumu.

● Latviešu pensionāru apvienības 14. februāŗa sanāksmē 170 dalībnieki noklausījās LNAK valdes priekšsēža T. Kronberga stāstījumu par viņa neseno apmeklējumu Austrālijā. Referents ļoti labi atsaucās par turienes latviešu — nacionālo stāju, kā arī par sirsnīgo uzņemšanu. T. Kronbergs vēl pastāstīja, ka pret viņu valsts iestādēs kāds Toronto pazīstams latvietis iesniedzis divas sūdzības — vienu, ka viņš nepārstāvot latviešu sabiedrības vairākumu, lai gan ievēlēts LNAK ar vislielāko balsu skaitu, bet otra par ievēlēšanu Latviešu kreditsabiedrības valdē, kur viņš ir priekšsēdis. T. Kronbergs izteicās, ka šādas sūdzības domātas latviešu sabiedrības jaukšanai, kas ir rakstītāju nolūks. Pensionāru apvienības 6. marta sanāksme būs veltīta plkv. Oskara Kalpaka un Latvijas brīvības cīņu piemiņai. Savas atmiņas stāstīs LKOK pulkvedis A. Liepiņš. Paredzētas koŗa dziesmas un deklamācijas.

● Toronto latviešu katoļu draudzes dāmu komit. rīkotajā pankūku vakarā 16. februārī Latviešu namā ap 100 apmeklētāju noklausījās T. Puisāna referātu par Aizgavēņa un Pelnu dienas ticējumiem. Dāmu komiteja J. Pērkones vadībā pacienāja apmeklētājus ar dažādu šķirņu pankūkām.

● Kanadas dzelzpreču izstādē (Hardware Show) no 10. līdz 13. februārim piedalījās arī latvieša Žaņa Lieģa firma „Demolet Enterprise Ltd". ar plastikas puķu podu ražojumiem. Firma atrodas Limingtonā Anglijā, un tai ir plaši tirdzniecības sakari ar 30 Eiropas valstīm, arī Austrāliju. Ž. Lieģis ar dzīvesbiedri Lauru pēc vienas nedēļas uzturēšanās Toronto izlidoja atpakaļ uz Angliju.

● Latviešu biedrības sestdienas skolā 16. februārī ciemojās majors A. Ameriks, pastāstot četru vecāko klašu vēstures stundās par Valmieras pulka cīņu gaitām.

● Raimonds Preisbergs, kas TLB sestdienas skolai kārto Dominion veikala iepirkšanās zīmju savākšanu, par nodotajām 2800 kases zīmēm 41.000 dol. vērtībā, ieguvis skolai 86,34 dol.. Tas rāda, ka 2800 reizes iepērkoties, latvieši domājuši par latviešu skolas atbalstīšanu.

● Māc. I. Gaide kristīja Dagniju Heinsu, Malkolma un Jajana, dzimusi Konrāde, meitu un Kristoferu Mārtiņu Ramu, Gunša un Karoles Annes dēlu.

● DV Toronto nod. biedr. sap. notiks 2. martā pl. 11.30 DV namā. Kvoruma nesanākšanas gadījumā sapulce būs pilntiesīga pl. 12 pie katra ieradušos biedru skaita.

● Toronto vanadžu koŗa Zīle dziesmu un deju vakars Pavasaŗa jausmās sestdien, 1. martā, pl. 19.30 ar kokteiļa pusstundu Lietuviešu namā, 1021 College Str. Pirmās daļas programmā tautasdziesmas korim, solo, dueti un trio Dzidras Egles, Arianas Liepiņas, Kristīnes Vikmanes, Ženijas Vītolas un Alberta Vītola izpildījumā Deju starplaikā operešu atskaņojumi no Sound of Musik un Hofmaņa stāstiem solo un sastādītā ansambļa sniegumā. Vakara norisi vadīs Tonija Krūka. Deju mūziku spēlēs Runči. Bezmaksas auto novietošana Nelsona firmas laukumā. Sarīkojumā būs bufete ar atspirdzinājumiem un loterijas izloze. Galdiņi rezervējami Gardenia puķu veikalā, tālr. 466-1951.

● Kultūras dienu nobeigumā Sv. Jāņa baznīcas izstāžu telpās no 29. februāŗa līdz 2. martam Latvis 25 gadu jubilejas izstāde, kuŗā piedalīsies 34 mākslinieki ar 93 darbiem — grafikām, gleznām (73), skulptūrām un fotomontāžām. Pavisam bija iesniegti 100 darbi, bet 7 darbus žūrijas komisija nav pieņēmusi. Izstādi atklās 29. februārī pl. 19.30 LNAK valdes priekšsēdis T Kronbergs un tā turpināsies 1. martā no pl. 12 — 21 un 2. martā no pl. 13 — 20. Tajās pašās telpās 1. martā pl. 19 referāts: Trīs milži latviešu mākslā — Rozentāls, Tone un Milts prof. Sildega sakārtojumā un LNAK kultūras nozares vadītājas Intas Purvas lasījumā.

● Izvadot māc. Ā. Čopam, no Rosara bēŗu mājas, Jorkas latviešu kapos 16. februārī apglabāja 14. februārī mirušo Eduardu Beikmani, dzimušu 1911. g. 21. novembrī Cirgaļu pag. Nelaikis atstāj dēlu Aivaru, meitas Mārīti Snelgrovi, Līgu un divus mazbērnus.

● Kembridžā, Ont. 16. februārī 88 g. vecumā mirusi Olga Bramane, atstājot dēlu Bruno Bramani ar ģimeni un trīs mazmeitas. Aizgājēju uz Kembridžas kapsētu 18. februārī izvadīja māc. Ā. Čops.

● Sv. Andreja draudzes dāmu komiteja 9. martā, pirms dievkalpojuma, no pl. 9 rītā rīko siltas brokastis ar dažādu šķirņu pankūkām, atlikumu ziedojot baznīcas augšējās zāles aizkaru iegādei. Pēc dievkalpojuma pl. 11 — pusdienas un pārrunas jauniešiem, iesvētāmiem un iesvētītiem. — 16. marta pl. 15 dievkalpojumā svētrunu teiks prāv. A. Veinbergs no Vašingtonas. Pēc dievkalpojuma draudzes pēcpusdiena ar prāv. A. Veinberga referātu par viņa ceļojumu pa Svēto zemi ar slīdīšu izrādi. Prāv. A. Veinbergs ir alojietis, Vašingtonas draudzes mācītājs, bijis ilggadējs LELDAA un LELBA pārvaldes priekšnieks, vairāku grāmatu autors. Viņa jaunākā grāmata Pa Jēzus pēdām, dabūjama draudzes grāmatu galdā. Viesošanās dienā varēs iegūt autora parakstu.

● Tautas augstskolas latvisko zināšanu seminārs studentes Anitas Vaivares-Molleres vadībā rīko 9. martā pl. 13 Latviešu namā trīs īsreferātus. Dzejnieks Modris Lorbergs referēs par šāsdienas latviešu literatūru. Klāvs Zichmanis par tematu — Politiskā izglītība trimdas skolās un skolotājs Jānis Millers — Sporta izbraukumu plānošana. Apmelētājus pacienās ar kafiju.

● Mount Pleasant kapsētā 13. februārī apbedīja 70 gadu vecumā mirušo Augustu Jankevicu. Viņš dzimis 1909. g. 7. septembrī Vītrupes pag. Aizgājēju no Hemfrijas apbedīšanas mājas izvadīja māc Ā. Čops. Nelaikis atstāj Toronto dzīves biedri Margaretu, pameitu Urzulu Berķi, brāļus Edvardu un Albertu Salnājus un Alfredu Jankevicu, bet Latvijā divus brāļus un māsu.

● Toronto slimnīcā 14. februārī 72 g. vecumā mirusi Līvija Daude, atstājot Toronto dzīvesbiedru Kārli, māsu Eiženiju, bet Vācijā savu 100 g. veco māti. Aizgājēju 16. februārī uz Jorgas latviešu kapiem izvadīja māc. I. Gaide.

● Latviešu nama dāmu komiteja rīko 8. martā pl. 15 tradicionālo pankūku pēcpusdienu. Priekšnesumos Diždanciša dejas. Ieeja bez maksas.

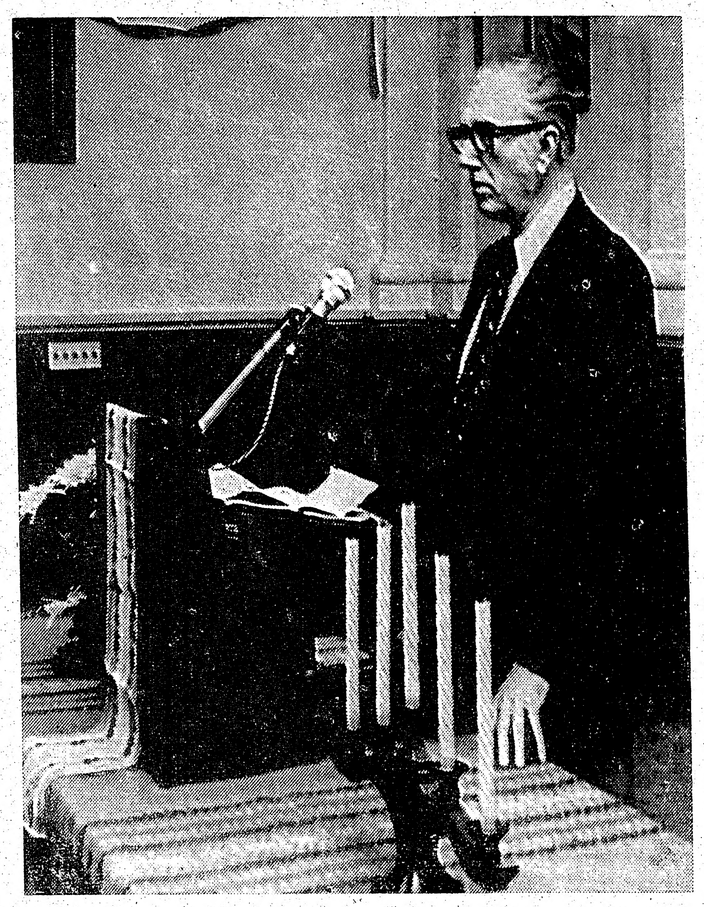

Latviešu preses biedrības Toronto kopa tagadējā priekšsēža Rūdolfa Noriša vadībā parādījusi atzīstamu rosību. Pagājušā rudenī pēc ilgāka pārtrauku ma Toronto atkal bija sarīkota Preses balle ar rakstnieku cēlienu. Notikušas arī vairākas atsevišķas biedru internās sanāksmes. Augšējā attēlā R. Norītis atklāj literāro sarīkojumu Kultūras dienu laikā Latviešu namā. Viņš kārto arī svētku vadoni DV organizācijas Kanadā 30 gadu atcerei. Foto: J. Ligers

Balle ar jaunām idejām

Kupli apmeklēta bija Toronto latviešu centra dāmu komitejas rīkotā Valentīna dienas balle Siržu virpulī, kas 16. februāŗa vakarā pulcināja 370 ballinieku. Komiteja priekšnieces S. Zeltkalnas vadībā bija daudz piestrādājusi, lai sarīkojums labi izdotos. Lielā zāle bija dekorēta vakara noskaņai. Darbojās „Jaunības avots", kur no strūklakas varēja iebaudīt „mīlestības padzērienu". Elga Lazda, Rasma Zone un Austra Budkēvica bija sagatavojušas 300 sirsniņu cepumus, katrā ievietojot arī „mīlestības recepti". Ballinieki ilgi aplaudēja Aldas Henišas baleta studijas audzēknēm par deju priekšnesumiem. Bija ieradies arī „čigānu pāris" (V. Eglīte un Maija Kunava). Ar „čigānieti" varēja izdejot par vienu dolaru. Deju mūziku spēlēja Runči. Ievas Martinas vadītā loterijā galveno laimestu ieguvēji bija Marija Eglīte, Ausma Tauriņa un Elga Lazda. Dāmu komitejas bufeti vadīja Lilija Palmere, atspirdzinājumu bufeti pārzināja O. Palmers. Bija jau vēls, kad izskanēja balles pēdējā valša akordi: „Tur tumšā mežā"...

O. K.

● Patiesības fonda nākošais sarīkojums Toronto notiks sestdien, 15. martā, pl. 19 Latviešu namā. Piedalīsies enerģiskais Patiesības fonda advokāts Ivars Bērziņš no Ņujorkas. Viņš stāstīs par līdzšinējām prāvām, kāda nozīme Pad. savienības pirkstam un kā tiek „gatavotas" jaunas „kaŗa noziedznieku" prāvas. Informācijai zvanīt 221-4309.

● DV Toronto nodaļas masku balle Gaismas virpulī 23. februārī pl. 20 DV namā.

● Sakarā ar LNJAK sarīkojumiem Šī māksla ir jauna, 24. februārī mūzikālo jautājumu disputā, ko vadīs Jānis Beloglāzovs, pl. 11 Latviešu Centrā piedalīsies arī Rita Strautiņa un Pēteris Zariņš.

● Mednieku un makšķernieku kluba pirmās šīs sezonas titāru šaušanas sacīkste notiks sestdien, 8. martā, pl. 10 Bērzaiņē. Kluba internā žibulēšanas sacīkstes (siļķēm) 24. februārī pl. 9 Lefroy līcī.

● A/S Latviešu Nams akcionāru sapulce 30. martā pl. 16.30 Latviešu namā. Akciju turētāju vienības aicinātas sasaukt savu dalībnieku sapulces un ievēlēt pārstāvjus un kandidātus nama valdes un revīzijas komisijas vēlēšanām. Personām, kas vēlētos savas balstiesības nodot kādai citai akcionāru grupai, tas jāizdara rakstveidā līdz 5. martam, kad notiks pēdējā valdes sēde, lai eventuālās maiņas apstiprinātu. Nama 1979. gada darbības pārskatu un darba seku piesūtīs akciju turētājiem.

● Irēnei Lapainei no Beresforda avēnijas Toronto uz ielas divi pusaudži izrāvuši rokas somiņu un bēguši. Aplaupītā 55 gadus vecā latviete dzinusies laupītājiem pakaļ lielāku gabalu, kamēr tie, redzēdami, ka neizbēgs, somiņu pametuši.

Ieskats Kanadas lielākās latviešu draudzes darbā

Sv. Andreja draudzes aizvadītā gada darbs bija rosīgs visās darbības nozarēs. Draudzē ir 2000 locekļu. Kristīti 24 bērni, iesvētīti 37 jaunieši, salaulāti 13 pāri, no tiem 6 jauktu tautību, miruši 26 draudzes locekļi, ārpus draudzes izvadīti 4. Gada laikā draudzes locekļu kopskaits pieaudzis par 26. Noticis 81 dievkalpojums ar kopēju apmeklētāju skaitu 14.137, ieskaitot arī dievkalpojumus Sidrabenē. Deviņi dievkalpojumi notikuši angļu valodā, domāti jaukto laulību ģimenēm.

Pie draudzes darbojās svētdienas skola, jauniešu grupas, koris, bērnu nometne, Sidrabenes pārvalde un palīdzības fonds. Draudzes darba sekmēšanai aktīvi strādā dāmu komiteja B. Kūlas vadībā, kas materiāli izpaužas ar pāri par 15.000 dol. Palīdzībai tautiešiem Kanadā, Vācijā un Latvijā izdoti 2150 dol., Vietnams bēgļi atbalstīti ar 1765 dol. Draudzes koris diriģenta A. Purva vadībā, kuplinājas ar dziesmām 10 dievkalpojumus un sniedzis gadskārtēju koncertu.

Palīdzības fondā gada sākumā bija 443 dalībnieki. Pabalstos miršanas gadījumos izmaksāti 9456 dol. Fonda līdzekļu atlikums uz šo gadu 31.101 dol. Draudzes padome un visas nozares pērn apgrozījušas 261.407 dol., ar atlikumu uz šo gadu 49.031 dol. Draudzes bilancē aktīvā 471.438 dol. Nekustamā manta, baznīcas un Sidrabenes zemes vērtība (pēc iepirkšanas cenas) 385.090 dol. Draudzes mantu pieaugums pērn bijis 25.807 dol.

Budžeta projekts 1980. gadam 100.855 dol. apmērā, paredzot draudzes locekļu ziedojumos ieņemt 88.355 dol.

Draudzes gada sapulce 2. martā pēc dievkalpojuma, kas sāksies pl. 13.00.

-ls-

Laikraksts
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcā
491 College St.,
kā arī spiestuvē

Rigā pienāk pirmie kritušie

Pēdējās dienās PBLA saņēmusi informāciju no Somijas, ka Tallinā, Tartu un it sevišķi Rīgā novērots pienākam Afganistānā kritušo kaŗavīru zārki. Par to nacionālitāti un noteikto skaitu vēl drošu ziņu nav. Skaidrs vienīgi, ka padomju vara izmanto apspiestās tautas jau kuŗo reizi citu tautu apspiešanai.

Politiskais ieslodzītais Maigonis Rāviņš pārcelts no Permas 35. nometnes uz Čistopoles cietumu. Maikonis izcieš 5 gadu ieslodzījuma sodu, kas apritēs 1982. gadā. Pēc saņemtās informācijas Rāviņš pārvietots uz Tatāru republikā atrodošā cietuma 4. nodaļu (politiskiem ieslodzītiem) tādēļ, ka piedalījies desmit ieslodzīto bada streikā, kad tie veltīgi pieprasīja AN cilvēka tiesību komisijas inspekciju Permas 35. nometnē. Bada streikā piedalījās arī Māris Tilgalis.

Čistopoles cietumu arvien vairāk izmanto politisko ieslodzīto nometināšanai. Tas atrodas tālu no dzelzceļa līnijas. Parasti tur novietoti ap 300 cietumnieku, bet cietuma slimnīcas tur nav. Tā kā Maigonis Rāviņš ir smagi slims, kā to liecina bijušie ieslodzītie, viņa liktenis ir sevišķi grūts.

Cietuma priekšnieks ir plkv. ltn. Vasilijs Maložejevs, čekas uzraugs Ferdinands Valejevs un Čestopoles pilsētas prokuroru sauc Sakirovs. Cietuma adrese: Utschreshdenije UE-148/st. 4, Tatarische ASSR, UdSSR.

Par diviem jaunajiem baltiešu iesniegumiem amerikāņu laikraksta The Christian Science Monitor korespondents Davids K. Villis no Maskavas ziņo, ka iesniegumu iniciātors bijis igauņu zinātnieks Juri Kuks, kas pēc 12 gadu darbošanās komūnistu partijā, pagājušā gada maijā no tās izstājās.

Primais iesniegums adresēts Brežņevam un AN ģenerālsekretāram Valdheimam, nosodot padomju iebrukumu Afganistānā un atgādinot 1940. gadā padomju kaŗaspēka iebrukumu Baltijas valstīs. Memorandu parakstīja 5 igauņi un 25 latvieši un lietuvieši. Otrs iesniegums bija adresēts internacionālai olimpiskai komitejai, lai 1980. gada vasaras olimpiskās spēles pārceltu ārpus Pad. savienības territorijas. Bez tam olimpisko regatu noturēšana Tallinā ir pretrunā ar tautu pašnoteikšanās principiem pret igauņu tautu.

Igauņu brīvības cīnītājs Marts Niklus amerikāņu žurnālistam paskaidrojis, ka pagājušā gada augustā izplatītais 45 baltiešu memorands, sakarā ar Staļina un Hitlera paktu, kļuvis arvien populārāks un to atbalsta arvien vairāk cilvēku. Starplaikā padomju iestādes jau paguvušas vairākus parakstītājus apcietināt, to dzīvokļus izkratīt, atsevišķas personas brīdināt: Juri Ziemeli, Intu Cālīti, Ivaru Žukovski, Uldi Ofkantu, kā arī atlaist no darba igauņus Martu Niklus, Eriku Udamu, Enno Tarto un Endelu Ratas.

PBLA - IB

„Kuŗu dziesmu dziedāsim?" mazajai Toronto Sv. Jāņa draudzes svētdienas skolas audzēk nei Ingai Brencei jautā Alberts Vītols, kas ar savu ģitaru pavada dziesmas.

Foto: J. Liģers

Tālivaldis Kronbergs pusmūžā

Lai gan mūsu trimdas presē nav parasts atzīmēt piecdesmit dzīves gadu atceres, kad par „jauniešiem" vēl uzskatām savus trīsdesmitgadīgos, taču ir cilvēki, kas līdz piecdesmit gadiem mūsu sabiedrībā un nacionālpolitiskā darbā veikuši daudz vairāk nekā dažs varbūt visā savā mūžā. Tāds ir arī Latviešu nacionālās apvienības Kanadā valdes priekšsēdis Tālivaldis Kronbergs, kam 23. februārī aprit piecdesmit gadi. Tāpēc lai kaut tikai īsumā pakavējamies pie viņa darba gaitām, kuŗas visumā novērtēs tie, kas kādreiz rakstīs trimdas vēsturi. Tad arī, skatīts no tālākas perspektīvas, varēs tikt novērtēts viņa lielais veikums, kuŗu tagad daži pulgotāji politisku vai citu iemeslu dēļ censšas noniecināt un demagoģiski apstrīdēt.

Tālivaldis Kronbergs dzimis 1930. g. 23. februārī Rīgā. 1944. gadā kopā ar vecākiem un māsu Ainu izceļoja uz Vāciju un DP nometnē Mērbekā mācījās latviešu ģimnazijā. 1947. g. izceļoja uz Angliju un 1952. gadā ierodas Kanadā, Toronto. 1953. g. noorganizē pirmo jaunatnes pulciņu Lāpa un ir 5 gadus tās priekšsēdis. Tanī pašā laikā nodibina Latviešu jaunatnes apvienību Kanadā (LNJAK) un ir tās pirmais priekšsēdis līdz 1957. gadam. 1953. gadā to ievēl Latviešu nacionālās apvienības Kanadā (LNAK) padomē un 1954. g. tās valdē. Kopš tā laika Kronbergs veicis 3 gadus LNAK kasiera, jaunatnes nozares vadītāja, LNAK audzināšanas padomes sekretāra un 8 gadus pirmā viceprieksšēža pienākumus. Bijis pirmos četrus gadus Jaunatne apgāda Ceļinieks padomes priekšsēdis. Tanī pašā laikā turpina izglītību Toronto universitātē BA grada iegūšanai politiskās zinātnēs un ekonomijā. Bijis vairākkārt Baltijas tautu federācijas Kanadā priekšsēdis, arī vēl tagad.

Kopš 1969. gada līdz šim laikam ir LNAK valdes priekšsēdis un PBLA valdes loceklis, četrus gadus bijis Ziemeļamerikas Kultūras Fonda priekšsēža vietnieks. Viņš ir arī Apvienoto tautu septiņu nāciju Kanadas komitejas loceklis. Divus gadus bijis Ontario daudzkultūru padomes loceklis. Ir studentu korporācijas Patria loceklis un Kanadas kopas seniors. Pagājušā gadā ievēlēts par Latviešu kreditsabiedrības valdes priekšsēdi Toronto. Viņš ir arī Ontario provinces valdības lielākās bankas nodaļas vadītājs Toronto.

Visu Tālivalža Kronberga pašaizliedzīgo darbošanos sabiedriskā un politiskā laukā īsā avīžu rakstā nav iespējams apskatīt. Tas nav arī nepieciešams, jo to pierāda viņa klātiene visos latviešu trimdas pasākumos. It visai latviešu sabiedrībai vajadzētu ievērot un saprast to lielo laika daudzumu un darba nastu, dažkārt ar lieliem upuriem, ko viņš nesis latviešu sabiedrības labā un pelna dziļu sabiedrības pateicību. Tālivaldis Kronbergs uzskatāms par vienreizēju jaunatnes centienu un cīņas paraugu. Viņš, pretēji mūsu jaunatnes nospiedošam vairākumam, kas, ieguvuši attiecīgu izglītību un zinātniskos grādus, pēc tam pazūd no latviešu sabiedrības, lai pelnītu naudu, sāka savas gaitas latviešu trimdas sabiedriskā darbā, nododamies kalpošanai latviešu tautas labā. Kā jaunības dienās, tā vīra gados viņš bijis un būs vienreizējs paraugs esošām un arī nākošām paaudzēm. Ja šādu cilvēku mums trūktu, tad mūsu latvietība trimdā būtu apdraudēta; pāri paliktu vairs tikai dancošana un dziedāšana. Tās ir skaistas un patīkamas latviskas izdarības, bet ar tām vien nepietiek. Mums vajadzīgi karsti un nelokāmi cīnītāji par latviešu tautas atbrīvošanu un Latvijas neatkarības atjaunošanu.

Dieva svētība Tālivaldim Kronbergam viņa 50 gadu mijā un turpmākajos mūža gados!

J. Grodnis

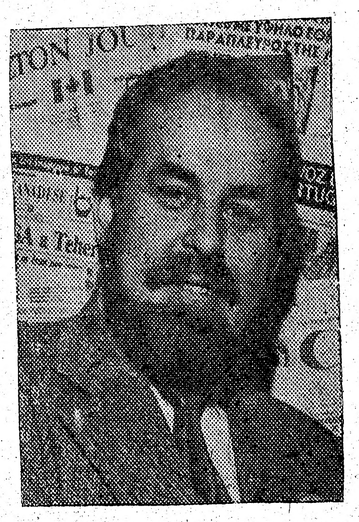

Tālivaldis Kronbergs

DV ASV jubilejas svētki Klīvlandē

DV ASV 30 gadu darbības atceres svinības risināsies no 18. — 20. aprīlim Klīvlandē. Bez delegātiem un vanadzēm šajā nozīmīgajā sapulcē piedalīsies DV organizācijas augstākā vadība un citu latviešu organizāciju pārstāvji. Priekšdarbus atceres svinībām kārto DV Klīvlandes apvienības valde.

Salidojums sāksies 18. aprīļa vakarā ar Lielo jundu Apvienotās draudzes namā un Klīvlandes latviešu biedrības koŗa koncertu Jēkaba Ūdŗa vadībā. Piedalīsies arī vīru ansamblis Tēvzeme Edvīna Štelmaņa vadībā. Abas dziesmotās vienības iestudē atcerei piemērotu programmu. Pirmā vakara rorise beigsies ar kopējām vakariņām. Sakaā ar DV 30 gadu darbību, paziņos apbalvotos un tiem pasniegs veltes par nopelniem.

DV ASV priekšnieks Š. Lācis no Ņujorkas 19. aprīļa rītā atklās delegātu sapulci un vanadžu salidojumu Harley viesnīcas lielajā sanāksmju zālē. Minētā viesnīca atrodas pilsētas rietumu daļā pie 71. ceļa, Bagley Rd. krustojumā. Atsevišķās telpās notiks vanagu un vanadžu darba sēdes, kas turpināsies vēl 20. aprīļa rīta cēlienā, ar piedalīšanos Apvienotās draudzes dievkalpojumā. Svētku dalībnieki apmetīsies vietējās viesnīcās, kas izraudzītas ērtai satiksmei ar galveno sarīkojumu vietu. Salidojuma balle notiks 19. aprīļa vakarā ar kopējām vakariņām un priekšnesumiem.

Darba sēdēs dalībnieki noklausīsies ziņojumus, referātus, pēc tam pārrunas un diskusijas par aizgājušos gados padarīto un nākotnē veicamo darbu, skaŗot daudzus aktuālos jautājumus, kas saistīti ar organizācijas rosmēm, veltītas latviešu tautas kultūrai un palīdzībai okupētajai dzimtenei. Izraudzīs kandidātus DV ASV valdes priekšsēža amatam, valdes, revizijas komisijas un goda tiesas locekļiem. Vēlēšanas notiks pa pastu un tās izkārtos DV Klīvlandes apvienības revīzijas komisija, kas veic vēlēšanu komisijas pienākumus. DV salidojuma priekšdarbus kārto DV Klīvlandes apvienība V. Zemesarāja un vanadžu kopas priekšnieces E. Priciņas vadībā.

J. E.

Andris Zeibots, C. A.

Cole, Zeibots & Company
CHARTERED ACCOUNTANTS

Henry Cole Management Group Limited
MANAGEMENT CONSULTANTS

797 Don Mills Rd., Don Mills, Ont. M3C 1V1. Tel. 429-2894

OTAVA

Otavas latviešu skolā Draudzīgā aicinājuma atceres sarīkojumā 2. februārī ciemojās rakstnieks Š. Širmanis. Sarīkojumu atklāja māc. Edg. Lange ar lūgšanu. Skolas pārzine L. Galdiņa sniedza īsu pārskatu par Draudzīgā aicinājuma vēsturi. J. Širmanis lasīja izvilkumus no saviem jaunākajiem darbiem. Katrs grāmatu lasītājs saņēma balvai vienu J. Širmaņa grāmatu ar rakstnieka parakstu. Grāmatas kā skolas dāvanu saņēma arī pārējie skolēni. Paziņoja arī nākamā gada lasāmās grāmatas, visas J. Širmaņa sacerētas Grāmatu lasīšanā piedalās skolas absolventi, saņemot veltes. Šogad no pagājušā gada absolventēm piedalījās Ruta Rutule un Benita Birkhāne, bet no agrāko — Cintija Alute un Olita Millere. Bija iekārtots arī grāmatu galds ar J. Širmaņa grāmatām, pavisam 21; nebija tikai dažas.

A. E.

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

23. februārī pl. 9 no rīta Draudzības kausa izcīņa volejbolā Scarboro kolledžā, Military Trail.

24. febr. no pl. 11.30 — 15.30 Toronto Latviešu Centrā 7. svētdienas azaids.

24. februārī pl. 12.30 (pēc dievkalp.) Sv. Jāņa baznīcas sarīkojumu telpās draudzes pēcpusdiena. Rakstniece Indra Gubiņa lasīs savus jaunākos darbus prozā un dzejā. Piedalās Anda Sprudža — kokle.

29 februārī pl. 19.30 Mākslinieku vienības Latvis 25 gadu jubilejas izstāde Sv. Jāņa baznīcas izstāžu telpās. Izstādi atklās LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs. Izstāde turpināsies 1. martā no pl. 12 — 21 un 2. martā no pl. 13 — 20.

1. martā pl. 19.30 Lietuviešu zālē, 1021 College St. „Zīles" „Pavasara jausmās" — jautra programma. Spēlēs Runči.

1. martā pl. 9 TLB sestdienas skolā tirdziņš — dažādu bērnu mantu pārdošana.

2. martā (svētdien) pl. 10 Latviešu Centra lielajā sanāksmju zālē Latviešu virsnieku apvienības pilnsapulce.

2. martā no pl. 11.30 — 15.30 Toronto Latviešu Centrā 8. svētdienas azaids.

8. martā pl. 15 Latviešu namā tradicionālā pankūku pēcpusdiena. Programmā Dižd aucītis. Ieeja brīva. — Rīko nama dāmu komiteja.

8. martā pl. 19 Bickford vidusskolā TLB Drāmas ansamblis izrādīs Elīnas Zālītes Rudens rozes. Biļetes iepriekšpārdošanā DV grāmatnīcā.

8. martā pl. 19 Prince Hotel, 900 York Mills Rd., Toronto korporāciju kopas rīkotā plkv. O. Kalpaka bataljona atceres balle.

9. martā no pl. 7.30 — 12.30 DV Toronto nod. makšķernieku sacensības Simko ezera apkārnē.

9. martā no pl. 11.30 — 15.30 Toronto Latviešu Centrā 9. svētdienas azaids.

9. martā pl. 15 Latviešu namā TLB Sestdienas skolas mūzikālo talantu pēcpusdiena.

9. martā pl. 13 Latviešu namā TLTA latvisko zināšanu seminārs. Skolotāja J. Milera īsreferāts, piedalās vēl M. Lorbergs un K. Zichmanis, B.A. Semināru vadīs stud. Anita Vaivare-Moller.

15. martā pl. 19 Latviešu namā, Toronto Patiesības fonda referāts ar P.F. advokāta Ivara Bērziņa (no ASV) piedalīšanos. Inform.: 221-4309.

16. martā no pl. 11.30 — 15.30 Toronto Latviešu Centrā 10. svētdienas azaids.

16. martā pl. 16.30 Sv. Andreja baznīcas zālē prāvesta A. Veinberga referāts par viņa grāmatu „Pa Jēzus pēdām", ar slīdītēm

22. martā Lietuviešu zālē, mūzikāls uzvedums „Jau saule riet", Tonijas Krūkas veltījums DV vīru korim Kanadā. Deju mūziku spēlēs Runči.

23. martā no pl. 11.30 — 15.30 Toronto Latviešu Centrā 11. (priekšpēdējais) svētdienas azaids.

30. martā no pl. 11.30 — 15.30 Toronto Latviešu Centrā 13. (pēdējais) svētdienas azaids.

30. martā Sv. Andreja draudzes koŗa gadskārtējais koncerts.

20. aprīlī Zīles koŗa 10 gadu darbības atceres koncerts, MCMillan teātŗa zālē, Toronto universitātes mūzikas fakultātes ēkā.

19. aprīlī pl. 20 DV namā Latviešu kaŗa veterānu apvienības saviesīgs vakars. Spēlēs Runči.

25. aprīlī — 4. maijam DV Kanadā 30 gadu darbības atceres sarīkojumu virkne.

TORONTO KONCERTU APVIENĪBAS 21. SEZONAS KONCERTI

23. februārī pl. 20 Town Hall Gunārs Larsons — vijole.

27. martā pl. 20 Town Hall **Anda Zirnīte — piano.**

TLTA ģimnazijas sarīkojumi

20. aprīlī pl. 17 (svētdien) ģimnazijas audzēkņu vakars.

30. maijā (piektdien) izlaiduma vakars.

Kopaina no apspiesto tautu demonstrācijas Toronto pilsētas nama laukumā, kur pulcējās ap 5000 demonstrantu, lai protestētu pret Pad. savienības varmācības politiku. Foto: V. Plampe

Lietuviešu valstssvētki Toronto

Lietuviešu 62. neatkarības dienas atcerei Kanadas lietuviešu kopība Toronto rīkoja gadskārtējo pieņemšanu lietuviešu, pārējo baltiešu un citu etnisko grupu pārstāvjiem un kanadiešu politiķiem 15. februārī Augšāmcelšanās baznīcas zālē. Ap 200 viesu apsveica lietuviešu kopības priekšsēdis J. R. Simanavičs, atgādinot Lietuvas seno vēsturi: karaļa Mindauga valdīšanu, Viļņas universitātes 400 gadus un neatkarības pasludināšanas 62 gadus. Viņš arī pieminēja padomju cietumos un Sibirijā netaisni ieslodzītos lietuviešu nacionālistus.

Ontario daudzkultūru padomes priekšsēdis Jūrijs Šimko nolasīja Ontario premjēra Viljama Dēvisa apsveikumu, ka kanadiešiem jābūt vienotiem un jārunā arī par citu tautu brīvību. J. Šimko sacīja, ka krievu imperija nav garantija pasaules mieram un brīvībai. Dekolonizāciju pelnījušas visas tautas. No Kanadas liberāļu partijas vadītāja Pjēra Trudo sveicināja senātors Dr. Stenlijs Haidašs, uzsverot, ka jāmaina taktika šāgada Madrides konferencē, kur savus uzskatus pārstāvēs 36 valstis Eiropā, ASV un Kanada. Kanadas parlaments un senāts prasīs izveidot Cilvēka tiesību komiteju sevišķiem pārkāpumiem. Arī etniskie pārstāvji varēs izteikt savas intereses Otavā. Toronto pilsētas galvas vietnieks Art. Egletons sveicināja no pilsētas valdes, pieminot arī baltiešu un pārējo apspiesto tautu neseno demonstrāciju Toronto, kas ieguva plašu publicitāti visos kanadiešu televīzijas raidītājos, radio un lielajos Toronto dienas laikrakstos. Viņš savā runā uzsvēra, ka jāboikotē Maskavas olimpiada, ka rietumvalstu sankcijas vajadzējis iedarbināt jau 1940. gadā, kad krievi okupēja Lietuvu un pārējās Baltijas valstis. Nevienam Afganistānai, bet arī pārējām apspiestajām valstīm jābūt brīvām. A. Egletona runu vairākkārt pārtrauca klausītāju aplausi.

Vakara norises vadītāja Joana Kura iepazīstināja ar viesiem. Pieņemšanā bija ieradušies ārvalstu diplomātiskie pārstāvji, to vidū arī ASV konsuls Frederiks Smits jun. Klāt bija arī visu triju baltiešu konsuli — Igaunijas ģenerālkonsuls I. Heinso, Lietuvas ģenerālkonsuls Š. Žmuidzinas un latviešu goda konsuls Dr. E. Upenieks, tāpat Baltijas tautu federācijas Kanadā priekšsēdis un LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs, LNAK vicepriekšsēdis Dr. L. Lukss, LNAK kultūras nozares vadītāja Inta Purva, Baltiešu veterānu līgas priekšsēdis Edm. Ozols, organizāciju un etniskās preses pārstāvji un sabiedriski darbinieki.

Mūzikālajā daļā vairākas patriotiskas un tautas dziesmas nodziedāja meiteņu un vīru ansamblis Volunga 16 dziedātāju sastāvā un direģentes Dalias Viskontienes vadībā ar pianisti Freimanieti pie klavierēm.

Kanadas lietuviešu tautas mākslas institūts ar Kanadas federālās un Ontario valdības atbalstu izdevis pirmo lietuviešu tautas tērpu grāmatu angļu valodā — mākslinieku Antanas un Anastasijas Tamošaitis „Lithuanian National Costume", 256 lappusēs ar 16 krāsu un 561 baltmelnām illustrācijām, kartēm un bibliografiskām ziņām.

Lietuvas valstssvētku svinīgo aktu 17. februārī Anapilis centrā, Misisagā, rīkoja Kanadas lietuviešu kopības Toronto nodaļa. Galveno runu teica Pasaules lietuviešu apvienības priekšsēdis Vitautas Kamantas. Latviešu vārdā mūsu kaimiņtautu sveica mūsu konsuls Dr. E. Upenieks, nododot arī LNAK valdes priekšsēža T. Kronberga rakstveida sveicienu angļu valodā. Īsas apsveikuma runas teica federālā parlamenta loceklis Džesijs Fliss (lib.), Misisagas pilsētas galva Hezeda Makalione, un Toronto pilsētas oldermanis Ruprechts. Mākslinieciskio programmu sniedza lietuviešu vīru koris Aras un Toronto lietuviešu tautas deju ansamblis Gintaro un meiteņu sekstets. **V. S.**

KANADAS LATVIEŠU CENTRS TORONTO

CENTRA PĀRBŪVES SĀKUŠĀS

Strādniekus un amatniekus, kas var strādāt dienā, lūdzam pieteikties vai nu pie Freda Jekuma, telefons dienā Centrā: 759-4900, telefons vakarā mājās: 494-2484, vai arī pie Edvīna Kalniņa, vakaros: 431-1761.

Talciniekus, kas var strādāt tikai vakaros vai nedēļas nogalēs, lūdzam pieteikties Centrā — tel. 759-4900.

Ziedojot darbu $1000 vērtībā, iegūstamas balstiesības Centrā.

DZĪVA VIDE, DZĪVAI TAUTAI!

B & V Installers

IERĪKO, PAPILDINA UN IZLABO APKURES IERĪCES

Zvani vakaros

V. Ivāns 763-2374 — **R. Balovs** 630-5473

Laikraksts

LATVIJA

AMERIKĀ

atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcā 491 College St., kā arī spiestuvē

Architektu biedrībai jauns priekšnieks

TO VADĪS ARCH. DR. EIŽENS JANIŠS

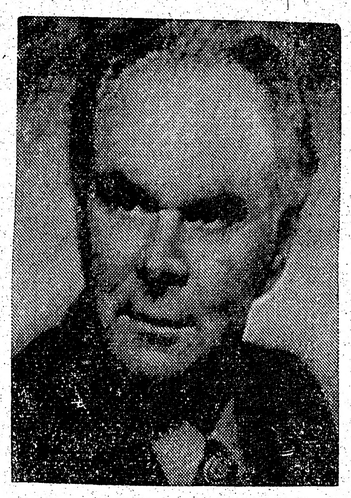

Latvijas architektu biedrībai ārzemēs par priekšnieku ar 1. janvāri ievēlēts architekts Dr. Eižens Janišs no Toronto.. Līdz ar to biedrības sēdeklis no Losandželosas pārceļas uz Toronto. Viņš ieguvis vairākus gradus — B. Arch., D. Arch., LAB., OAA, MRAIC, RA(NY).

Šovasar Dr. E. Janišam aprit 25 darba gadi Kanadā. Viņš dzimis 1911. gada 29. jūnijā. Atstājot Pad. savienību, mazais 9 g. vecas Ežens, dzirdot vecāku rūpes, pierunājis uzticēt viņam ģimenes zelta naudu. Tā ievietota spēļu lokomotīvē, ko zēns vilcis sev līdz cauri visām kontrolēm. Kad zēnam jautāts, par ko viņš vēlētos dienās kļūt, tas atbildējis: „Izgudrotājs!" Kā vēlāk izrādījies, viņa izvēlētā profesija bijusi pilna radošu ideju.

Pirmās izglītības gaitas Eižens sācis Rīgā, kur arī vēlāk studēja architektūru Latvijas universitātē, studijas beidzot 1943. gadā ar diplomdarbu — Architektu nams Rīgā. Studiju laikā un arī pēc tam strādājis būvniecībā un architektu birojos pie L. Neiburga, arī pie Krustpils un Liepājas cukurfabriku būvēm un vēlāk pie architekta Aleksandra Klinklāva. Kara laikā bijis Bauskas pilsētas architekts

Pēc Rīgas krišanas pārgājis uz Liepāju un strādājis pie būvēm kara vajadzībām. 1944. g. 15. decembrī ievainots gaisa uzbrukumā un pārvests uz slimnīcu Gotenhāfenā, tad Berlīnē, Drezdenē un beidzot Tīringā, kur satiek savu ģimeni, kas jau agrāk bija atstājusi Latviju. Kad Tīringena nonāk krievu rokās, E. Janiša ģimene pārceļas uz Bavāriju, bet no turienes uz angļu zonu Getingenā. Te viņš atkal sāk studēt, lai papildinātos pilsētu būvniecībā. 1947. gadā Eižens Janišs iegūst architektūras doktora gradu Hanoveras unversitātē.

Pēc pārcelšanās uz Kanadu 1948. gadā, viņš sākumā strādā par zīmētāju, tad par galveno architektu — projektētāju Page and Steele architektu birojā, 1954. gadā kā pirmais pēckara latviešu ieceļotājs, iegūst reģistrēta architekta gradu un tiek uzņemts par biedru Kanadas karaliskajā architektu institūtā.

Arch. prof. K. Kundziņš 1953. gadā viņu aicināja nodibināt Latvijas architektu biedrības (LAB) Toronto kopu, ko E. Janišs vadīja 8 gadus. Jau ar 1955. gadu viņš atvēra savu architektūras biroju Toronto. 1974. gadā Dr. Janišs pēc valsts eksāmeniem Ņujorkas pavalstī ieguva prakses tiesības arī ASV. Pašlaik viņš ir pievērsies mākslai un architektūras filozofijai, lasot referātus latviešu un kanadiešu sabiedrībai.

25 gadu ilgajā praksē Dr. E. Janišam radies bezgala liels projektu klāsts, sākot jau ar Toronto medicīnas profesijas ēku kura sešdesmito gadu sākumā bija radikāls jauninājums enerģijas kontroles un vēsināšanas laukā. Nenoliedzami ir viņa sniegumi architektūras technoloģijā, kas izpaužas daudzos viņa projektos Kanadā, piem., Ontario archīva ēka, Psīchiatriskais centrs un slimnīca Penetangā, Ontario slimnīcas, Rehabilitācijas centrs, tāpat projekti tirdzniecības un rūpniecības laukā, piem., American Motors auto fabrika Bramptonā u.c.

Toronto latviešiem Eižens Janišs pārbūvējis Latviešu un DV namu, kā arī bijis priekšsēdis žūrijas komisijā Sv. Jāņa draudzes baznīcas metu sacensībā. Viņš cītīgi nodarbojas arī ar gleznošanu dažādās technikās, tāpat arī tēlniecībā. Kopš 1978. gada ir Mākslinieku apvienības Latvis biedrs un kopš studiju laikiem vecākās uz Latvijas zemes dibinātās latviešu studentu korporācijas Selonija, kas novembrī svinēs savu simtgadi, filistrs.

Latvijas architektu biedrība, kuŗai pamatus licis profesors architekts Eižens Laube, turpina savas gaitas Amerikas kontinentā, kā arī Eiropā un Austrālijā. Dzirksts, ko uzšķīla mūsu architektūras celmlauži, nav apdzisusi.

Ls

Sekojot iepriekšējo gadu tradicijām, viesturieši savus jaunos koŗa dalībniekus, kuŗiem gadskārtējais koncerts ir pirmā publiskā uzstāšanās, apbalvo ar vīru koŗa Viesturs krūšu nozīmi. Tādi jauni dziedātāji šog ad bija divi. Attēlā koŗa diriģents Jānis Barušs un koŗa priekšnieks Žanis Šmits piesprauž nozīmi Gunāram Miezim. Labajā pusē Jānis Lakats, kas arī saņēma šo nozīmi. Koncerts notika Toronto Latviešu Centra zālē. Foto: J. Liģers

Ramavas saiets

Akadēmiskās organizācijas Ramave biedri ar lūgtiem viesiem, skaitā 29, 10. februārī pulcējās draudzības saietā Toronto Latviešu namā. Saietā bija ieradusies Ramaves biedrzine proziste Laima Kalniņa no Vašingtonas, literāts Dr. Pāvils Vasariņš no Hamiltonas un Toronto dzīvojošās ramavietes — dzejniece Guna Ikona, dzejniece Inta Purva, gleznotāja Valija Mērniece un Ramaves kandidāte dzejniece Lidija Lideka - Norīte.

Akadēmiskās organizācijas Ramave draudzības saietu Amerikas kopas valdes vārdā atklāja Guna Ikona, pieskaŗoties Ramaves dibināšanai 1929. gadā Rīgā. Ramave tika dibināta kā akadēmiska organizācija studējošo latviešu saimei resp. studentiem un studentēm. Ramaves devīze: Draudzība, centība, darbs! Ramave ir akadēmiska organizācija, kuŗa veicina latviešu humānitāro zinātņu veidošanos — augšanu, koncentrējoties valodniecības un literārā jomā. Starp ramaviešiem daudz dzejnieku, prozistu un valodnieku.

Dzejniece Guna Ikona nodeva sveicienus no Ramaves saimnieces valodnieces un literātes Veltas Zantes no Bostonas un sveica viešņu prozisti Jaunsudrabiņa balvas laureāti Laimu Kalniņu.

Pēc atklāšanas vārdiem Guna Ikona aicināja Laimu Kalniņu, Intu Purvu un Lidiju Lideku - Norīti nolasīt savus jaunākos darbus, arī pašai piedaloties ar savas jaunākās dzejas skandējumu.

Laima Kalniņa klātesošos iepazīstināja ar sava topošā lielākā darba fragmentu Jūŗas pārvērtība. Inta Purva lasīja 3 dzejoļus — Jaunā ragana, Dažas prātulas, Rimta zīmē. Gunas Ikonas devumā bija 7 dzejoļi, pieci no cikla Ziemas vara un 2 no cikla Ceļojums romantikas pakalnos. Lidija Lideka - Norīte nolasīja 3 dzejoļus — Atveidi, Chaoss šķielē, Vienas vasaras draugs.

Pēc literārā snieguma ramavieši un viesi pakavējās pie cienasta pārrunās. Saietu beidza ar dainu skandējumu.

Lidija Norīte

HAMILTONA

● Svētdien, 24. februārī, pl. 15 YMCA zālē Daugavas vanadžu valde Kanadā, sadarbībā ar Hamiltonas un tuvākās apkārtnes vanadzēm, rīko pēcpusdienu Patiesībai, gaismai, brīvībai. Piedalās A. Brumelis ar slīdīšu programmu par Brīvības pieminekli. Paredzēti vanadžu literāri priekšnesumi. Būs kafijas galds un dažādi pārsteigumi. Ieejas maksa pret labprātīgiem ziedojumiem, sākot ar 2 dol. Bērniem ieeja brīva. Visi ienākumi domāti Brīvības fondam, Patiesības fondam un Gaismas akcijai.

I. B.

PATEICĪBA

Izsaku vissirsnīgāko pateicību 14. Gaujas gaidu vienības priekšniecei, vadītājai Valdai Zobenai, līdz ar visām vienības dalībniecēm, par negaidīti sirsnīgo apsveikšanu vienības gada svētkos: vadītājai Ilzei Prikulei par oriģinālo gleznu, kas atspoguļo visu manu gaidu dzīvi 37-os gados; latviešu gaidu kustības priekšniecei, vadītājai Morellai Vilkai un 10. Ventas gaidu vienības priekšniecei, vadītājai Gundegai Dāvidsonei, par laba vēlējumiem turpmākās gaidu gaitās; vecāku padomes priekšsēdim, V. Eglītes kungam ar kundzi par skaistiem ziediem un garšīgo kliņģeri; Kanadas latviešu gaidu jendas priekšniecei, vadītājai Intai Kalniņai par apsveikumu un skaistiem ziediem tieši manā dzimšanas dienā. Sirsnīga pateicība Ulža un Austra Ķirsis ģimenēm par pārsteiguma apsveikumiem no ASV. Tāpat sirsnīga pateicība visiem radiem draugiem un pazīstamiem, kas atcerējās mani ar tik daudz skaistiem ziediem, manā 70. dzīves gada slieksni pārkāpjot.

Vadītāja Alma Ozoliņa

Latviešu katoļu studentu apvienības Dzintars jauniešu labdarības koncerts 17. februārī Latviešu namā Toronto bija veltīts daudzbērnu ģimeņu atbalstam dzimtenē. Attēlā jauno mākslinieku grupa. No kreisās: Jenifera Boriņa (arpa), Daina Gulbe (klavieres), Betatrise Upeniece (flauta), Margareta Upeniece (arpa) un Jānis Gulbis (klavieres). Aimugurē: pianists Marģers Kravis, baritons Jānis Rudzītis, Linda Kronberga (klavieres), Silvija Ābola (klavieres) un Richards Upenieks (klavieres). Foto: J. Liģers

BROADVIEW WOOLS, ARTS & CRAFTS

Īpašn. Elza Avots

Veikali Toronto:

674 Broadview Ave., pie Danforth, tel. 469-2005

9 Queen St. East, pie Yonge ielas 368-5011

Liela izvēle lietas un simtētiskas vilnas dzijas, vietējās un ārzemju; auklamās dzijas, vilnas dzijpari. Materiāli dažādu latvisku rokdarbu gatavošanai, līdzi materiāli, diegi, audekli, kanva visādos rupjumos. Dāvanām dažādi rokdarbi un auduni, atsevišķi tautas tērpu gabali. Padomi rokdarbu jautājumos.

Veikali atvērti:

ceturtd. un piektd. no 9 rītā — 8 vak.;
Pirmd., otrd. un trešd. no 9 rītā — 6 vak.;
sestdienās no 9.30 rītā — 4 pēcp.

Gatavo
pieminekļus un
skulptūras
CANADIAN ART
MEMORIALS LTD.
Port Credit, Ont.

Tēlnieks P. POLNA
16 Bowden Street,
Toronto, Ont. M4K 2X2
Tel. 466-7580

DALT'S HONDA

2343 Eglinton Ave. W.,
(pie Caledonia)) Toronto, Ont.
M6E 2L6. Tel. 789-4101

Vecākā un lielākā HONDA auto pārstāvība Kanadā

Pašlaik pārdošanā 1980. g. techniski ievērojami uzlabotie modeļi par 1979. g. cenām.

Nikolajs (Nick) Mednis

mājās tel. 742-0368

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)

466-1951 vai 466-1502

ZIEDI KATRAI VAJADZĪBAI
LIETIŠĶAS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKALA A. GUGĀNA ROTAS

Veikals atvērts ceturtdienu vakaros līdz pl. 20.

Māra Gugāns-Lūsis

DAŽĀDU ZIEDU MEDUS

dabīga, nepasterizēta
Ziedputekšņi (Pollen)
Peru piena (Royal Jelly) no

ĒRGĻU LIGZDAS DRAVĀM

30 Dewson St., Toronto, Ont. M6H 1G5, tel 534-0563

Ar Trojas zirgu uz etnisko klubu

AUSTRUMI UZMANA SAIMNIECISKĀS GRŪTĪBĀS NONĀKUŠOS SABIEDRISKOS NAMUS

Austrumi vēro etnisko grupu sabiedrisko dzīvi vairāk nekā mēs to varētu iedomāties. Ka tie cenšas iespiesties arī šo grupu sabiedriskajos namos un sabiedriskajās aktīvitātēs, rāda nupat piedzīvotais ar vācu Harmonie klubu Toronto, par ko jau šī gada sākumā plaši ziņoja vietējais vācu laikraksts Toronto Courier savā 10. janvāŗa izdevumā. Pirms vairāk nekā gada Harmonie klubs bijis tiktāl nonācis parādos, ka vajadzējis domāt par pārdošanu. Vācu laikraksts rakstīja, ka klubam draudot bankrots par nenomaksātiem nodokļu un citiem parādiem, kuŗu lielums esot ap 150.000 dolaru.

Kanadā esot ap 1 milj. 300.000 vāciešu, no kuŗiem apmēram 300.000 dzīvojot Toronto. Sešdesmitajos gados klubam esot bijis ap 3000 biedru, kuŗu skaits tagad sarucis uz 700. Kluba valde caur Rietumvācijas ģenerālkonsulu Toronto esot lūgusi pabalstu kluba uzturēšanai, bet tas paziņojis, ka Rietumvācijas valdībai šāda veida pabalstam neesot līdzekļu.

„Palīdzību" piedāvājusi DDR. Kāds starpnieks izteicies, — ka Kanadas-DDR (Vācijas demokratiskā republika o)kmteja piedāvājot Harmonijai atjaunot vingrošanas zāles ierīces apm. 6000 dolaru vērtībā un arī subsidēt piedalīšanos Toronto internacionālajā Karavānā, ja vācu paviljonu vairs nenosaukšot par Berlīnes, bet gan par Leipcigas (Austrumvācijā) paviljonu.

Klubu biedru sapulce, pārrunājot šo kārdinājumu, abus priekšlikumus noraidījusi. Laikraksts jautā, kas notiktu, ja Austrumvācija kādu lielu piedāvājumu kā Trojas zirgu noliktu Harmonija kluba durvju priekšā?

Par to pašu jautājumu dienu vēlāk ziņoja arī kanadiešu laikraksts The Toronto Star, ka grupa vāciešu esot izglābusi Harmonija kluba ēku Šerburna ielā, kas savā laikā uzbūvēta par 1 milj. dolaru. Radušies 23 turīgi galvinieki, kas piecu stundu laikā ideevuši vairāk nekā 200.000 dolaru, lai samaksātu nodokļu parādus, bankas un citus izdevumus, tā nostādot kluba ēku atkal „uz kājām".

O.Dz.

Sigurds Rudzītis jubilārs

Patiesajam latviešu patriotam un neatlaidīgajam cīnītājam par Latvijas brīvību Sigurdam Rudzītim Detriotā, ASV. 14. februārī apritēja 65 mūža gadi. Viņa tēvs Dāvids Rudzītis bija Latvijas valsts kancelejas direktors, vēlāk arī ministru kabineta loceklis. Augot šādā ģimenē Sigurds Rudzītis jau agrā jaunībā dzīvoja zināmā politiskā gaisotnē, dzirdēja par mūsu izcilo pirmo ārlietu ministru Zigfrīdu Meierovicu un citiem mūsu valstsvīriem, jaunekļa gados it sevišķi iepazinies ar Kārļa Ulmaņa politiku un viņa celsmīgajām idejām.

Studiju laikā pievienojies vecākajai korporācijai Selonija, kas šogad varēs atskatīties uz 100 gadu ilgu mūžu un pazīstama ar savu izteikto stāju cīņā par Latvijas brīvību un savas tautas tiesībām. Iedzimtās spējas un vide, kuŗā Sigurds uzaudzis, ļāvušas viņam izveidoties par vērā ņemamu politisku personu un mūsu tautas tiesību cīnītāju. Šinī ziņā viņam varēs līdzināties tikai retais mūsu trimdas politiskais darbīnieks. Lieki būtu minēt daudzos amatus, kādus Sigurds Rudzītis ieņēmis trimdā, kā to parasti mēdz darīt šādos atceres gadījumos; atzīmējams tikai, ka starp mums maz būs tādu latviešu, kas personiski pazītu tik daudz ASV kongresa locekļu, gubernātoru un citus amerikāņu valstsvīrs kā mūs jubilārs.

Apdāvināts ar izcilām diplomāta un politiska darbinieka spējām, Sigurds Rudzītis veicis atzīstamu darbu, kas atzīmējams ar patiesu respektu un pateicību. Viņš labi izpratis, ka mēs vieni paši daudz nespēsim panākt, ja mums nebūs savu sabiedroto, kas mūs atbalsta, un tāpēc viņš ir ne tikai baltiešu kopdarbības cēlējs, bet Detriotā, savā dzīves vietā, īstenais vadītājs arī apspiesto nāciju darbā.

Novēlēsim viņam vēl daudz raženu darba gadu, jo cīņā par Latvijas brīvību Sigurds Rudzītis bija, ir un būs mums nepieciešams.

Voldemars Korsts

Ja esat nodomājuši iegādāties

JAUNU 1980. GADA AUTOMAŠĪNU

apmeklējiet mūsu skates telpas

	CITATION
CHEVROLET	**OLDSMOBILE**
CHEVELLE	**OMEGA**
CAMARO	**CHEVETTE**

Sazinieties nekavējoties ar mūsu latviešu pārstāvi

Hans Plaude **Tālr. HO 6-1131**

Robertsons Motors Ltd.

1555 Danforth Ave., Toronto, Ont.

UZMANĪBU!

Laipni lūdzam LA lasītājus kārtot 1980. gada abonementa maksas, kas ir līdzšinējās.

LAIKRAKSTAM **LATVIJA AMERIKĀ**

125 BROADVIEW AVE., TORONTO ONT. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKA uz

☐ vienu gadu	$30.00
☐ 6 mēnešiem	$16.00
☐ 3 mēnešiem	$ 8.50

Mr., Mrs., Miss. _____

Adrese _____

Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐

Čeku lūdzu rakstīt u z:

LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING, LTD. vārda

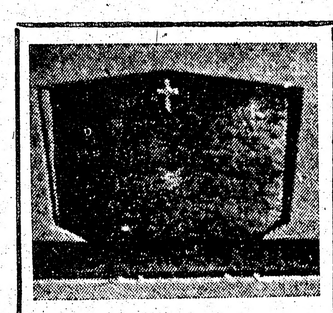

PIEMINEKĻI

487-2147, vakaros 445-8955

Kvalitātes darbs un eiropiešu mets

Igauņu uzņēmums

YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9

Starp Eglinton un Davisville

Prasīt pēc E. J. Hopp

Kas jāzina DV ASV delegātu sapulces dalībniekiem

Par to tuvāk ziņots DV apvienības Klīvlandē 11. februāŗa apkārtrakstā, kas ir šī salidojuma izkārtotāja. DV ASV 30. delegātu sapulce, 26. vanadžu salidojums un 5. jaunatnes saiets risināsies no 18. līdz 20. aprīlim. Delegātu apmešanās un sapulces vieta, Harley Hotel, atrodas Klīvlandes dienvidrietumu priekšpilsētā Middleburg Heights, (tālr. (216) 243-5200), tuvu Hopkins internacionālajam lidlaukam. No tā uz viesnīcu bezmaksas limuzīnu transports, zvanot uz viesnīcu no lidlauka bagāžas telpām. Apvienotās latviešu draudzes namā 18. aprīlī pl. 19.30 notiks svinīga junda un koncerts. Stundu iepriekš uz turieni un pēc sarīkojuma atpakaļ uz viesnīcu bezmaksas satiksme. īrētā RTA autobusā.

Viesnīcas istabu cenas vienai personai 30 dol., divām vienā istabā — 34,50 dol. par diennakti, pieskaitot 11,5 proc. nodoklim. Tā ir pazemināta likme, ja istabu īrā uz divām diennaktīm. Istabas pieprasāmas ne vēlāk kā līdz 7. aprīlim, iesūtot reģistrācijas kartīti kopā ar dalības maksu DV Klīvlandes apvienībai, adresējot sūtījumu uz Latvian Welfare Association of Cleveland vārda, 20615 Clare Ave., Maple Heights, Ohio, 44137. Tālr. (216) 475-5632.

Delegātu dalības maksa 45 dol., jauniešu saietā 40 dol. Dalības naudā ieskaitītas vakariņas (18. aprīlī) draudzes namā ar visiem dzērieniem, 19. apr. brokastis, pusdienas un vakariņas viesnīcas balles zālē ar vīnu un 20. aprīlī brokastis viesnīcā, tāpat piedalīšanās visos sarīkojumos. Ballē tumšs uzvalks, dāmām kokteiļu kleita.

Delegātu sapulces norise: 18. apr. no pl. 15.00 — 18.15 delegātu reģistrēšanās viesnīcā, 18.30 autobuss aties uz draudzes namu, 19.30 svinīgā junda un koncerts draudzes namā, no 21.00 — 24.00 turpat vakariņas un saviesīgā dzīve, 23.15 pirmais autobuss aties uz viesnīcu, 23.45 DV ASV valdes sēde viesnīcā, 00.15 pēdējais autobuss no draudzes nama uz viesnīcu.

Sestdien, 19. aprīlī: no pl. 8.00 — 9.00 brokastis viesnīcā, 9.15 — 12.30 sapulces atklāšana un darba sēdes viesnīcā, 12.30 pusdienas, 13.30 darba sēdes turpinājums, 19.30 vakariņas balles zālē, no pl. 21.00 — 2.00 balle. Spēlēs latviešu orķestris. Svētdien, 20. aprīlī, pl. 8.00 brokastis viesnīcā, pēc tam darba sēde un sapulces nobeigums pl. 13.00 viesnīcā.

V. K.

Toronto latviešu katoļu draudzes dāmu komitejas rīkotajā Aizgaveņa vakarā 16. februārī Latviešu namā. Mūsu organizāciju dāmu komitejas vienmēr veikušas ne tikvien čaklu darbu sarīkojumos, bet vairojušas arī ienākumus. Attēlā no kreisās: J. Pļavinska, Diāna Niedra, L. Repša, I. Rubule, dāmu komitejas priekšniece I. Pērkone, Valija Niedra un V. Reinsone.
Foto: J Liģers

Spaidi pret brivibas prasītājiem

Amerikāņu laikraksta The Christian Science Monitors Maskavas korespondents Dēvids Villis ziņo, ka pēdējo divu baltiešu iesniegumu iniciātors igauņu zinātnieks Juri Kuks Maskavā divas dienas aizturēts. Trīs čekas aģenti to apcietinājuši dažas minūtes pēc tam, kad tas izkāpis no žurnālista auto kādā Maskavas ielā. Igauņu cilvēka tiesību cīnītājs izkratīts, vispirms to turot aizdomās par ārzemju valūtas spekulāciju. Pie kratīšana atrastas igauņu, latviešu un lietuviešu parakstīto memorandu kopijas, kuŗās parakstītāji protestēja pret padomju iebrukumu Afganistānā un olimpisko spēļu norisi Maskavā un Tallinā.

Čekas aģenti piedraudējuši ar apsūdzību par pretpadomju aģitāciju un propagandu, par ko draud sods līdz septiņiem gadiem cietumā. Divi liecinieki pieaicināti parakstīt protokolu. Viens no tiem bijis piedzēris. Pēc tam, kad Kukam atņemta padomju pase, tas pret šādu rīcību protestējis un pieteicis bada streiku, kamēr atgriezīsies Tartū.

Pēc pirmās nakts, ko tas pavadījis milicijas iecirknī, čekisti ar Kuku apgājušies kā ar „pārdzērušos" un ievietojuši atskurbtuvē, pēc tam kamerā kopā ar notiesātiem klaidoņiem. Tur bijuši arī minētie divi „liecinieki", kas iepriekšējā dienā parakstījuši protokolu.

Pēc divu dienu pavadīšanas cietumā, ieradušies divi Tartu čekisti, lai igauņu ķīmiķi pārvestu uz Igauniju. Viņam parādīts čekas lēmums par izraidīšanu no Maskavas, kur esot uzturējies vairāk nekā trīs dienas nepierakstījies (divas dienas piespiedu kārtā cietumā!) Viņam arī pārmests, ka esot mēģinājis iekļūt ASV vēstniecībā. (Pēc Juŗi Kuka informācijas, viņš apcietināšanas brīdī atradies apm. pus jūdzes no vēstniecības).

Pēc atgriešanās Tartū Kuks atkal pratināts. Beidzot viņam atdota pase un atļauts atgriezties pie ģimenes, aizliedzot turpmāk braukt uz Maskavu. Juri Kuku pagājušā gada augustā atlaida no darba Tartu universitātes ķīmijas fakultātē. Paredz, ka pret viņu nākotnē var vērst vēl lielākus spaidus, jo viņam pazīšanās ar citiem igauņu, latviešu un lietuviešu brīvības cīnītājiem. Starplaikā PBLA informācijas birojs uzzinājis, ka Kukam un tā domu biedram Endelam Ratas atvienoti telefoni. Kukam seko Volgas tipa čekas melnā automašīna.

PBLA-IB

KESVIKA

● DV Kesvikas nod. rīkotās makšķernieku sacensībās 17. febr. Simko ezerā bija pulcējušies 38 dalībnieki. Zēnu un meiteņu klasē līdz 12 g. v. grupā piedalījās 6 dalībnieki: 1. v. Maira Skuja ar 32 punktiem, 2. v. Nikola Skuja — 15 un A. Skuja 3. v. ar 12 p. Jauniešu grupā līdz 16 gadiem — 6 dalībnieki: 1. v. R. Dreimanis (38), 2. v. M. Skuja (36), 3. v. V. Dreimanis (30). Dāmu klasē 8 dalībnieces — 1. v. H. Treija (121 p.), 2. v. J. Skuja (40) un 3. v. A. Kalve (35). Vispārējā vīriešu klasē 18 dalībnieki: 1. v. E. Svīte (178 p.), 2. v. V. Īvāns (136), abi no DV Toronto nod., 3. v. J. Treijs (135). Pēc sacensībām visi pulcējās nod. priekšsēža J. Meldera mājā, kur vanadzes bija sagādājušas pusdienas. Sacensības vadīja nodaļas sporta sekc. vad. J. Skuja, kas balvas izsniedza kopā ar DV KV sporta daļas vadītāju. Nākošās sacensības 9. martā turpat, rīko DV Toronto nodaļas makšķernieku sekcija. Sākums pl. 7.30.

J. Sk.

DV Ņujorkas apvienībai 366 biedri

Latviešu organizācijām materiālais stāvoklis labs. DV apvienībai Ņujorkā pieder nams, kuŗa vērtība pārsniedz 56.000 dolaru, bankā līdzekļu pāri par 25.000 dol., no tā vanadzēm turpat 8000 dolaru, inventārs ar bibliotēku 5000 dol. Viss apvienības kapitāls 87.700 dol. Aizvadītajā gadā ziedojumos ienācis 63,388 dol. No kluba 9645 dol. apgrozījuma apvienības kasē nodots 4174 dol. 14. jūnija ziedojumu akcijā saziedots 1335, bet Ziemsvētkos 2158 dol. Nama apsaimniekošanai izdots 11.120 dol. Apvienībā 366 biedri, no tiem 96 vanadzes.

Nākamā gada budžetā paredzēts 4645 dol. organizācijas, 6150 aprūpes līdzekļiem un 14.600 dol. nama apsaimniekošanai.

Janvāŗa apkārtrakstā apvienība ziņo, ka tai grūtības ar biedriem, kas nekārto savas saistības. Viens no lielākajiem iztrūkumiem rodas ar DV Mēnešraksta abonēšanu. Apvienībai jāsamaksā par visiem apvienības biedru abonementiem, bet vienmēr ir grūtības šo summu iekasēt. Ir gadījumi, kad Mēnešraksta abonements jāatsauc, bet parāds jāsamaksā no apvienības līdzekļiem.

Vanadžu rīkotais Ziemsvētku tirdziņš devis 3675 dol. atlikumu, no tā 2000 dol. nodoti DV nama uzturēšanai. Tirdziņa sarīkojumā piedalījušās 35 vanadzes. Vanadzes gatavo ALA Kultūras vērtību krātuvei Krustpils novada tērpu, par ko pagaidām izdots 380 dol. Iegādāti jauni aizkari lielajai zālei par 135 dol. Vanadzes aizvadītajā gadā rīkojušas trīs sarīkojumus, veikts veco un slimo aprūpes darbs.

Vk

Kā šovasar darbosies Saulaines nometne

Saulaines nometne šovasar uzsāks darbību ar latviski nerunājošo bērnu nometni no 6. līdz 13. jūlijam, un tanī pašā laikā plānoti nometnes vadītāju kursi. Latviski nerunājošo bērnu nometnē, bērniem no 5 līdz 15 gadus veciem, paredzēta īpaša programma. Bērni, kuŗi būs sekmīgi šai nedēļā latviešu valodā, varēs piedalīties arī vispārējā nometnē, kas sāksies 13. jūlijā. Nometnes vadītāju kursi peradzēti jauniešiem, sākot ar 15 gadu veciem, kuŗiem interesē kādreiz strādāt latviešu vasaras nometnēs. Programmu vadīs speciālisti praktiskās un teorētiskās zināšanās. Vispārējā nometne, bērniem no 5 līdz 15 gadiem, darbosies no 13. jūlija līdz 23. augustam. Nometnes komandante būs Sandra Budeniece. Putnu salā galvenās vadītājas būs Renāte Pogule-Vusta un Elga Ozoliņa-Krasta. Vispārējā nometnē sporta svētki 2. un 3. augustā, nometnes nobeigšanas un bērnu svētki 23. augustā.

I. B.

Masku balle
GAISMU VIRPULI
DV NAMĀ, 125 Broadview Ave., Toronto,
1980. gada 23. februārī pl. 20.
Godalgas 5 labākām maskām; pārsteiguma balvas; loterija; pilna bufete; uzkodas.
SPĒLĒS RUNČI
Ieeja 7 dol., maskās 4 dol.
Visi mīļi ielūgti.
Rīko DV Toronto nodaļa

Kāpināms politiskais darbs

(Turpinājums no 6. lp.)

vembrim šinī gadā. Vēlēšanu komitejā par priekšsēdi ievēlēja N. Bisenieku, par locekļiem Ritu Jefimovu, Imantu Lūsi un Andri Abakuku. Pieņēma LN-PL budžeta projektu 1980. gadam 5.100 mārc. apmērā un Latviešu mājas budžetu ar 60.500 mārc. ienākumos un 73.916 mārc. izdevumos. Iztrūkuma segšanai sagaidāms pašvaldības atbalsts.

Par Anglijas latviešu dziesmu dienām 1981. gadā Lesterē ziņoja I. Pālītis. Ierosināts noturēt PBLA valdes sēdi Anglijā, Straumēnos, šī gada beigās vai 1981. gada sākumā. Arī LAK EC kopsēde paredzēta Anglijā. Sesija atbalstīja ierosinājumu veicināt Gaismas akcijas darbu.

Pieņēma vairākus atzinumus: Kāpināt atbalstu Minsteres latviešu ģimnazijai; turpināt rīkot kursus latviskās izcelsmes un latviski nerunājošiem jauniešiem; rūpēties, lai jaukto laulību bērni apmeklētu latviešu nedēļas nogaļu skolas; ierosināt, lai Baltiešu padome atiecīgi atzīmē Baltijas valstu varmācīgās okupācijas 40 gadus; atbalstīt „Amnesty International" ar informācijas sniegšanu par padomju varas vajātiem latviešiem; iesniegt protestu Starptautiskai olimpiskai komitejai un Britu olimpiskai komitejai pret olimpisko spēļu rīkošanu Maskavā un okupētās Igaunijas galvaspilsētā Tallinā; griezties pie britu valdības ar ierosinājumu iesākt BBC raidījumus latviešu valodā, u.c.

A.L.

Lietuviete par Venecuēlas latviešiem

Toronto iznākošā lietuviešu laikrakstā Teviškes Žiburiai ir vairākas reizes lasīts par Venecuēlas latviešiem. Tā A. Vaisiūniene plaši raksta (20. 12.79) par Karakasas latviešiem rakstā „Lietuvieši un latvieši Venecuēlā". Lietuvieši pieminēti tikai ar pāris teikumiem, bet pats raksts galvenokārt veltīts latviešiem. Interesantākais, kā tajā latviešu saimnieciskie, nacionālie un kultūrālie sasniegumi izteikti skaitļos. A. Vaisiūniene raksta tā:

Venecuēlas latviešu kolonija Latvijas 61. neatkarības svētkus bija rīkojusi ar sevišķi plašu programmu, kura ieilga pat divas dienas. Tas bija tāpēc, ka celtniecības akciju sabiedrība „Inmobiliaria Rīga" iesvētīja tikko nobeigto daudzstāvu namu „Villa Baltica".

Šī latviešu kolonija, kaut gan maza, ir tomēr labi saimnieciski nostādīta. Latviešu Venecuēla ir ap 300. Lai gan lietuviešu Venecuēlā ir divreiz vairāk, viņi šajā ziņa ir atpalikuši.

„Inmobiliaria Rīga „dibināta 1973.g. kā akciju sabiedrība, kurā piedalās 87 akcionāri. Vienas akcijas cena ir 232 dolāri. Desmit procentu no bruto ienākuma ziedo latviešu sabiedrībai. Līdz šim vietējā kolonija no šīs sabiedrības saņēmusi 460.000 dolaru. „Inmobiliaria Rīga" un „Saule" uzcēlušas 4 daudzstāvu 184 lielu dzīvokļu namus. Daži ir 20 stāvu. Luksa dzīvokļi šajos namos maksā līdz 325.000 dolaru katrs. Šo sabiedrību vada celtnieks, tēvs ar savu dēlu, inž Ansi Vītolu.

Celtni iesvētījis māc. Romāns Reinfelds. Latviešu kolonijas priekšsēdis Andris Bērziņš svētkus atklāja ar stāstu par „Inmobiliaria Rīga" sabiedrības darbību un pieaicināja runāt no Zviedrijas ielūgto runātāju inž. Imantu Freimani, Pasaules brīvo latviešu apvienības vicepriekšsēdi. Viņš pieskārās pārkrievināšanai, alkoholismam un daudzajām laulību šķiršanām okupētajā Latvijā.

Venecuēlas latviešu kolonija iecerējusi sastādīt un iespiest latviešu un spāņu vārdnīcu ar 50.000 vārdu, kā arī izdot spāņu valodā žurnālu ar visjaunākajām ziņām par latviešiem visā pasaulē, ko izplatīs visā Dienvidamerikā.

Karakasā nodibinājusies neliela latviešu skola. Nesen nodibināts arī latviešu jaunatnes seminārs. Jaunajā kapsētā latvieši nopirkusi sev grupveidīgas kapvietas. Savam mācītajam viņi maksā 1.600 dol. mēnešalgu, dod dzīvokli un vēl 460 dol. mēnesī dažādiem izdevumiem. Viņiem ir arī atalgots ērģelnieks.

Pēc ēkas iesvētīšanas visi klātesošie ielūgti šī nama darzā, kur notika pieņemšana, un ģitarists Andris Kārkliņš, klasiskās mūzikas interpretētājs, atskaņoja paškomponētās modernās un tautiskās mūzikas koncertu. Piebilsts arī, ka A. Kārkliņš, vēl bērns būdams, nonācis Spānijā, kur dzīvojis kopā ar čigāniem, bet vēlāk sešus gadus tur studējis mūziku.

Latviešu tautas deju dejotāji nodejoja vairākas labi sagatavotas dejas.

Latvijas neatkarības svētki iesākušies ar svinīgu dievkalpojumu. Divas latviešu korporācijas ienesušas Latvijas karogu. Māc. Romāns Reinfelds teicis sprediķi. Pēc dievkalpojuma, citās telpās, galvenais runātājs bijis Bruno Rubess no Toronto. Viņš runājis veselu stundu.

Svētkos piedalījušies arī 17 lietuviešu. Venecuēlas lietuviešu biedrības Karakasā un apkārtnē priekšnieks inž. Vladas Mažeika sveicis latviešus lietuviešu vārdā.

„Viesību laikā man bija izdevība tuvāk iepazīties ar svētku runas teicēju Bruno Rubesu, kas bija ieradies no Toronto. Jautāts, kādus Toronto lietuviešus viņš pazīst, atbilde bija, ka no lietuviešiem viņš nevienu tikpat kā nepazīst, izņemot pāris studentu, kas apciemo viņa bērnus. Lietuvieši, kā skaitliski lielāka Toronto kolonija, neatrodot vajadzību sadarboties ar latviešiem, bet latvieši lietuviešus arī nemeklējot. Lietuvieši, šķiet, esot ieskatos, ka viņi varot iztikt bez citiem." Tā par latviešiem raksta A. Voisiūniene.

Laikraksta T. Ž. redakcijas piezīme: Ir iespējams, ka Br. Rubesam nav sakaru ar Toronto lietuviešiem, bet nav taisnība, ka Toronto latviešiem nebūtu sakaru ar lietuviešiem. Igauņi, latvieši un lietuvieši cieši sadarbojas Kanadas baltiešu federācijā, kupli piedalās Sibirijas deportāciju atcerēs un ierodās viens otra pieņemšanās.

I.S-lis

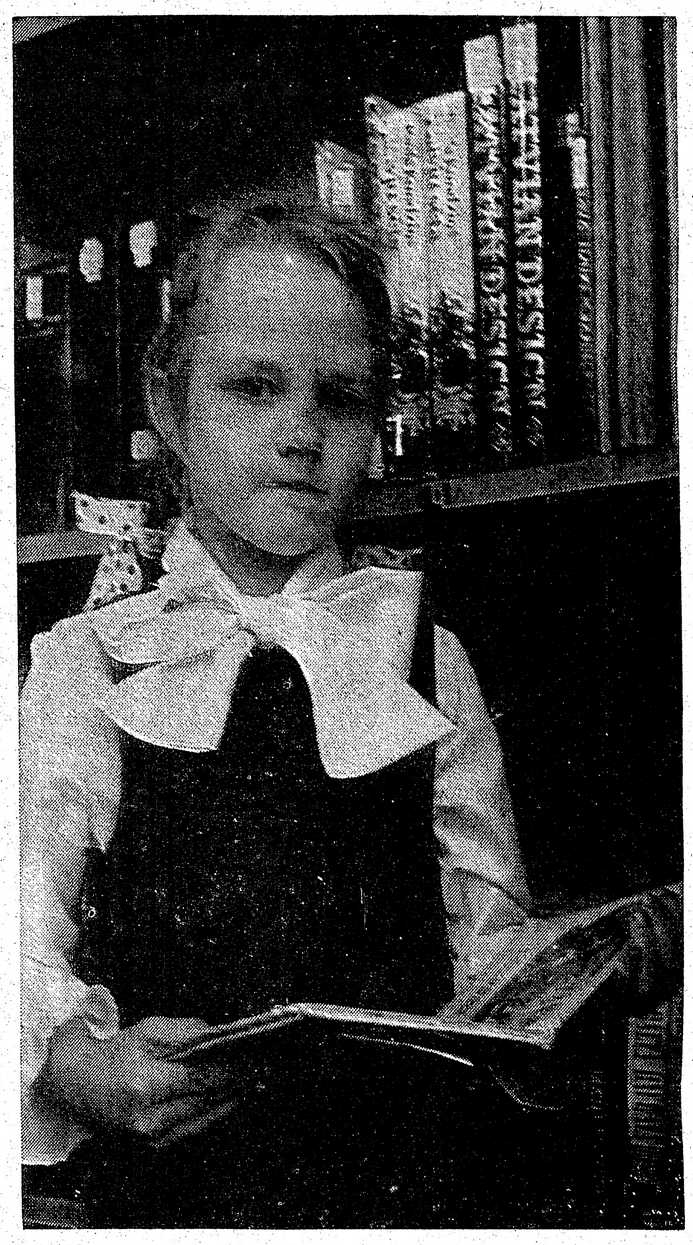

Pēc kuplā Draudzīgā aicinājuma grāmatu devuma Toronto Latviešu biedrības sestdienas skolā.

J. Ligera foto studija

Referāts ar pārrunām

Ap 100 apmeklētāju 10. februāra pēcpusdienā Latviešu namā Toronto ar interesi noklausījās TLTA latvisko zināšanu semināra rīkoto referātu, kuŗā LNAK valdes priekšsēdis Tālivaldis Kronbergs runāja par Latvijas valsts nākotnes izredzēm. Sarīkojumu ievadīja semināra vadītājs Andris Auziņš (B.Sc.). Saistošā stāstījumā T. Kronbergs apskatīja mūsu nākotnes izredzes, kas balstās uz lielo tautu politiku. Sakarā ar pēdējiem notikumiem Afganistānā, pasaules sabiedriskā doma mainījusies, nostāja pret Maskavas agresīvajiem plāniem kļūst stingrāka, taču prezidenas Kārters vēl joprojām pacieš krievu klātieni Kubā. Nesaprotama bijusi arī rietumpasaules vienaldzība Ungārijas tautas sacelšanās laikā, kas neguva nekādu atbalstu. Kā kardinālis Vincentijs savā laikā norādījis, „rota amerikāņu karavīru būtu paglābusi Ungārijas brīvību".

Referents apskatīja arī stāvokli Austrumeiropā, kur pieaug tautu neapmierinātība. Viņš brīdināja arī no „jaunu ceļu meklētājiem" mūsu pašu vidū, kas neprasa brīvību, bet tikai „pusbrīvību". Mums jābūt politiski gataviem aizstāvēt savas tautas intereses, jāpārbauda, cik nacionāli stipra ir mūsu latviešu sabiedrība. Ja tā nebūtu sašķelta, mēs nepieņemtu mūsu tautas apspiedēju „dāvanas", kuŗas Maskavā mums piegādā it kā kultūras veidā ar saviem pakalpiņiem rietumos.

Referents pakavējās arī pie iepriekšējās dienas demonstrācijas Toronto, kas pēc viņa vērtējuma pulcējusi ap 5000 dalībniekus. Jautājumos A. Šterns izteica neapmierinātību, ka jaunatnes dienu sarīkojumu ciklā uzņemti arī Montreālā izrādītie „Varoņdarbi", pret ko plašākā sabiedrībā izteikti aizspriedumi. Dr. Ed. Upenieks ieteica vairāk domāt par ģimenēm un baznīcu, norādot uz latviešu zemo dzimstību. Ar jautājumiem vēl piedalījās Š. Grodnis, Velta Ruble, Vera Slāviešа u.c.

O.K.

Piederīgie meklē ROLANDU ŽAGATU,

dzim. 1944. g. jūlijā.

Dienējis Murmanskas apgabalā, kur nozudis 1967. g.

Lūdzu rakstīt Latvijai Amerikā ar norādi „Rolands".

KRISTUS EV. LUT.

LATVIEŠU DRAUDZE HAMILTONĀ MEKLĒ

BAZNICAS PĀRZINI

Laba iespēja blakus ienākumam pensionāram. Brīvs dzīvoklis vieniniekam vai precētam pārim. Lūdzu sazināties ar draudzes priekšnieku V. Dāboliņu, 23 Brenlyn Ct., Hamilton, Ont. L9C 4N8. Tel. (416) 383-8138.

Labo visāda veida automašīnas

CREST MOTORS CUSTOM SERVICE

Latviešu uzņēmums, īpašnieks S. MIĶELSONS

253 Merton Str. (starp Yonge un Mt. Pleasant).

Tel. 485-5537

Sestdienās strādā līdz 12.00.

KALAMAŪ

● Korporāciju kopa, pārvēlot prezidiju, par senioru izraudzījusi Albinu Dravnieku (Fraternitas Academica), vicesenioru Alfrēdu Balceri (Ventonia) un sekretāru Jāni Venneri (Talavija). Nelaika agr. F. Butnera atraitne nodevusi sava vīra piemiņai ziedojumu izlietošanai pēc kopas atzinumiem. Sakarā ar Draudzīgā aicinājuma atceri, kopa nolēma augšminēto ziedojumu nodot Gaŗezera vidusskolai un vietējai Latviešu skolai.

● Latviešu ev. lut. draudzes vēlēšanu komisija (A. Dravnieks, G. Sīka un J. Lapiņš) izsludinājusi kārtējās padomes vēlēšanas 24. februārī. Pa pastu sūtītās vēlēšanu zīmes derīgas ar 25. febr. pasta zīmogu. Balsu skaitīšana notiks 2. martā.

A.B.

Segas, pēļus un spilvenus

(comforters)

SPALVU UN DŪNU,

labo un gatavo

katrā lielumā un kvalitātē:

Zvanīt 787-9821.

Jūsu apdrošināšanas lietas būs labi un ātri nokārtotas ar šo latviešu aģentūru palīdzību. — Zvaniet pēc izvēles.

Valdis Bebris
Beaverbrook Insurance & Real Estate Ltd.
3032A Victoria Park Ave., Scarborough
759-0286 759-2771

Arnolds Bērziņš
Berzins Realty Ltd.
72 Northdale Rd.,
Willowdale, Ont. M2L 2M1
445-5325

Ilmārs Jankovskis
Skyline Real Estate Ltd.
2160 Dundas St. West, Toronto
533-8553

Andrejs Steinbachs
6066 Drummond Road
Niagara Falls, Ontario
354-1258

Latviešu aģentūras ir palīdzības jūsu atbalstu, jo tikai latviešu aģentūras atbalsta latviešu sabiedrisko pasākumu.

RELIGISKĀ DZĪVE

Priecājieties

Priecājieties iekš tā Kunga vienmēr: es vēlreiz teikšu, priecājieties!

Filipiešiem 4,4

Jēzus Kristus evaņģelijs ir prieka reliģija. Un, laikam, nekā vairāk gan mūsu dvēseles nealkst un mūsu dzīvei nevajaga ka tīra un gaiša prieka. Kā lietus atdzīvina puskaltušu druvu, tā prieks atdzīvina mūsu dvēseles un visu dzīvi.

Protams, nekad un nekur nesajauksim īstu prieku ar izpriecām. Tik bieži cilvēku dzīve ieslīd seklumā, mazticībā un nedrošībā. Mēs arī vairs neprotam priecāties par mazām lietām. Mēs nemākam saskatīt dzīves gaišās puses.

Neaizmirsīsim, ka katram mākonim ir sudraba maliņa.

Cilvēka mūžā un dzīvē ir dažādi šķēršļi, grūtības, bēdas, sāpes, ciešanas un izmisums. Daudzi un dažādi kalni ir mūsu dzīves ceļā, bet eņģelis toreiz ganiņiem pavēstīja:

„Nebīstieties, jo redzi, es jums pasludinu lielu prieku, kas visiem ļaudīm notiks: Jo jums šodien Pestītājs dzimis..."

(Lūkas ev. 2,10-11).

Kristus prieka un gaismas vajaga mūsu dzīvei un dvēselei. Un Viņā mēs patiesi atrodam īsto prieku un gaismu.

Kādam kristīgam indietim tika jautāts:

„Kā tu spēj panest un paciest tik daudz bēdu?"

Šis cēlais kristietis tikai atjautājis:

„Kāpēc jūs man nekad neprasāt to, cik daudz manā dzīvē ir gaišā prieka?"

Puķei vajaga saules, bet cilvēka dvēselēm prieka. Prieks ielīksmo mūsu prātu un kāpina mūsu spēkus.

Mūsu ticības tēvs Mārtiņš Luters saka:

„Mīļajam Dievam it labi patīk, ja tu reiz no sirds dziļumiem priecājies un smejies. Prieks un jautrība pieklājībā un ar godu jaunam cilvēkam, jā, visiem cilvēkiem, ir labākās zāles."

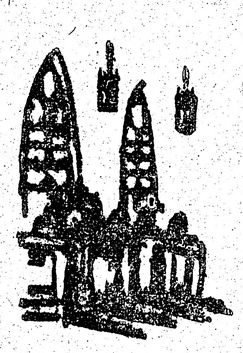

Jēzū Kristū arī mums un visiem kristiešiem ir īstais prieks un gaisma.

Mīļais Dievs, Tavos dārzos ir daudz skaistu un brīnišķu ziedu, bet tikai saules gaismā tie var plaukt un ziedēt. Dodi, Dievs, mūsu dvēselēm īsto prieku un dzīvības sauli — Jēzu Kristu. Rādi, Dievs, ka katram mākonim ir saules apmirdzēta sudraba maliņa.

(Alfrēds Sudārs, 1906)

Izdota jauna garīga ilgspēlējoša stereo skaņu plate

SVĒTBRIDIS

Evaņģēlijs vārdos un dziesmās

Draudzes, koŗa, vīru koŗa un solo dziesmas.

Mācītāju:

Fr. Čukura, J. Tervita un A. Vaska īssvētrunas.

Plate pasūtināma pie: Ralfs Augstroze,
P. O. Box 7839, Miami, Florida 33155
U.S.A.

Ieskaitot piesūtīšanu, Kanadā $7.-.

Vai jūsu mājās ir

JĒZUS NĀCARIETIS

Grāmata par Jēzus dzīvi, $12.00. Pasūtināma pie Janīnas Babres, P.O. Box 633, Arlington Heights, Ill. 60006.

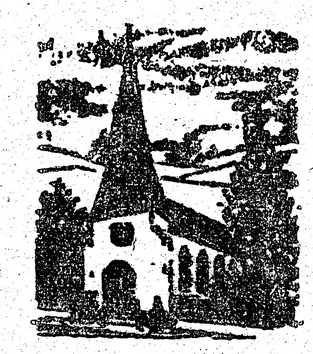

Baznīcas ziņas

TORONTO

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cr., Toronto, Ont. M4V 1J6, tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālrunis 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Māc. I. Gaides runas stundas kancelejā: otrdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12.30 un trešdienās no pl. 18 — 20. Citā laikā iepriekš sazinoties.

24. februārī pl. 11 Klusā laika dievkalpojums.

2. martā pl. 11 dievkalpojums. Pl. 18 dievkalpojums veltīts plkv. O. Kalpaka un Latvijas brīvības cīnītāju piemiņai. Archibīskaps A. Lūsis un mācītājs I. Gaide. Draudzes vokālais ansamblis B. Alkas vadībā.

9. martā pl. 11 dievkalpojums ar mūzikālo daļu. Pēc dievkalpojuma draudzes gada sapulce.

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-5743, 8 Rolland Rd., Toronto, Ontario M4G 1V5.

Māc. J. Cālīša runas stundas kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12 un trešdienās no pl. 18 — 20. Citā laikā iepriekš sazinoties.

24. februārī pl. 15 dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma draudzes bazārs dāmu komitejas izkārtojumā.

26. februārī, otrdien, pl. 19.30 Lielās lūdzamās dienas dievkalpojums Klusā laika ievadījumam, kopīgs visām draudzēm.

2. martā pl. 13 dievkalpojums Pēc dievkalpojuma gada sapulce.

9. martā pl. 11 dievkalpojums. Pirms dievkalpojuma Dāmu komitejas rīkotās brokastis., atlikumu ziedojot mūsu baznīcas izdaiļošanai.

16. martā pl. 15. draudzes dievkalpojums. Pēc tam draudzes pēcpusdiena.

23. martā pd. 11 dievkalpojums.

30. martā pl. 15 Pūpolu svētdienas dievkalpojums. Pl. 18 koŗa koncerts.

4. aprīlī pl. 11 Lielās Piektdienas dievkalpojums. Dievgalds. Koris.

6. aprīlī pl. 6 no rīta Lieldienu dievkalpojums. Koris. Kopīgas brokastis.. Pl. 9 dievkalpojums angļu valodā.

13. aprīlī pl. 11 dievkalpojums.

20. aprīlī pl. 15 dievkalpojums.

27. aprīlī pl. 11 dievkalpojums.

Māc. A. Briedis, 44 Marylin Cr., Toronto, Ont. M4B 3C6, tel. 757-2739. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

24. februārī pl. 13 dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā. Pēc dievkalpojuma draudzes pilnsapulce baznīcas zālē.

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6, tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Svētdienas skola visām vecuma grupām katru svētdienu pl. 15.

Bībeles stundas — lūgšanu sanāksmes katru trešdienu pl. 19.30.

24. februārī pl. 16 dievkalpojums ar jauniešu priekšnesumiem. Pēc dievkalpojuma draudzes gada sapulce.

2. martā pl. 16 dievkalpojums ar Sv. vakarēdienu.

Prāvests Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Ave., M6R 2N8, tālr. 533-9456.

Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā, pulksten 13.00.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālr. 385-9838.

Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19.30—21.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

24. februārī pl. 16 Lielās Lūdzamās dienas dievkalpojums ar dievgaldu.

BAFALO

Māc. Artūrs Dūmiņš, P.O. Box 655 Port Colborne, Ont. L3K 5X8. Tālr. (416) 834-6081 North Park Lut. baznīcā Starin un Vingate, Buffalo, N. Y.

24. februārī pl. 12.30 Lielās Lūdzamās dienas dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma draudzes sapulce.

23. martā pl. 12.30 Ciešanu laika dievkalpojums ar dievgaldu.

MONTREALA

30. martā pl. 14 Ciešanu laika dievkalpojums ar dievgaldu. — Dziesmu lapiņas.

MONTREALA

Prāv. A. Voitkus 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latv. ev. lut. Trisvienības dr., Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Ave.

OTAVAS MIERA DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3986. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks telā.

17. februārī pl 14 dievkalpojums. Pēc tā dāmu komitejas gada sapulce.

24 februārī pl. 14 dievkalpojums. Draudzes gada sapulce.

Latviešu misijas radio raidījums

„BRĪTIŅS AR DIEVU"

nepārtraukti
25. gada gājumā
katru svētdienas rītu no pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM

No Niagaras WHLD raidītāja

Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd. Scarboro, Ont., tālr. 261-4218

PRIEKA VĒSTS

Kristīgo latviešu radio raidījums katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja Vilnis 1270 AM

Vadītājs Dāvids Miķelsons, 60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont., tālrunis 749-0832

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

Global TV 6. un 22. stac., 100 Huntley Str., Toronto, no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta Bafalo TV stac. 29, 700 Club, ik dienas pl. 11.30 no rīta, un pl. 9.30 vakaros.

Radio FM CBN 107.7 24 stundas. Tel. 889-3126.

Klausaities latv. radioraidījumu katru svētdienu Vienības Balss ir kristīgs radioraidījums tautiešiem dzimtenē. Mīļi aicinām klausīties Vienības Balss ierakstus kasetē. Pieprasait J. Šmitam. Box 465, SURREY B.C., V3T 57B

Augusts Briedis

dzimis 1907. gada 11. jūnijā Vecraunā,
miris 1980. gada 8. februārī Toronto

Sv. Andreja ev.-lut. latviešu draudzes Toronto Palīdzības fonds

Dāmu un kungu

DRĒBNIEKI

šuj apģērbus pēc mēra un Jūsu gaumes.

Runā vāciski

Old Mill Tailors

Rudi H. Schneider

7 Riverview Gardens—769-9535

pie Bloor, vienu bloku rietumos no Jane.

FOAM-TECH

INSULATION CONTRACTOR

Nams BATRAKS — (416) 274-3938

TAUPĪT — izolējiet savu māju un vasarnīcu gaiteņus un sienas, kā arī trefiņus. Speciālistu darbs ar vislabākiem izolācijas materiāliem. Aprēķini bez maksas.

P. O. Box 1, Station A, Mississauga, Ont. L5A 2Y9

GRĀMATAS DĀVANAI UN PAŠU PRIEKAM

Latviešu mākslinieki Austrālijā	$38.95
Latvijas karaskola	$20.00
L. Ozolkalne — Ugunī, rom.	$12.50
Ed. Ātrens — Nekad nevar zināt, ko tie atkal izgudros	$21.00
Dzimtenei atrautie, Veltas vēstules	$11.00
I. Brača — Apsolītā zeme, rom.	$11.00
L. Šķēle — Te un Tur, īsstāsti	$9.00
Ed. Dunsdorfs, Pirmās latviešu bībeles vēsture	$28.-
A. Zemdega — Toreiz Lubes dzirnavās, rom	$10.50
E. Grīslis — Pie rokas ņem un vadi	$10.50
J. Freivalds — Bada sazvērestība, rom.	12.50
I. Gubiņa — Ir katram sava pasaulē, rom.	$11.00
I. Gubiņa — Dziesma — Tevī esmu, dzejas	$7.00
G. Saliņš — Satikšanās, dzejas	$8.00
E. Žubeckis — Vīni, vēst, apc.	$16.00
Latviešu karavīrs II p. k. l. 7. grāmata	$24.00
B. Lamejs — Rīgas kaķu ķēniņš	$9.50
A. Eglītis — Cilvēks no mēness, rom.	$14.00
U. Rūtiņa — Vēl tā gribējās dzīvot...	$7.00
Teach Yourself Latvian	$9.00
A. Millers — Latvian Language	$11.00
Latvijas senatne, rakstu krājums	$10.00
Baltic states	$5.00
Hollow Glory	$3.00

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ

491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5

Tālr. 921-7121

Darba laiks darbdienās no plkst. 12 — 7.30 vak., sestdienās no plkst. 9 — 1 dienā.

Pasta sūtījumiem jāpieskaita 10 proc.

HELLO WORLD Travel Ltd.

1843 Avenue Rd., Toronto, Ontario, Canada, M5M 3Z4

Tel: (416) 789-5304

Sīkāka informāciju un pakalpojumus ceļojumos jautājumos minēto biroja vadītāja INESE GRODNIS pa augšminēto telefonu.

VALUTE JEWELLERY LTD.

● DIMANTI ● PULKSTEŅI

● LATVISKAS ROTAS

Zeltkales

ALDONAS KORMS

VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125

College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

AMBER Printers and Publishers spiestuvē nelielā skaitā vēl dabūjamas grāmatas:

Krišjānis Ozoliņš — Celies augšā, atmiņas —	$7.50
Anna Ozoliņa — Atmiņu ziedi, dzejas —	$6.00
Jānis Zariņš — Cepure ar zelta vārpu —	$6.00
Eduards Freimanis — Divas pasaules —	$3.75

Laiks, Telpa, Ļaudis — visas 3 daļas.

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD.

Thomas L. Morrison — Funeral Director

467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5. Tel. 924-1403

RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

Andrejs M. Stikuts

B.A., LL.B.

ADVOKĀTS

17 Queen St. E., #701, Toronto, Ont. M5C 1P9. Tel. 364-6870

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.

Mēs pārsūtām apdrošināšus drēbju un apavu sainīšus līdz 19¾ märc. netto

LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ

Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtdien un piektdien no pl. 9.00 — 17.00

Piektdienās vēlāk laikā — iepriekš sazinoties pa telefonu.

sestdienās no pl. 9.00 — 16.30, trešdienās birojs slēgts.

Baltic Exporting Co.

482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5

Tālr. 531-3098

Samaziniet nodokļus

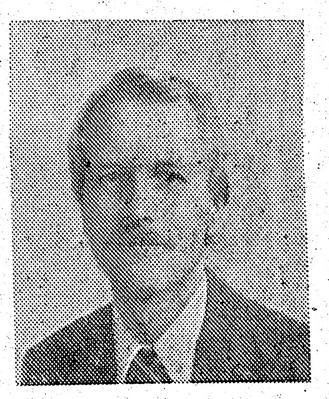

JURIS ZOMMERS

Tel. 274-1548 — mājās

491-7400 — birojā

Ir vismaz 5 veidi, kā es varu Jums palīdzēt ar Reģistrēto pensijas uzkrāšanas plānu.

* Es zinu visus dažādos ceļus, kā jūs varat organizēt Reģistrētās pensijas krāšanas plānu (RRSP).

* Ir dažas labas valdības idejas.

* Ir izdevīgi un viegli noguldīt tieši pie mums.

* Vienkāršots nodokļu pārskats.

* Mēs varam sagādāt jums financiālo plānošanu tāpat kā bankas, finanču un apdrošināšanas sabiedrības.

ZIEDOJIET SAVU LAIKU, PIRMS IZSĶĒRDĒJIET SAVU NAUDU!

Get your future going today.

Investors

SYNDICATE LIMITED

KLĪVLANDE

● Klīvlandes Apvienotās draudzes dāmu komiteja pēc dievkalpojuma 13. janvārī ar gadmiju apsveica centīgo dāmu komitejas dalībnieci Elzu Ģeliņu. Komitejas priekšniece A. Berkule gavilniecei pasniedza ziedus. E. Zariņa referēja par dzīves apstākļiem un dabu Dienvidafrikā, kur Zariņu ģimene pavadījusi 3 gadus. Uz 75. gadskārtu 21. janvārī atskatījās DV apvienības valdes loceklis Voldemārs Jekums, kas apvienībā veic kasieŗa pienākumus. Gavilnieks rosīgi piedalās arī citos sabiedriskos pasākumos, ir arī draudzē pērminderis, darbojas arī Latviešu biedrībā. Jubilāru godināja Pensionāru apvienības sarīkojumā. Draudzes māc. L. Grendze pasniedza draudzes velti.

J. E.

Baireu

(Pārnesum

das laikmets B
Hitlera valdīša
jā. Būdams dr
bās ar Vagneru
frīda dzīves la
pina ciešās sa
visus savus z
festivāli Bair
nacionālsociāliš
šu krusta ka
ciskās skatītāj
vairāk dominē
kumos, un
svētkiem piešķ
spožumu. Kara
joties, parasto
stājas karavīri
frontes atvali
spēļu apmeklē
beidzas 1944. g
dziedoņiem un
vācu mākslai.

Tā kā Vinifre
gās mūzikālās
tādas pieredzes
ņa spiesta mek
rotākus režisor
Pēc dažiem nev
ginājumiem vi
interesēt atbild
vadītāja uzde
Titjenu, Prūsij
dantu, kas kop
Emilu Pretori

Annijas Vī

Ņujorkas la
draudzes Betl
zālē Bruklinā pā
meklētāju 3.
koncertdziedātāj
lu, prof. Jāzepa
viņas mūža 90.
mu ievadīja mā
īsu uzrunu.
Šturms apskatī
tolas darbu latv
daudzināšanā.
gadus prof. J.
līdzgaitniece ba
tās dienās.

Draudzes Iek
komitejas vārdā
loksni pasniedz
A. Audriņa. No
ņu mākslinieku
zīmētu adresi u
sniedza E. Druv
danovica. Aploks
arī R. Balodis n
cas koŗa un O.
viešu sieviešu a
jorkā; apsveikum

GRAND R

● Latviešu kato
februārī viesojās
mērs Vilnis no Z
meklējot arī citu
ASV. Prāv. K. V
prāv. St. Matīsu p
kalpojumā Aglon
baznīcā un pēc
sabiedriskajās te
par dzīvi Zviedrijā
baznīcas stāvokli
sabiedrisko lietu s
E. Viļumas vadīb

Mekl

dzim. 1923. g.
ar citām latvie
darbam slimnīc
kādu laiku str
London W. 1.
Harijam Lavin
2T4. Citas avīze

Baireuta - Vagnera pilsēta

(Pārnesums no 4. lp.)

das laikmets Baireutā sakrīt ar Hitlera valdīšanas laiku Vācijā. Būdams draudzīgās attiecībās ar Vagneru ģimeni vēl Zigfrīda dzīves laikā, Hitlers turpina ciešās saites ar Baireutu visus savus ziedu laikus, un festivāli Baireutā kļūst par nacionālsociālisma parādi. Kāšu krusta karogi un tīri vāciskās skatītāju masas arvien vairāk dominē Baireutas laukumos, un vadoņa klātiene svētkiem piešķir arvien lielāku spožumu. Kara laikiem iestājoties, parasto skatītāju vietā stājas karavīri, kam piešķirts frontes atvaļinājums svētku spēļu apmeklēšanai. Spožums beidzas 1944. gadā ar Meistardziedoņiem un slavas dziesmu vācu mākslai.

Tā kā Vinifredai nav vajadzīgās mūzikālās izglītības, nedz tādas pieredzes kā Kozimai, viņa spiesta meklēt citus piemērotākus režisorus un diriģentus. Pēc dažiem neveiksmīgiem mēģinājumiem viņai izdodas ieinteresēt atbildīgajam festivālu vadītāja uzdevumam Heinzu Titjenu, Prūsijas teātru intendantu, kas kopā ar dekorātoru Emilu Pretoriusu un viņiem abiem iespējamo dziedātāju izvēli panāk lielisku Baireutas mūzikālās dzīves uzplaukumu. Beidzot pienācis laiks, kad par izdevumiem nav vairs jārūpējas. Hitlera atbalsts garantē visu materiālo rūpju izbeigšanos.

Inscenējumu raksturu apraksta Pretorius savā 1949. gadā izdotajā grāmatā. Pēc viņa domām mūzikālajā drāmā elementi sakārtojami šādā secībā: vispirms mūzika, tad vizija, pēc tam teksts. Vagnera mūzika ar gaismas efektu palīdzību vispirms jāpārvērš redzamā formā, ievērojot vispārēju harmoniju un vajadzīgos kontrastus. Jāizslēdz sekundāri apstākļi un jāpatur tikai tas, kam simboliska vērtība, nenovēršot uzmanību no mūzikas, bet visu laiku paturot prātā, ka gaisma ar savu spēju mainīties un radīt pārmaiņas arī savā apkārtnē ir mūzikai vistuvāk rada.

Tādā veidā uzvedumi šajā laikmetā ir varbūt krāšņākie visā Baireutas festivalu pastāvēšanas laikā, bet tajos nav ierādīta parastā vieta Vagnera darbu filozofiskajai daļai.

(Turpinājums sekos)

Annijas Vītolas godināšana Ņujorkā

Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes Betlēmes baznīcas zālē Bruklinā pāri par simt apmeklētāju 3. februārī sveica koncertdziedātāju Anniju Vītolu, prof. Jāzepa Vītola atraitni, viņas mūža 90. gadā. Sarīkojumu ievadīja māc. R. Zariņš ar īsu uzrunu. Komponists A. Šturms apskatīja Annijas Vītolas darbu latviskās dziesmas daudzināšanā. Viņa bijusi 27 gadus prof. J. Vītola dzīves līdzgaitniece baltās un nebaltās dienās.

Draudzes Iekšpilsētas dāmu komitejas vārdā ziedus un aploksni pasniedza priekšniece A. Audriņa. No Ņujorkas skaņu mākslinieku kopas gaumīgi zīmētu adresi un aploksni pasniedza E. Druva un M. Bogdanovica. Aploksnes pasniedza arī R. Balodis no Salas baznīcas koŗa un O. Gulbe no Latviešu sieviešu apvienības Ņujorkā; apsveikuma rakstu kopā ar aploksni bija sūtījusi Toronto latviešu koncertapvienība. Apsveikumi vēl bija no Ņujorkas latviešu organizāciju padomes, korporācijas Frat. Lataviensis, Ņujorkas vanadzēm, tāpat arī vietējā Ņujorkas koŗa un Dziesmu varas koŗa. Dzejniece Zenta Liepa skandēja jubilārei veltītu dzejoli Dziesma, tāpat dzejoļus skandēja H. Gobzine un A. Šteinberga.

Savā īsajā atbildes runā jubilāre pateicās Dievam par ilgo mūžu un iespēju dzīvot brīvajā pasaulē, kā arī savam dzīves līdzgaitniekam Jāzepam Vītolam par savas dzīves gaišajām dienām.

Sarīkojumu vadīja A. Rusleja, par cienastu rūpējās Ņujorkas draudzes Iekšpilsētas novada dāmu komiteja priekšnieces A. Audriņas vadībā.

Vk

GRAND RAPIDI

● Latviešu katoļu draudzē 3. februārī viesojās prāv. Kazimirs Vilnis no Zviedrijas, apmeklējot arī citus latv. centr. ASV. Prāv. K. Vilnis kopā ar prāv. St. Matīsu piedalījās dievkalpojumā Aglonas Dievmātes baznīcā un pēc tam draudzes sabiedriskajās telpās stāstīja par dzīvi Zviedrijā un turienes baznīcas stāvokli. Draudzes sabiedrisko lietu sieviešu grupa E. Viļumas vadībā bija rūpējusies par kafiju. Tautas dziesmām klavieŗu pavadījumus spēlēja M. Grants. Nākošais draudzes sarīkojums pankūku brokastis 17. februārī pēc dievkalpojuma.

● Uz 80 mūža gadiem atskatījās 13. janvārī Voldemārs Kiverts. Viņš dzimis Dobelē. Jubilārs ir vienīnieks, savu jubileju nosvinēja pie radiem Čikagā.

V.Z.

Meklēju māsu Ingrīdu Laviņu,

dzim. 1923. g. Igaunijas Valkā. 1943. g. vācu iestādes, kopā ar citām latviešu un igauņu meitenēm, izsūtīja uz Vāciju darbam slimnīcās. Pēc kapitulācijas pārcelta uz Angliju un kādu laiku strādājusi R.N.O. slimnīcā Gr. Portland Str., London W. 1. Lūdzu kaut vismazāko informāciju sūtīt Harijam Laviņam, 16 Mc Alpine Ave., London, Ont. N6J 2T4. Citas avīzes lūgtas sludinājumu pārspiest.

Jūs varat laimēt vienu no 7 100.000 dol. lielajiem laimestiem vai no 28 25.000 dol. lielajiem laimestiem un vēl 387386 citus laimestus ar kārtējo sešu ciparu lozes numuru.

Septiņu ciparu „bonus izlozes" numurs dod jums iespēju..kļūt par 100.000 dol. laimētāju — tiks izlozēti 100 bonus laimesti 1 milj. dol. vērtībā.

Iegādājieties sev lozi, pirms tās izpārdotas. Un sekojiet „Bonus izlozes" norisei TV ceturtdien 28. februārī, pl. 9 (21.00) vakarā.

* Pamatojoties uz izdotajām 4 milj. lozēm.

Mūsu mīļā

Dr. Velta J. Cernavskis

dzimusi Ošs,

dzimusi 1925. gada 24. februārī Liepājā,

mirusi 1980. gada 29. janvārī Toronto.

Kur esi Tu, Mūžīgā Skaidrība? —
Pēc Tevis es saucu sāpēs, —
Kur Tavi vēsie avoti verd —
Sen steidzos dzesēt slāpes.

Viņu mīlestībā piemin

brālis un māsa ar ģimenēm

Pēc grūtām ciešanām Dieva mierā aizgājusi mūsu visu mīļā

Austra Lejnieks

dzimusi Andersons,

dzimusi 1904. gada 27. septembrī Rīgā,

mirusi 1980. gada 18. februārī Toronto.

Viņu dārgā piemiņā paturēs

vīrs, meita, dēls, mazbērni un znots Kanadā un māsa ASV

Mūžībā aizgājusi mana sirds mīļotā māmiņa un uzticamais draugs

Austra Lejnieks

dzimusi Andersons,

dzimusi 1904. gada 27. septembrī Rīgā,

mirusi 1980. gada 18. februārī Toronto

Mīļā māmiņ, Tavi vārdi,
Atmiņā kā pērles mirdz,
Visā dzīvē ies man līdzi,
Tava mīļā labā sirds.

Viņu dziļi savā sirdī paturēs

Andra

Marija Adauskis

dzimusi 1886. gada 1. decembrī,

mirusi 1980. gada 3. februārī Londonā, Ontario.

Sv. Jāņa ev.lut. latviešu draudzes Toronto Palīdzības fonds

A/S Latviešu nams valdes paskaidrojums

Sakarā ar Latviešu centra Toronto valdes priekšsēža Valža Liepiņa intervijā (LA 9. febr.) skarto jautājumu par Latviešu nama iekļaušanu šinī Centrā, kur V. Liepiņš atsaucas uz Latviešu nama pilnsapulces 1975 g. 26. marta lēmumu par nama pārdošanu un iesaistīšanos Centrā ar visiem līdzekļiem, „ja Centrs būs līdz jumtam", A/S Latviešu nams valde paskaidro:

1) Toreiz bija doma un runa par visu latviešu kopējo Centru; 2) šis 1975. gada lēmums, uz kuŗu atsaucās V. Liepiņš, ar Latviešu nama valdes vienprātīgu propoziciju, kuŗā valde lūdza 1978. g. 12. februāŗa ārkārtējo pilnsapulci akceptēt nama pārdošanu un iesaistīšanos Centrā, V. Liepiņa un viņa Komitejas labi organizētā akciju turētāju grupa šo propoziciju noraidīja; 3) 1979 g. Latviešu nama valde, atbildot uz V. Liepiņa vēstuli, pieņēma lēmumu: Ja Centrs pēc nopirkšanas divi gadu laikā būs pierādījis, ka tas ir saimnieciski dzīvot spējīgs un darbosies latviešu nacionālā virzienā, tad Latviešu nama valde runās par nama jautājumu. Šis lēmums ar attiecīgiem paskaidrojumiem publicēts latviešu laikrakstos un pēc tam 1979. g. kārtējā pilnsapulcē apstiprināts ar 1435 (akciju) balsīm par, 537 pret, no klātesošo 1972 (akciju) balsīm. Divi gadi paiet 1981. g. 1. jūlijā.

Tātad 1975. g. 26. marta pilnsapulces lēmums, uz kuŗu atsaucās V. Liepiņš, ar 1978. g. 12. februāŗa ārkārtas pilnsapulces un 1979. g. kārtējās pilnsapulces, par valdes nogaidīšanu uz diviem gadiem, lēmumiem ir anullēts un neeksistē. Pie šī lēmuma anullēšanas 1978. g. ārkārtas pilnsapulcē viss nopelns pienākas V. Liepiņam un viņa komitejas aktīviem locekļiem.

V. Liepiņa paskaidrojumi viņa intervijā LA nav motīvēti ar faktiem un var maldināt latviešu sabiedrību.

A/S Latviešu nams valde

Darbs nedrīkst traucēt dzeršanu

Latvijā ne tā saucamajās kopsaimniecībās, ne arī valsts muižās paši laukstrādnieki vairs nespēj novākt ražu, jo vienkārši par maz cilvēku. Tie aizgājuši uz rūpnīcām pilsētās, neparasti daudz nodarbināti arī pārvaldēs. Tādēļ katru gadu palīgā ražu ievākt sūta cilvēkus no pilsētām. Ar visu to iepriekšējā gada rudenī trešā daļa labības palika nenovākta. Pagājušā rudenī ar pilsētnieku un rūpnīcu strādnieku palīdzību gan ražu novāca, bet pilsētnieki no lauciniekiem pateicību nesaņēma.

Par pieredzējumiem Vānē ražas novākšanā laikraksta Cīņa raksta valsts grāmatu palātas direktora vietnieks zinātniskajā darbā G. Krieviņš. Raksts nav glaimojošs. Viņš piedzīvojis daudz zaudētu minūšu, kādu darba dienā sakrājoties daudz. Tukuma milicija aizvedusi vairākus lauku brigādes puišus steidzama darba laikā par iepriekšējā dienā izdarītajiem pārkāpumiem. Tiem piespiedu darbos bijis jānostrādā 15 dienas.

G. Krieviņš par galveno neveiksmju cēloni uzskata „stipro dziru". Vānē dzeŗot šoferi un traktoristi, veci vīri un pusaudži, arī sievietes pirms un pēc darba un pat darba laikā. Tieši tanī laikā visi saņēmuši algu, un jauniešiem tā bijusi liktenīga diena. Krieviņš neapmierināts arī ar ēdienu sadali, jo pie ēdnīcas bijis jāstāv gaŗās rindās. Talcinieki izmitināti Variebas skolā, mitrās un neapkurinātās telpās. Visvairāk Krieviņš sašutis par tiem kolchozniekiem, kas daudz stundu aizvadījuši alkohola skurbulī.

P.B.

AFGANISTĀNĀ ARĪ LATVIEŠI

No igauņu avotiem Stokholmā 2. februārī iegūta vēsts par 11 igauņiem, kas krituši cīņās Afganistānā. Informācija no Tallinas vispirms nokļuvusi Somijā, pēc tam tā saņemta Zviedrijā. No Rīgas iegūtas vēl nepārbaudītas ziņas, ka Afganistānas okupācijā iesaistīti arī latviešu „brīvprātīgie".

LNF

MINSTERES LATVIEŠU ĢIMNAZIJAI,

sākot ar 1980. gada 1. augustu vajadzīgs

LATVIEŠU VALODAS SKOLOTĀJS VAI SKOLOTĀJA

Kvalifikācijas: latviešu valodas skolotāja tiesības ģimnazijā vai augstākās mācības iestādēs; maģistra grads un valodas skolotāja apliecība par tiesībām mācīt sekundārās skolās.

Piezīme: skolotāji ar vismaz 5 gadu praksi latviešu valodas mācīšanā vidējās vai augstākās mācību iestādēs arī var iesūtīt lūgumus.

Atalgojums līdzīgs vācu skolotāju algu katēgorijām. Lūgums līdz ar notāriāli apstiprinātām dokumentu kopijām un 1 pases formāta fotografiju sūtāms MLĢ direktoram māc. A. Liepkalnam,
Wienburgstr. 52-54,
4400 Münster, W. Germany.

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀĻI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIETEIKRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENAS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmd. līdz ceturtdien., iesk., no pl. 12 dienā — 12naktī,
piektdien, sestdien no pl. 12 dienā līdz 1 naktī,
svētdienāsnopl.12 dienā līdz 9 vakarā.

kas? kur? ko?

Town & Country Real Estate Ltd.
V. Palma - pārstāvis

41 Heathcote Ave., Willowdale, Ont. M2L 1Y9
Tel. 444-2447

Pērkot un pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistošai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un ķīlu naudu māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

Fotogrāfisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.

(416) 863-1166 BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD. 247 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2

We believe every picture counts

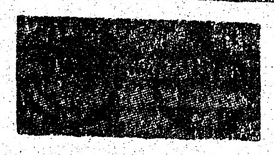

RATAS

— IGAUŅU OPTIĶIS

274 Danforth Avenue. Tel. 465-6251

Gatavo brilles pēc receptēm.

Zeiss ● Rodenstock ● Orist Dior rāmji.

Speciālitāte — dubultlēcu brilles ● Kontaktlēcas (soft).

Pulksteņi: Omega, Tissot, Bulova.

Latviešiem atlaide

R. S. KANE Ltd.

apdedīšanas birojs

4812 YONGE STREET
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.

221-1159

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS

141 DANFORTH AVE.

Tel.: HO 5-9905 ***Ausma Miķelsone***

Plašā izvēlē
latviska un moderna keramika, skulptūras, sienas segas

Pieņem pasūtinājumus brokastu un pusdienu traukiem (Īpatnē ji latviski medus dzelteni un zaļi).

ZIGFRĪDS JURŠEVSKIS — ZIGFRID ART POTERY
1425A Bloor St. W., Toronto M6P 3L6, tel.536-8183.

Alcan Building Products
Authorized Dealer

Māju īpašnieki!

Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku—bez starpniekiem

Ir trīs veidi, kā var ietaupīt ar ALCAN SIDING:

1) **Ietaupa darbu un laiku**
2) **Instalācijas un apkures izdevumus**
3) **Uzlabo izskatu un līdz ar to palielina mājas vērtību, ieskaitot**
ALCAN 20 gadu garantiju

Δ LIETUS NOVADA CAURULES
Δ LOGUS
Δ DURVIS
Δ MARĶĪZES (Awnings)
Δ JUMTA PĀRKARES (Soffit and fascia)

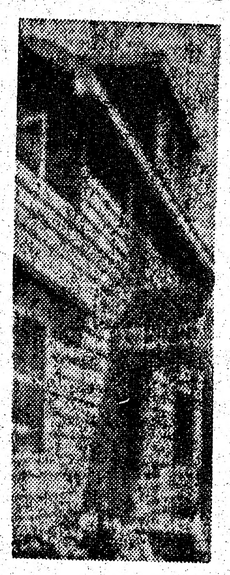

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
534-2864 *Īpašnieks Artūrs Mīme*
2226 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X3

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician

VĀCU OPTIĶIS

Speciālizējies kontaktlenžu nozarē. Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.

1536 Bloor St. W., Toronto, vienu bloku no Latviešu kreditsab. Dundas — Bloor nodaļas. Telef. 535-6252.

M. LUNSKY, O.D., M. Sc.
LOUIS LUNSKY, R. O.
OPTIĶI

Iepriekšē pieteikšanās
Tālr. 921-3924

470 College St. (Pie Bathurst)
Toronto M5G 1A8

LATVIEŠU NAMS
IZĪRĒ
TELPAS
491 College St.
KLĀJ
VIESĪBU
GALDUS
Tel. 922-2931

A. Eglītis — TV RENTALS

1708 Queen St. W., Toronto M6R 1B3

Tel. 537-1401

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

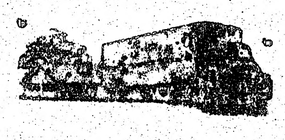

BALTIC MOVERS

TĀLR. 534-1402, Toronto

Latviska dāvana

SVĒTKOS

un vienmēr

Laikraksts Latvija Amerikā

Latvija Amerikā Publishing, Ltd.
125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu piesūtīt manu dāvanu (L. A. abonementu), uz vienu gadu, sākot ar .....

Mr., Mrs., Miss. .....

Adrese .....

.....

.....

Lūdzu pievienot 1. numuram kartīti ar dāvinātāja vārdu: .....

Esmu Latvija Amerikā abonents, tādēļ nosūtu speciāli dāvanām pazemināto maksu **$22.**

.....
Vārds, uzvārds

Adrese .....

Bataljoni pret divizijām

(Turpinājums no 1. lp.)

ar Tito. Tā ir vēsturiska patiesība, ko pasaule nav pienīgi novērtējusi. Tieši tādēļ tālāko notikumu attīstība Dienvidslavijā var izrādīties par izšķirīgu posmu ne vien Austrumeiropai, bet arī visam Vecajam kontinentam un pat visai pasaulei.

Ja ASV militārais potenciālis Vidējos austrumos jāuzskata par gauži vāju, tad to nevar teikt par Eiropu. Ir cits jautājums, vai NATO spēki pareizā laikā un nepietiekamā stiprumā reaģēs pret Kremļa draudiem. Vidējos austrumos Kārters Brežņevu baidījis pagaidām tikai ar cūkas pūsli. Uz Arabu jūras telpu no Filipīnām patlabam ceļā ir pirmās amerikāņu flotes kājnieku vienības. Lielie attālumi, flotes bāzu trūkums un amerikāņu militārā nesagatavotība ir izšķirīgi faktori, kas pagaidām nāk par labu tikai Pad. savienībai. Ja Kremlis savu izplešanos no Afganistānas tiešām domātu turpināt, tad Brežņeva divīzijām amerikāņi pagaidām varētu likt pretī tikai savus bataljonus. Britu solīto palīdzību pagaidām jāuzskata tikai par morālu, kamēr franču un vācu palīdzīgā roka ir vairāk nekā problēmatiska.

Kārtera rīcības brīvību vēl joprojām ierobežo Vašingtonas un Teherānas konflikts. Ar Bani Sadra stāšanos prezidenta amatā un pagājušā nedēļā stāšanos arī augstkā militārā komandiera lomā, stāvoklis nenoliedzami ir uzlabojies. Internacionālā komisija ir ceļā uz Teherānu, lai izmeklētu eventuālās apsūdzības pret šachu Palēvī. Vai šīs komisijas ieteikumi būs tikai simboliski vai arī ar konkrētām sekām, to rādīs nākotne. Jāšaubās, vai Vašingtona pievienosies Teherānas prasībai atbalstīt šacha Palēvī izsūtīšanu uz Irānu. Bani Sadrs kā reālpolitiķis gan saskata patiesās briesmas, kas draud Irānai. Protams, Kremļa divīzijas Afganistānas rietumu pierobežā ir nenoliedzami draudi, bet daudz lielāki draudi Irānai ir tās sarkanarmijas divīzijas, kas nepārtraukti savelkas pie Irānas ziemeļu robežas pašā Pad. savienībā. Amerikāņu ķīlnieku atbrīvošanā Bani Sadrs ar Kārteru varbūt atradīs kādu abām pusēm pieņemamu kompromisa formulu. Bet tas nemazina faktu, ka Irānā ASV prestīžs piedzīvojis traģiski sāpīgu pārbaudes periodu. Šis periods atstās grūti sadziedināmas brūces.

No Pad. savienības nāk ziņas, ka čeka novilkusi baltos cimdus Saharova vajāšanā. Pagājušā nedēļā Sacharovs un viņa dzīvesbiedre jau aizkarti ar darbiem — tie milicijas iecirknī nogrūsti uz grīdas. Saharova piederīgie nobažījušies par čekas tālākiem soļiem.

Beigās pieminēsim nupat notikušās parlamenta vēlēšanas Kanadā, kur Klarka vadītā konservātīvo partija bija spiesta kapitulēt Trudo priekšā. Jaunajā parlamentā Trudo valdībai būs absolūts vairākums, un tas jāuzskata par Kanadas tautas gribas apliecinājumu. Mūs sevišķi var interesēt Trudo jau pieteiktā nostāja ārpolitiskā plāksnē — paturot draudzīgas attieksmes ar Vašingtonu, viņš uzsvēris arī labu attieksmju nepieciešamību ar Pad. savienību. Šķiet, ka Trudo grib uzņemties Vašingtonas un Maskavas pretišķību izlīdzināja lomu. Viņš ir pārliecināts par detantes un arī par SALT-II līguma nepieciešamību. Eventuālas briesmas, kas Kanadai varētu draudēt no ziemeļiem, Trudo, tāpat kā Kanadas pilsoņu vairākums, nesaskata.

Aleksandrs Ķegumnieks

Minsteres latviešu ģimnazijā Draudzīgā aicinājuma aktā referēja Jānis Andrups no Londonas. Aktu ar uzrunu ievadīja ģimnazijas direktors A. Liepkalns. Nākošā dienā J. Andrups divas stundas vecākajām klasēm stāstīja par attīstību jaunākajā latviešu literātūrā. Foto: A. Spoģis

Latviešu studentu semināri

Toronto universitātes latviešu studentu kluba kārtējā seminārā 14. februāra vakarā Internacionālā studentu mītnē 25 dalībnieki noklausījās Dr. P. Cakula interesanto referātu: Romantiskais laikmets psichiatra skatījumā. Ar referentu klausītājus iepazīstināja kluba valdes locekle Inga Upeslāce.

Runājot par romantiskās mīlestības ideju, referents pakavējās pie romantiskās mīlestības iezīmēm. Iemīlējies vīrietis grib būt „bruņinieks", bet viņu māc arī mazvērtības sajūta pret izredzēto dāmu. Seno laiku trubadūri centušies savaldzināt sievieti ar īpašām dziesmām un romantiskiem mīlas stāstiem. Trubadūru laikā romantiski vīrieši glabāja ūdeni, kur iecerētā mazgājusies, iebaudot no tā pa malkam. Iecerētās dēļ vīrietis pat nocirtis sev pirkstu, lai to iesaiņotu piesūtītu savai izredzētai mīlas sāpēs.

Referentam pateicās kluba priekšsēdis Andris Briedis. Viņa ierosmē arī atzina, ka aprīļa otrās ceturtdienas vakara seminārā izraugāma pastāvīga valde. Semināri notiek katra mēneša otrās ceturtdienas vakarā studentu centrā (33 George St.). Tur kluba rīcībā var pieprasīt brīvas telpas 75 klausītājiem. Šoreiz pēc referāta bija arī saviesīga stunda, sakarā ar Valentīna dienu. Nākošā seminārā mākslinieka Tālivalža Ķiķaukas referāts 13. martā, pl. 20.

O.K.

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

INDIANAPOLE

● Indianapoles sabiedriskā centra telpās 9. februārī Jāņa Pūteļa izkārtojumā notika pārrunu vakars ar slīdītēm par dzimtenes apciemojumiem, ko vadīja čikagietis R. Spure. No apm. 40 dalībniekiem puse jau bijusi Rīgā. Viņu pieredze stāstīja par turienes tautiešu dzīvi šaurībā, krievu virskundzībā un birokratiskā nenoteiktībā. Tautieši, dzīvojot komūnistu sprostā, ļoti gaida un silti uzņem katru latvieti no brīvās pasaules. Šovasar, sakarā ar olimpiskajām burāšanas sacīkstēm Tallinā, tūristu grupu braucieni uz Latviju ierobežoti.

● „ASV Vidienes kultūras dienās" Indianapolē Latviešu sabiedriskā centrā koncertēs pianists Arturs Ozoliņš, kas iekaros sev vārdu ne vien rietumos, bet arī Padomijā. Kultūras sakaru komiteja Rīgā šovasar paredzējusi izdot viņa skaņu plati.

(vgs)

ŅUJORKA

● Pirms 10 gadiem Ņujorkas draudze iegādājās mazu autobusu, ko nosauca par „Rīdzenieku". Kāds labvēlis bija zielojis lielāku naudas summu, ko gada laikā vajadzēja izlietot. „Rīdzenieks pagājušā gadā nobraucis 3004 jūdzes, bet desmit gados kopā 55.818 jūdzes. To parasti lieto draudzes locekļu pārvadāšanai no dažādām vietām uz Salas dievnamu, ar lai nogādātu draudzes locekļus uz sanāksmēm, nometnēm, dievkalpojumiem, sarīkojumiem. Autobuss 10. februārī bija norīkots draudzes sapulces apmeklētāju pārvadāšanai no dzelzceļa stacijas uz Salas baznīcu.

● Ņujorkas draudzei dažādās vietās kopā bijis pavisam 201 dievkalpojums, visvairāk Jonkeros — 64. Visbiežāk dievkalpojumos ērģeles spēlējusi Māra Lakše — 79 dievkalpojumos, Irēne Upeniece 48, Māra Lauzuma 15 dievkalpojumos, bet septiņi citi spēlētāji no vienas līdz četrām reizēm. Svinīgos dievkalpojumos un īpašās svētdienās dievkalpojumus kuplinājuši mākslinieki vai lielākas dziedātāju vienības. No solistiem visvairāk dziedājis basbaritons J. Kļaviņš — 8 reizes, čellists J. Kuzminovs 6 reizes, Astrida Neilsone-Cepure no Čikagas 4 reizes un daudzi citi solisti.

● Ņujorkas draudzei devīgākie dievkalpojumu apmeklētāji bijuši Jonkeros, kur kollektēs ieņemts 5355 dol., pēc tam Sala ar 3956, Bruklina ar 3038, Īstoranža Ņudžersijā ar 1370, nometnē Katskilos un citās vietās 1105 dol., Džamaikā 701. dol.

Vk

● Velta Garsile, 21 gadu veca, nositusies autokatastrofā Longailendā 3.februāra rītā. Viņa ar mašīnu ietriekusies stabā, eksplodējusi degvielu tvertne. Nelaimīgā mašīnā sadegusi. Viņa dzimusi 1958.gada 22. jūlijā, vecāki un brālis dzīvo Babilonā.

Vk

● Ņujorkas mākslu padome piešķīrusi 7000 dolaru Ņujorkas latviešu korim, ko diriģē A. Jansons. Koris paredzējis šim gadam 8 koncertus. Ievērojamākais no tiem būs 18. novembŗa sarīkojumā, kas šogad notiks lielajā Karnegija zālē 22. novembrī. 14. jūnija koncertā Community baznīcā Manhetenā atskaņos V. Baštika Rekviemu korim, solo balsīm, klavierēm, ērģelēm, flautai, trompetei un zvaniem. Arī aizvadītajā gadā koris saņēma līdzīgu summu no Ņujorkas mākslas padomes.

Vk

● Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzei abās baznīcās vajadzīgi pārvaldnieki. Salas baznīcā pārvaldnieka dzīvoklis iztrēts, tā daļēji atrisinot īpašuma apkopšanu un uzraudzīšanu. Telpas tur apkopj A. Gribule. Jonkeru baznīcai pārvaldnieku meklē jau pāris gadus. Tur dzīvo vecais pārvaldnieks Celmiņš, kam ir krietni liela gadu nasta. Telpu aptīrīšana izdotas privātam uzņēmumam. Jonkeros plāno dzīvojamo telpu uzlabošanu un paplašināšanu.

● Salas novadā būvē mācītāja māju ar diviem dzīvokļiem. Līdz šim tur bija mazs mācītāja dzīvoklis. Jauno dzīvokļu kopplatība ap 2400 kvadrātpēdu. Ēkā paredzēta arī mākslinieka L. Liberta gleznu glabātuve. Jaunās ēkas būvei izdoti 27.000 dol., kasē vēl 33.000, bet ap 20.000 cer savākt no draudzes locekļiem.

● Ņujorkas draudzes Ziemeļu novads saņēmis vairākus lielākus ziedojumus un novēlējumus aizgājušo piemiņai: I. Bundulis 7459 dol. P. Baķis 2059, M. Kinstlere 1768, A. Kurēna 960, A. Bērziņa 804, A. Zālītis 630, K. Upmanis 600, A. Lejiņš 500 un J. Lūris 336 dol.

● Ņujorkas draudzei lielākie latviešu grāmatu lasītāji ir Longailendā. Salas dāmu komiteja par pārdotajām grāmatām pagājušā gadā komisijās ieņēmusi 2000 dol., Ziemeļu novads Jonkeros 743 dol. par grāmatām un 517 dol. par daiļamatniecības ražojumiem; Iekšpilsētas novads Brooklinā — 187 dol. par grāmatām.

Vk

DV Toronto nodaļas biedru gada sapulce notiks 2. martā pl. 11.30 DV namā Toronto; pus stundu vēlāk tā būs pilntiesīga pie katra ieradušos biedru skaita. Augšējā attēlā redzama šis lielās DV nodaļas pirmā valde. Pēc trīsdesmit gadiem visi šie valdes locekļi vēl ir sveiki un veseli. Nodaļas valde toreiz veica arī DV Kanadas valdes funkcijas. Trīs no viņiem bijuši DV organizācijas vadītāji Kanadā — valdes priekšsēži. Augšējā attēlā pirmajā rindā no kreisās: pirmais DV Toronto nodaļas priekšsēdis Kārlis Purmals, priekšsēža vietnieks Ilmārs Jankovskis, aizmugurē Elmārs Krūka, toreizējais kultūras nozares vadītājs kasieris Pēteris Broks un sekretārs Vitalis Mukts. Foto: J Liģers